

ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์
Analytical Study of the Qur'anic Commentary by Sayyidah Ā'ishah رضي الله عنها
in the Sūrat al-Nisā'

รุสนานี ดอเลาะ
Rusnanee Doloh

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Arts in Islamic Studies
Prince of Songkla University

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในซูเราะฮ์อันนิสาอ์
Analytical Study of the Qur'anic Commentary by Sayyidah Ā'ishah رضي الله عنها
in the Sūrat al-Nisā'

รุสนานี ดอละ
Rusnane Doloh

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of

Master of Arts in Islamic Studies

Prince of Songkla University

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ดร.อิติยาส สีตะ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(นางสาวรุสนานี ดอเลาะ)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อนและ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวรุสนานี คอเลาะ)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์	ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์
ผู้เขียน	นางสาวรุสนานี ดอเลาะ
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ซึ่งประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ โดยสังเขป ความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ และวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นต้นและชั้นรองวิเคราะห์ข้อมูลใช้หลักการ อुकูดต์ฟี่ร์ อุลุมอัลหะดีษ และหลักการตรึงหุของอิมามชาฟีอีย์

ผลการวิจัยพบว่า ท่านหญิงอาอิชะฮ์เป็นสตรีท่านหนึ่งที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการอธิบายอายะฮ์ และเป็นที่ยอมรับกันในบรรดาเศาะหาบะฮ์ สุเราะฮ์อันนิสาฮ์เป็นสุเราะฮ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิงซึ่งล้วนแล้วมีความสำคัญและมีประโยชน์ต้องปฏิบัติใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน วิธีการที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ใช้ในการอธิบายอายะฮ์คือ 1) วิธีการอธิบายโดยการอิจญ์ตีฮาด 2) วิธีการอธิบายจากรายงานของท่านนบี ﷺ 3) วิธีการอธิบายแบบอาดีฟีย์ 4) วิธีการอธิบายแบบวัศฟีย์ 5) วิธีการอธิบายแบบนัคลีฮ์ ในแต่ละวิธีการอธิบายอายะฮ์ ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้ใช้รูปแบบสำนวนที่ต่างกัน คือ 1) สำนวนฮิกมะฮ์ 2) สำนวนเมอฮ์เศาะฮ์ 3) สำนวนกุดวะฮ์ฮุสาซานะฮ์ และในแต่ละอายะฮ์ที่กล่าวในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ มีบทเรียนในลักษณะทางตรง และในลักษณะทางอ้อม

Thesis Title	Analytical Study of the Qur'anic Commentary by Sayyidah Ā'ishah ﷺ in the Sūrat al-Nisā'
Author	Ms.Rusnanee Doloh
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2016

ABSTRACT

The objective of this research is to study The autobiography of Sayyidah Ā'ishah ﷺ, the background of Sūrat al-Nisā', and analyze Qur'anic Commentary by Ā'ishah ﷺ. The data used in the study are collected from primary and secondary sources. The analysis of the data uses Usūl Tafsīr, Ulūm al-Hadīs and Imam shafie's Tarjīh methods.

The research found that Sayyidah Ā'ishah was a woman who knew Qur'anic Commentary very well and hence recognized by the companions. Surat al-Nisā is related to women and is important and useful for practical use in daily life. The ways that Ā'ishah used in explaining the Qur'anic verses are; 1) Commentary by Ijtihad 2) Clarification from Prophet Muhammad's Traditions, 3) Commentary method of *Ātifee*, 4) Method of clarification of *Wasfi*, 5) Commentary method of *Naklee*. In each method commentary, Sayyidah Ā'ishah ﷺ had used a similar phrase, namely 1) Hikmah phrase, 2) Mauesoh phrase, and 3) Kudwah Hasanah phrase. And every Ayat mentioned in Sūrat al-Nisā' has direct and indirect lessons.

موضوع البحث	دراسة تحليلية حول تفسير القرآن الكريم للسيدة عائشة <small>رضي الله عنها</small> في سورة النساء.
الباحثة	روسناني دوله
التخصص	الدراسات الاسلامية
العام الجامعي	1437 هجرية

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث إلى دراسة سيرة السيدة عائشة رضي الله عنها ودراسة خلفية سورة النساء مع تحليل تفسير القرآن الكريم للسيدة عائشة رضي الله عنها في هذه السورة، وقامت الباحثة بجمع المعلومات ثم تحليلها بالسير على مبادئ أصول التفسير وعلوم الحديث وقامت بذكر ترجيحات الإمام الشافعي .

ومن خلال الدراسة خرجت الباحثة بأهم النتائج . منها أن السيدة عائشة من النساء العالمات الفقيهات في المجال التفسيري ومعترفة من قبل صحابة رسول الله صلى الله عليه وسلم ، ومواضيع سورة النساء متعلقة بالنساء خاصة مما يجعل من أهميتها للنساء بما فيها من أحكام وتشريعات . سارت السيدة عائشة في تفسيرها ما يلي : أولاً: التفسير الاجتهادي ، ثانياً : التفسير الروائي ، ثالثاً: التفسير العاطفي ، رابعاً : التفسير التوصيفي ، خامساً : التفسير النقلي وفي كل تفسيراتها تنوع الأساليب من أسلوب الحكمة وأسلوب الموعظة وأسلوب القدوة الحسنة . وفي كل آية ذكرت في سورة النساء وجدت الدروس والعبر بطرق مباشرة وغير مباشرة.

กิตติกรรมประกาศ

ขอสรรเสริญต่อเอกองค์อัลลอฮ์ ﷻ ที่ทรงโปรดประทานให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงด้วยได้ดีและความกรุณาจากคณาจารย์ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.อิลยาส ลีเดะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการอ่าน ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา และให้คำแนะนำวิธีการต่างๆ ตลอดจนตรวจทานแก้ไข วิทยานิพนธ์เล่มนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปอย่างสมบูรณ์ ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อับรอฮีม ณรงค์รักษาเขต ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลกาเร็ม สาแมง ได้ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เล่มนี้ พร้อมกันนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละเวลาช่วยตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เสียสละเวลาเป็น คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งกรุณาให้คำแนะนำแนวทางอันเป็นประโยชน์ และช่วย ตรวจสอบ แก้ไขวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย และคณะวิทยาลัยอิสลามศึกษา สำหรับทุนอุดหนุน การทำวิจัยให้แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้กำเนิดที่ช่วยสนับสนุนการเรียนของผู้วิจัยในทุกๆ ด้านด้วยดีตลอดมา รวมถึงสมาชิกในครอบครัวทุกท่านที่มีได้กล่าวถึง สำหรับกำลังใจ ความรัก ความห่วงใย ซึ่งเป็นสิ่งผลักดันให้ผู้วิจัยพบกับความสำเร็จในครั้งนี้

สุดท้ายขอจากเอกองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงประทานความเมตตาและความดีแก่ทุกท่านด้วยเถิด อาمین และขอพระองค์ทรงโปรดให้ผู้วิจัยได้รับใช้วิชาความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาในหนทางของพระองค์ด้วย และจงประทานให้วิทยานิพนธ์นี้ เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกท่าน ขอพระองค์ประทานทางนำ และความสันติสุขแก่ผู้วิจัยและผู้อ่านทุกท่าน

รุสนานี ดอเลาะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(6)
مستخلص البحث	(7)
กิตติกรรมประกาศ	(8)
สารบัญ	(9)
ตารางปริวรรตอักษรอาหรับ-ไทย	(12)
ตารางปริวรรตอักษรอาหรับ-อังกฤษ	(15)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา	1
1.2 อัลกุรอาน อัลหะดีษ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	13
1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย	13
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	14
1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น	15
1.7 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย	16
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ	16
1.9 วิธีดำเนินการวิจัย	17
บทที่ 2 ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ <small>رضي الله عنها</small> โดยสังเขป	20
2.1 ชื่อและวงศ์ตระกูลของท่านหญิงอาอิชะฮฺ	20
2.2 การกำเนิดของท่านหญิงอาอิชะฮฺ <small>رضي الله عنها</small>	22
2.3 ความประเสริฐของท่านหญิงอาอิชะฮฺ <small>رضي الله عنها</small>	22
2.4 การศึกษาของท่านหญิงอาอิชะฮฺ <small>رضي الله عنها</small>	25
2.5 การอุทิศตนเพื่อวิชาการของท่านหญิงอาอิชะฮฺ <small>رضي الله عنها</small>	26
2.6 บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮฺ <small>رضي الله عنها</small> ด้านการอธิบายอัลกุรอาน	28
2.7 การเสียชีวิตของท่านหญิงอาอิชะฮฺ <small>رضي الله عنها</small>	29

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์	30
3.1 การตั้งชื่อของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์	30
3.2 สาเหตุในการประทานสุเราะฮ์อันนิสาฮ์	31
3.3 ความประเสริฐของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์	32
3.4 ความสัมพันธ์ของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์กับสุเราะฮ์ก่อนและหลังจากนั้น	33
3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างอายะฮ์ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์	37
3.6 หลักการใช้ภาษาในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์	42
3.7 เนื้อหาโดยรวมของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์	43
3.8 การเริ่มต้นและการจบของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์	45
บทที่ 4 การอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ <small>رضي الله عنها</small> ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์	46
4.1 การอธิบายอัลกุรอาน	46
4.1.1 ความหมายของตัฟซีร	46
4.1.2 ความหมายของตะอูวิล	47
4.1.3 ความสำคัญของการตัฟซีรอัลกุรอาน	48
4.1.4 ประโยชน์ของการตัฟซีรอัลกุรอาน	49
4.2 การอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ <small>رضي الله عنها</small>	49
4.2.1 ข้อมูลของอายะฮ์ที่เกี่ยวข้อง	49
4.2.2 เนื้อหาของอายะฮ์โดยสรุป	56
4.3 วิธีการอธิบาย	58
4.3.1 วิธีการอธิบายโดยการอิจญ์ติฮาด	58
4.3.2 วิธีการอธิบายจากรายงานของท่านนบี <small>ﷺ</small>	61
4.3.3 วิธีการอธิบายแบบอาตีฟีย์	64
4.3.4 วิธีการอธิบายแบบวัศฟี	65
4.3.5 วิธีการอธิบายแบบนัคลี	68

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.3 ส่วนที่ใช้ในการอธิบาย	71
4.4.1 ส่วนอิกมะฮฺ	71
1) ความหมายของอิกมะฮฺ	71
2) ความสำคัญของส่วนอิกมะฮฺ	71
3) รูปแบบส่วนของอิกมะฮฺ	72
4.4.2 ส่วนเมอฮฺเศฮฺ	73
1) ความหมายของเมอฮฺเศฮฺ	73
2) ความสำคัญของส่วนเมอฮฺเศฮฺ	74
3) รูปแบบส่วนของเมอฮฺเศฮฺ	74
4.4.3 ส่วนกุวะฮฺฮฺ (แบบอย่างที่ดี)	75
1) ความหมายของกุวะฮฺฮฺ	75
2) ความสำคัญของส่วนกุวะฮฺฮฺ	75
3) รูปแบบส่วนของกุวะฮฺฮฺ	75
4.4 บทเรียนที่ได้รับจากการอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ 	76
4.5.1 บทเรียนในลักษณะโดยตรง	76
4.5.2 บทเรียนในลักษณะทางอ้อม	81
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	84
5.1 สรุปผลการวิจัย	87
5.2 อภิปรายผล	95
5.3 ข้อเสนอแนะ	107
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	112
ภาคผนวก ก อายะฮฺอัลกุรอาน	112
ภาคผนวก ข อัลหะดีษ	117
ภาคผนวก ค นิพนธ์ต้นฉบับ	121
ประวัติผู้เขียน	148

ตารางเปรียบเทียบพยัญชนะอาหรับ-ไทย
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ء, ا	อะลีฟ/ ฮัมซะฮ์	อ ในกรณีเป็นพยัญชนะ และ ฮ์ ในกรณีเป็นตัวสะกดสุดท้าย
ب	บอ	บ
ت	ตอ	ต
ث	ษอ	ษ
ج	จีม	ญ (จัญ ในกรณีเป็นตัวสะกด)
ح	ฮอ	ฮ
خ	คอ	ค
د	ดอล	ด
ذ	ษอล	ษ
ر	รอ	ร
ز	ซัย	ซ
س	ซีน	ส มีข้อยกเว้น เช่น มูซา อีซา ยาซีน เป็นต้น
ص	ศอด	ศ
ض	ฎอด	ฎ
ط	ฏอ	ฏ

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ظ	ซุอ์	ซุ
ع	อัยนุ	อู
غ	ฆัยนุ	ฆ
ف	ฟาอ์	ฟ
ق	กุอฟ	ก
ك	กาฟ	ก
ل	ลาม	ล
م	มีม	ม
ن	นูน	น
ه	ฮาอ์	ฮ ในกรณีเป็นพยัญชนะ และ ฮ ในกรณีเป็นตัวสะกดสุดท้าย
و	วา	ว
ي	ยาอ์	ย
الفتحة	อัลฟัตตะฮะฮ์ อ่านสระข้างบน	- ิ (ในกรณีมีตัวสะกด เช่น มัรวาน อาดัม ๑) ะ, - ะ อี ในกรณีมีตัวสะกด) ละ สระในบางกรณี เช่น อะลี้ บะนี ๑)
الكسرة	อัลกัศเราะฮ์ อ่านสระข้างล่าง	- ِ

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
الضمة	อัญญุมมะฮฺ อ่านสระข้างหน้า	- ุ
الفتحة الممدودة	อัลฟัดสะฮฺ อัลมัมคูดะฮฺ	า (อ ในกรณีมีตัวสะกด เช่น อัลฟา ร็อบฯ)
الكسرة الممدودة	อัลกัศเราะฮฺ อัลมัมคูดะฮฺ	- ี
الضمة الممدودة	อัญญุมมะฮฺ อัลมัมคูดะฮฺ	- ู
ال-الشمسية	อลิฟ ลาม อัจซัมชียะฮฺ	อั-ตามด้วยพยัญชนะตัวแรกของคำต่อไป เช่น อัดดีน อัญญีนฯ
ال-القمرية	อะลิฟ ลาม อัลเกาะมะรียะฮฺ	อัล ตามด้วยคำต่อไปโดยไม่ต้องเว้นวรรค เช่น อัลกูรอาน อัลลอฮฺ อัลอิสลาม ฯ
ة	ตอฮ์มัรบูฎะฮฺ	ฮ์ เป็นเสียงเดียวกับ ฮฺ กรณีอ่านหยุดเป็น เสียง ฮ์ กรณีอ่านต่อเนื่องเป็นเสียง ค
ي	ยาฮ์ มุค็อฟพะพะฮฺ	อ่านและสะกดตามการเขียน เช่น ฟี
يّي	ยาฮ์ นิสบะฮฺ หรือ ยาฮ์ มุซัคคะดะฮฺ	สะกดยาฮ์สองตัว เช่น ยุยะ อัจชาฟีอียะฮฺ

ตารางเปรียบเทียบพยัญชนะอาหรับ-อังกฤษ
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ا	อลีฟ	a
ب	บาอ์	b
ع	ฮัมชะฮุ	a, i, u
ت	ตาอ์	t
ث	ษ่าอ์	th
ج	ญีม	j
ح	หฺาอ์	h
خ	คออ์	kh
د	ดาล	d
ذ	ษาล	dh
ر	รออ์	r
ز	ซาล	z
س	สีน	s
ش	ชีน	sh
ص	ศอด	ṣ
ض	ฎอด	ḍ

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ط	ฏอ้อ	tʃ
ظ	ซอ้อ	z
ع	อัยนุ	'a, 'i, 'u
غ	ฆอชนุ	Gh
ف	ฟาอ์	F
ق	กอฟ	Q
ك	กาฟ	K
ل	ลาม	L
م	มีม	M
ن	นูน	N
ه	ฮาอ์	W
و	วาว	H
ي	ยาอ์	Y

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

อายะฮ์อัลกุรอานที่ถูกประทานลงมาแก่ท่านนบีมุฮัมมัดﷺ มีหลายรูปแบบด้วยกัน มีทั้งอายะฮ์อัลกุรอานที่มีความหมายชัดเจนเข้าใจง่ายหรือเรียกว่าอายะฮ์ฮุรอเราะฮ์และมีอายะฮ์อัลกุรอานที่มีข้อความเป็นนัยหรือเรียกว่าอายะฮ์บาฎีนะฮ์โดยเป็นอายะฮ์ที่ไม่สามารถแปลไปตามความหมายตามตัวอักษรของอายะฮ์อัลกุรอานได้

อัลลอฮ์ﷻ ได้ตรัสไว้ในอัลกุรอานเกี่ยวกับอายะฮ์ของคัมภีร์ที่มีข้อความเป็นนัยว่า :

﴿ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ

مُتَشَبِهَاتٌ

(آل عمران : الآية 7)

ความว่า:“พระองค์คือผู้ทรงประทานคัมภีร์ลงมาแก่เจ้าโดยที่ส่วนหนึ่งจากคัมภีร์นั้นมีบรรดาโองการที่มีความรัดกุมชัดเจนซึ่งโองการเหล่านั้นคือรากฐานของคัมภีร์และมีโองการอื่นๆอีกที่มีข้อความเป็นนัย”

(อาละอิมรอน อายะฮ์ 7)

อัลลอฮ์ﷻ ได้ตรัสว่าแท้จริงในอัลกุรอานมีทั้งอายะฮ์ที่มีความหมายชัดเจนกล่าวคือไม่มี ความหมายเป็นนัยและมีทั้งอายะฮ์ที่มีความหมายเป็นนัย (Ibn Kathīr, 1420 : 2/6)

ทั้งสองความหมายหรือลักษณะของอายะฮ์สุจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจให้แจ่มแจ้งเพราะ ทั้งสองเป็นบทยัญญัตติของอิสลามท่านนบีมุฮัมมัดﷺ ได้ทำการอธิบายอายะฮ์อัลกุรอานไว้อย่างชัดเจน นับตั้งแต่เริ่มประทานวะฮยูจนถึงวะฮยูสุดท้ายในช่วงเวลา 23 ปี (al-Zarqāniy, n.d.: 1/51)

ท่านนบีมุฮัมมัดﷺ ได้อธิบายอายะฮ์อัลกุรอานให้แก่เศาะหาบะฮ์ด้วยคำพูดการกระทำและ การยอมรับ (al-Zarqāniy, n.d: 1/29)

อัลลอฮ์ﷻตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَنْفَكُّوْنَ ﴾

(النحل : الآية 44)

ความว่า: “ด้วยหลักฐานทั้งหลายที่ชัดเจนและคัมภีร์ต่างๆที่ศักดิ์สิทธิ์ และเราได้ให้อัลกุรอานแก่เจ้าเพื่อเจ้าจะได้ชี้แจง(ให้กระจ่าง)แก่ มนุษย์ซึ่งสิ่งที่ได้ถูกประทานมาแก่พวกเขาและเพื่อพวกเขาจะได้ ไตร่ตรอง ”

(อันนะหุล อายะฮ์44)

บรรดาเศาะหาบะฮ์มีความรู้ความเข้าใจในการอธิบายอัลกุรอาน โดยบางท่านมีความ เชี่ยวชาญด้านการตะอวีลหรือการตีความอายะฮ์เช่น अबดุลลอฮ์ เป็น अबาส(al-Zarkashiy, n.d.: 2/172) และบางท่านมีความเชี่ยวชาญในการอธิบายอายะฮ์และเรื่องสาเหตุของการประทาน โดยเฉพาะ เศาะหาบะฮ์รุ่นอาวุโสเช่นอบูบักร้อศศิดิกะอุมร์อิบนุอัลค็อฏฏอบอะลีอิบนุอบีฏอลิบ अबดุลลอฮ์เป็นอุมร์อับดุลลอฮ์เป็นมัศอูดและท่านอื่นๆ(al-Suyūtiy, 1394 : 1/127) ดังนั้นเมื่ออายะฮ์ อัลกุรอานที่ไม่สามารถเข้าใจตามตัวบทหรือแปลตามความหมายได้จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยการ อธิบายอายะฮ์โดยยึดหลักความสำคัญของลำดับคือเริ่มแรกจากการอธิบายของท่านนบี มุฮัมมัดﷺ เศาะหาบะฮ์และเศาะหาบียะฮ์ดาบิอินดาบิอูดดาบิอินและอับบาอูดดาบิอูดดาบิอิน¹ สตรีท่านหนึ่ง ที่เชี่ยวชาญในการอธิบายอายะฮ์คือท่านหญิงอาอิชะฮ์ﷺ

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ﷺ เป็นผู้ที่ได้รับความรู้จากท่านนบีﷺมากที่สุดเพราะท่านมีฐานะเป็น ภรรยาของท่านทำให้ท่านหญิงมีโอกาสเรียนรู้ถามและรับฟังคำตอบโดยตรงจากท่านเมื่อมีเศาะหาบะฮ์ มาถามเกี่ยวกับการอธิบายอายะฮ์การเรียนรู้และการรับความรู้ของท่านหญิงในลักษณะดำรงอยู่นี้

¹เศาะหาบะฮ์และเศาะหาบียะฮ์คือผู้ที่พบเห็นท่านนบีมุฮัมมัดﷺในช่วงเวลาที่ท่านมีชีวิตอยู่โดยเข้ารับอิสลามและเสียชีวิตในสภาพที่เป็น อิสลาม(al-Asqalāniy, 1415 : 1/8)

²ดาบิอินคือผู้ที่พบเห็นเศาะหาบะฮ์โดยเข้ารับอิสลามและเสียชีวิตในสภาพที่เป็นอิสลาม(al-Tahān, 1425 :1/247)

³ดาบิอูดดาบิอินและอับบาอูดดาบิอูดดาบิอินคือกลุ่มคนที่เรียกกันหลังจากดาบิอินเข้ารับอิสลามและเสียชีวิตในสภาพที่เป็นอิสลาม

จนถึงวาระที่ท่านบิเสษชีวิตจะนั้นนางจึงได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความรู้มากอาจมีความรู้เหนือกว่า
เศาะหาบะฮ์อีกหลายท่านอะบูมุซาอัลอัษอะรีย⁴ ได้อธิบายว่า:

((مَا أَشْكَلَ عَلَيْنَا أَصْحَابَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدِيثُ قُطِّ فَسَأَلْنَا
عَائِشَةَ إِلَّا وَجَدْنَا عِنْدَهَا مِنْهُ عِلْمًا))

(أخرجه الترمذي ، 1395 : 3883)

ความว่า: “ไม่มีสิ่งใดที่ทำให้พวกเราในฐานะเป็นเศาะหาบะฮ์ของท่าน
เราะฮ์มะฮ์มุด ﷺ เกิดความสงสัยในหะดีษแม้แต่บทเดียวเท่านั้นแล้วพวกเรา
ได้ถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ นอกจากพวกเราจะได้รับทราบว่าคุณมีความรู้
เกี่ยวกับหะดีษนั้นๆ ”

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy, 1395 : 3883)⁵

อัชชูษะรีย⁶ ได้อธิบายเกี่ยวกับความรู้ความเชี่ยวชาญของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ท่านกล่าวว่า
ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้อธิบายว่า :

((لَوْ جُمِعَ عِلْمُ نِسَاءِ هَذِهِ الْأُمَّةِ فِيهِنَّ أَزْوَاجُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
كَانَ عِلْمُ عَائِشَةَ أَكْثَرَ مِنْ عِلْمِهِنَّ))

(أخرجه الطبراني ، 1415 : 299)

ความว่า: “หากมีการรวบรวมความรู้ของสตรีในประชาชาตินี้ทั้งหมด
รวมถึงบรรดาภรรยาของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ด้วยแน่นอนความรอบรู้ของท่าน
หญิงอาอิชะฮ์ ﷺ มีมากกว่าความรู้ของพวกนางเหล่านั้น”

(บันทึกโดย al-Tabarāniy, 1415 : 299)⁷

ความเชี่ยวชาญในการอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ พบได้ในหลาย
สุเราะฮ์เช่นสุเราะฮ์อันนิสาอ์ซึ่งผู้วิจัยเลือกเป็นหัวข้อในการทำวิจัยก็เนื่องจากว่าสุเราะฮ์อันนิสาอ์เป็น

⁴ท่านมีชื่อเต็มว่าอับดุลลอฮ์ เบ็น กิสีอุมุซาอัลอัษอะรีย⁴ เป็นหัวหน้าฝ่ายปกครองของเอเดน(จังหวัดหนึ่งในประเทศเยเมน)กูพะฮ์และ
บิเศาะฮ์เสียชีวิตในปีศ.ศ.44 (al-Asqalāniy, 1415 : 4/211)

⁵อบูอิชากล่าวว่าหะดีษบทนี้เป็นหะดีษหะสันเศาะหิหฺเฆาะริบ

⁶ท่านมีชื่อเต็มว่ามุฮัมมัดเบ็นมุสลิมเบ็นอับดุลลอฮ์เบ็นชียาบอัชชูษะรีย⁶จากคาบิอันและเป็นผู้หนึ่งซึ่งมีความรู้การท่องจำเสียชีวิตในปี.ศ.
124(Yasīn 1432,: 1/ 66)

⁷อัลฮัยษะมีย⁷ (al-Haithamiy, 1414 : 9/243) กล่าวว่าหะดีษบันทึกโดยอัลญะบะรอนีย⁷ซึ่งเป็นหะดีษมุรลัษผู้รายงานหะดีษเป็นผู้รายงานที่มิ
เกาะฮ์ มีความน่าเชื่อถือ (ทั้งสั้น

สุเราะฮ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิงซึ่งล้วนแล้วมีความสำคัญและมีประโยชน์ต้องปฏิบัติใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและในสุเราะฮ์อันนีสอาฮ์มีการอธิบายอายะฮ์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها จึงสมควรเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อจะได้เรียนรู้ว่าท่านเราะฮ์สุลลอลฮ์ ﷺ ได้ให้ความสำคัญต่อสตรีเพศที่เกี่ยวกับอัลกุรอานและความเข้าใจอัลกุรอานมากน้อยเพียงใดจนสามารถมีบทบาทหน้าที่ต่ออัลกุรอาน โดยเฉพาะการอธิบายอัลกุรอานที่ไม่จำเป็นจะต้องดำเนินการโดยมุสลิมหรือเพศชายเท่านั้นผลของการศึกษาเรื่องดังกล่าวจะทำให้ได้รับทราบวิธีการอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها และสามารถนำวิธีการไปประยุกต์ใช้ด้านการเรียนการสอนการอบรมศาสนาให้แก่สังคมมุสลิม

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดแรงจูงใจและความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะศึกษาค้นคว้าการอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยศึกษาจากหนังสือตำรางานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวโดยผู้วิจัยได้คัดเลือกหัวข้อการวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนีสอาฮ์” เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็นสตรีท่านหนึ่งที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการอธิบายอัลกุรอานซึ่งยากที่จะหาบุคคลอื่นมาเทียบกับนางได้โดยมีคำถามวิจัยนำในการศึกษาวิเคราะห์ได้แก่ 1.ชีวประวัติท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها มีความสำคัญอย่างไร? 2. สุเราะฮ์อันนีสอาฮ์มีความเป็นมาอย่างไร? 3. การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها มีวิธีการและสำนวนอย่างไร?

1.2 อัลกุรอาน อัลหะดีษ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 อัลกุรอานที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها พบว่าท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็นผู้ที่มิบทบาทมากทั้งทางด้านการเรียนรู้สิ่งต่างๆและการท่องจำอัลลลอฮ์ ﷻ สตรีว่า :

﴿وَأَذْكُرَكُمَا فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا﴾

(الأحزاب: الآية 34)

ความว่า: “และจงอ่านสิ่งที่ได้ถูกอ่านในบ้านเรือนของพวกเขา(เช่น) จากอายะฮ์ทั้งหลายของอัลลอฮ์และฮิมะฮ์แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงรอบรู้อย่างละเอียดทรงรอบรู้ทุกสิ่ง ”

(อัลอะหฺซาบอายะฮ์ 34)

อายะฮ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ได้อธิบายในสิ่งที่ท่านหญิงนั้นได้รับจากท่านนบีมุฮัมมัด صلى الله عليه وسلم อิบน์ญาริรอุตตะบารี رحمته الله กล่าวว่าจงกล่าวในสิ่งที่ถูกอ่านในบ้านเรือนของพวกเขา(เช่น)จากอายะฮ์ทั้งหลายของอัลลอฮ์และฮิมะฮ์ ฮิมะฮ์หมายถึงสิ่งที่ประทานลงมาแก่ท่านเราะฮ์ลุ رضي الله عنه เกี่ยวกับบทบัญญัติของศาสนาและในสิ่งที่อัลกุรอานไม่ได้ประทาน(al-Tabariy, 1420 : 20/267-268).

หลังจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها รับความรู้จากท่านนบีแล้วทำให้ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها มีความสามารถสร้างวิธีการในการอธิบายอัลกุรอานเช่น

1.ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها อาศัยสาเหตุในการประทานอายะฮ์อัลกุรอาน(อัลฮานูค นูศล) มาใช้ในการอธิบายอัลลอฮ์ صلى الله عليه وسلم ครัสว่า :

﴿إِنَّ الصَّغَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾

(البقرة: الآية 158)

ความว่า:“ แท้จริงภูเขาเศาะฟาและภูเขามัรวะฮ์นั้นเป็นส่วนหนึ่งจากบรรดาเครื่องหมายของอัลลอฮ์ดังนั้นผู้ใดประกอบพิธีฮัจญ์หรืออุมเราะฮ์ ณ บัยตุลลอฮ์ก็ไม่มีบาปใดๆแก่เขาที่จะเดินวนเวียนไปมา ณ ภูเขาทั้งสองนั้นและผู้ใดประกอบความดีโดยสมัครใจแล้วแน่นอนอัลลอฮ์นั้นคือผู้ทรงขอบใจและผู้ทรงรอบรู้”

(อัลฮากอเราะฮ์ อายะฮ์ 158)

หะดีษนี้แสดงให้เห็นว่าท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها อธิบายอัลกุรอาน โดยอาศัยสาเหตุการประทานอัลกุรอานอุรวะฮ์เป็นอ็ชชุนบัยรฺ ได้อธิบายกล่าวว่าฉันได้ถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ว่า :

((أَرَأَيْتَ قَوْلَ اللَّهِ: {إِنَّ الصَّغَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا} وَقُلْتُ لِعَائِشَةَ: وَاللَّهِ مَا عَلَى أَحَدٍ جُنَاحٌ أَنْ لَا يَطَّوَّفَ بِالصَّغَا وَالْمَرْوَةَ فَقَالَتْ عَائِشَةُ، " بئسَ مَا قُلْتَ يَا ابْنَ

أُخْتِي، إِنَّ هَذِهِ آيَةٌ لَوْ كَانَتْ كَمَا أُوتِيَتْهَا كَانَتْ لَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ لَا يَطُوفَ بِهِمَا، وَلَكِنَّهَا إِذَا نُزِلَتْ فِي الْأَنْصَارِ كَانُوا قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمُوا يُهْلُونَ لِمَنَاءِ الطَّاعِيَةِ الَّتِي كَانُوا يَعْبُدُونَ بِالْمُشَلَّلِ وَكَانَ مِنْ أَهْلِ لَهَا يَتَحَرَّجُ أَنْ يَطُوفَ بَيْنَ الصَّفَا، وَالْمَرْوَةِ، فَلَمَّا سَأَلُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ ذَلِكَ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِذَا كُنَّا نَتَحَرَّجُ أَنْ نَطُوفَ بَيْنَ الصَّفَا، وَالْمَرْوَةِ؛ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ذِكْرَهُ: {إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطُوفَ بِهِمَا} قَالَتْ عَائِشَةُ، ثُمَّ قَدْ سَنَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الطَّوْفَ بَيْنَهُمَا، فَلَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَتْرُكَ الطَّوْفَ بَيْنَهُمَا ")

(أخرجه ابن حبان، 1406 : 3840)

ความว่า:“ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับคำตรัสของอัลลอฮ์ “ แท้จริงภูเขาสะเอะฟาและภูเขามัรวะฮ์นั้นเป็นส่วนหนึ่งจากบรรดาเครื่องหมายของอัลลอฮ์ดังนั้นผู้ใดประกอบพิธีฮัจญ์หรืออุมเราะฮ์นั้นบัยตุลลอฮ์ก็ไม่มีบาปใดๆแก่เขาที่จะเดินวนเวียนไปมาณภูเขาทั้งสองนั้น”และฉันได้กล่าวแก่ท่านหญิงอาอิชะฮ์   แท้จริงแล้วไม่มีบาปสำหรับผู้ใดที่ไม่เดินวนเวียนณภูเขาสะเอะฟาและภูเขามัรวะฮ์ ดังนั้นท่านหญิงอาอิชะฮ์   ก็ได้อธิบายถึงสาเหตุของการประทานอายะฮ์ดังกล่าวว่า“ เนื่องจากชาวมะดีนะฮ์ได้เวียนรอบระหว่างภูเขาทั้งสองตั้งแต่พวกเขายังมีได้เป็นมุสลิมพวกเขาได้ถามท่านเราะฮ์ลุล   เกี่ยวกับเรื่องนั้นเมื่อพวกเขาเข้ามารับนับถือศาสนาอิสลามพวกเขาจึงลำบากใจในการเดินวนรอบทั้งสองพระองค์อัลลอฮ์จึงประทานอายะฮ์ดังกล่าวลงมาแก่ท่านนบี   ดังนั้นท่านนบีก็ได้เชิญชวนผู้ที่บำเพ็ญฮัจญ์ให้มีการเวียนรอบระหว่างสองภูเขาดังกล่าวโดยไม่มีผู้ใดละทิ้งการกระทำนี้ ”

(บันทึกโดย Ibn Hibban, 1406 : 3840)

2. ท่านหญิงอาอิชะฮ์   อธิบายอายะฮ์อัลกุรอานโดยการใช้ความรู้ทางภาษาในการ

อธิบายอายะฮ์อัลลอฮ์   ครั้นว่า :

﴿وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ﴾

(البقرة : الآية 228)

ความว่า: “และบรรดาหญิงที่ถูกหย่าร้างพวกนางจะต้องรอคอยตัว
ของตนเองสามกัรอ์”

(อัลบากอเราะฮ์ อายะฮ์ 228)

คือท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ได้อธิบายคำว่า “ กัรอ์ ” หมายถึงสะอาดปลอดจากการมีเลือด
ประจำเดือน(al-Tabariy, 1422:4/96,FawziJihān Rifat, 1421 : 51)

3.ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ได้อธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน โดยการวินิจฉัยอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ
فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

(المائدة : الآية 90)

ความว่า: “ผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! ที่จริงสุราและการพนันและแท่นหิน
สำหรับเชือดสัตว์บูชาญและการเล่นด้นนั้นเป็นสิ่งโสมนอนเกิดจาก
การกระทำของชัยฏอนดังนั้นพวกเจ้าจงห่างไกลจากมันเสียเพื่อว่า
พวกเจ้าจะได้รับความสำเร็จ”

(อัลมาอิดะฮ์ อายะฮ์ 90)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ได้วินิจฉัยว่า كل مسكر حرام ทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้มึนเมาเป็นสิ่ง
ที่ไม่อนุมัติดังนั้นเครื่องดื่มทุกชนิดเมื่อดื่มแล้วทำให้มึนเมาแสดงว่าเป็นสิ่งที่ไม่อนุมัติการห้ามไม่ให้ดื่ม
เหล้ามิได้ห้ามที่ชื่อของมันแต่ห้ามเพราะผลที่ตามมาจากการดื่มนั้นคืออาการมึนเมา (al-Tha’labiy,
1422: 4/107 , Fawzi Jihān Rifat, 1421 : 51)

ส่วนบรรดาภรรยาของท่านนบีนั้นมีความแตกต่างกับบรรดาสตรีอื่นๆ พวกนางได้รับ
เกียรติจากอัลลอฮ์ ﷻ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็นผู้ที่มีความรู้และเป็นผู้ที่ท่านนบีนับ
มากที่สุด โดยอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ว่า :

﴿يُنِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ﴾

(الأحزاب : الآية 32)

ความว่า: “ โอ้บรรดาภริยาของนะบีเอ๋ย ! พวกเธอไม่เหมือนกับสตรี
ใดๆในเหล่าสตรีอื่น ”

(อัลอะหฺซาบ อายะฮฺ 32)

บรรดาภรรยาทั้งหลายของท่านนบีมุฮัมมัดﷺ นั้นเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดและรับทราบ
วะสฎุฮฺที่ประทานลงมาแก่ท่านนบีมุฮัมมัดﷺ และเป็นสตรีที่ยำเกรงต่ออัลลอฮฺเหนือกว่าบรรดาสตรี
ทั้งหลาย (al-Suyūtiy, n.d. : 6/598)

และอัลลอฮฺﷻ ตรัสอีกว่า :

﴿ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴾^๕

(الأحزاب: الآية 33)

ความว่า: “อัลลอฮฺเพียงแต่ต้องการที่จะขจัดความโสโครกออกไปจาก
พวกเจ้า โอ้สมาชิกของวงศ์ตระกูล(นะบี) เอ๋ยและทรง(ประสงค์) ที่จะ
ขจัดเกล้าพวกเจ้าให้สะอาดบริสุทธิ์”

(อัลอะหฺซาบ อายะฮฺ 33)

แท้จริงอัลลอฮฺต้องการที่จะขจัดสิ่งไม่ดีและสิ่งที่เลวร้ายจากสมาชิกของวงศ์ตระกูล
ของท่านนบีมุฮัมมัดﷺ และให้พวกเขาทั้งหลายปราศจากจากความมลทินจากสิ่งที่อัลลอฮฺทรงห้าม
(al-Tabariy, 1420 : 60/262)

1.2.2 อัลหะดีษที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ
ﷺ พบว่า

ท่านหญิงอาอิชะฮฺﷺ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาศาสนบัญญัติและมี
ความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ไปที่ดี

ดังหะดีษที่กล่าวว่า:

قال عطاءٌ رحمه الله: ((كَانَتْ عَائِشَةَ، أَفْقَهَ النَّاسِ وَأَعْلَمَ النَّاسِ وَأَحْسَنَ

النَّاسِ رَأْيًا فِي الْعَامَّةِ))

(أخرجه الحاكم، 1411 : 6748)

^๕ อะฏอฮฺ เป็น อาบี เราะบาศฺ : อัศลิหม์ อัลกอริซฺ อัลมัคกี เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในบัญญัติศาสนาและเป็นผู้
ท่องจำอัลกุรอาน เสียชีวิตในปี ฮ.ศ. 114 (Yasīn, 1432 : 1/74)

ความว่า : “ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เป็นผู้ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิชา
ศาสนบัญญัติมากที่สุดและมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆไปที่ดีที่สุด”

(บันทึก โดย al-Hākim,1411:6748)⁹

ความรู้ความสามารถของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในการอรรถาธิบายอัลกุรอานถูกต้อง
แม่นยำและดีเยี่ยมจนได้รับการยกย่องเป็นนักอรรถาธิบายอัลกุรอาน

และมีหะดีษที่กล่าวอีกว่า:

قال أبو موسى الأشعري رضي الله عنه: ((مَا أَشْكَلَ عَلَيْنَا أَصْحَابَ رَسُولِ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدِيثٌ قَطُّ فَسَأَلْنَا عَائِشَةَ إِلَّا وَجَدْنَا عِنْدَهَا مِنْهُ
عِلْمًا))

(أخرجه الترمذی، 1395 : 3883)

ความว่า : “ไม่มีหะดีษใดที่ทำให้พวกเรา(เศาะหาบะฮฺ)ของท่าน
เราะฮ์ลุล رضي الله عنه เกิดความสงสัยแล้วพวกเราได้ไปถามท่านหญิงอาอิชะฮฺ
رضي الله عنها นอกจากพวกเราจะพบว่าเธอมีความรู้เกี่ยวกับหะดีษนั้นๆ ”

(บันทึก โดย al-Tirmidhiy,1395 : 3883)

หะดีษนี้แสดงให้เห็นว่าหลังจากท่านเราะฮ์ลุล رضي الله عنه แล้วท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ก็เป็นอีกคน
หนึ่งที่ทำให้ความรู้และตอบคำถามและข้อสงสัยต่างๆของบรรดาเศาะหาบะฮฺ

และมีหะดีษที่กล่าววว่า:

قال أبو سلمة بن عبد الرحمن¹⁰: ((مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَعْلَمَ بِسُنَنِ رَسُولِ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- وَلَا أَفْقَهَ فِي رَأْيٍ إِنْ أَحْتِجَّ إِلَى رَأْيِهِ، وَلَا أَعْلَمَ بِأَيِّ
فِيمَا نَزَلَتْ، وَلَا فَرِيضَةً مِنْ عَائِشَةَ))

(أخرجه ابن سعد ، 1968 : 375/2)

ความว่า : “ฉันไม่เคยพบเห็นผู้ใดที่มีความรู้เกี่ยวกับหะดีษของท่าน
เราะฮ์ลุลและไม่มีผู้ใดที่มีความเข้าใจในความคิดเห็นที่แสดงออกมา

⁹ อัยยะสะบียีไม่ได้กล่าวถึงระดับของหะดีษ

¹⁰ อานูสะละมะฮฺ เป็น อับดุลเราะหฺมาน เป็น เอาฟ อัชชูฮฺริยฺ บางทีสะกกล่าวว่ ซ็อ อับดุลละฮฺ บางทีสะกกล่าวว่ ซ็อ อิสมาอีล คือรู้กันใน
นามแฝง และเป็นอิมาม เสียชีวิตในปี ฮ.ศ. 94 (Yasīn, 1432 : 1/66)

และไม่มีผู้ใดที่มีความรู้ด้านอายะฮ์อัลกุรอานและด้านข้อบังคับใน
ศาสนามากกว่าท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها”

(บันทึกโดย Ibn Sa'd, 1968 :375/2)

หะดีษนี้แสดงให้เห็นว่าท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها นั้นมีความรู้ในวิชาต่างๆเช่นหะดีษ
อัลกุรอานเป็นต้น

และมีหะดีษที่กล่าวอีกว่า:

قالت رضي الله عنها: ((لَقَدْ أُنْزِلَ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
بِمَكَّةَ وَإِنِّي لِحَارِيَّةٌ أَلْعَبُ، {بِلِ السَّاعَةِ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذْهَى وَأَمْرٌ
وَمَا نَزَلَتْ سُورَةُ الْبَقَرَةِ وَالنِّسَاءِ إِلَّا وَأَنَا عِنْدَهُ،

(أخرجه البخاري، 1422 : 4993)

ความว่า: “ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ได้กล่าวว่า“แท้จริงอัลลอฮ์ทรง
ประทานอัลกุรอานสู่เราะฮ์ฮ์อัลบาคอเราะฮ์และอันนิสาอ์ให้แก่ท่าน
นบีมุฮัมมัด صلى الله عليه وسلم ซึ่งท่านอยู่ที่มักกะฮ์และในขณะที่ท่านหญิงยังเล็กซึ่ง
กำลังเล่นอยู่”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422:4993)

หะดีษนี้แสดงให้เห็นว่าสุเราะฮ์อันนิสาอ์เป็นสุเราะฮ์ที่ประทานลงมาในขณะที่ท่าน
หญิงอยู่กับท่านนบีมุฮัมมัด صلى الله عليه وسلم

1.2.3 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารที่เป็นวิทยานิพนธ์พบว่ามีการศึกษาหัวข้อดังนี้

1.2.3.1นางพาดิเมาะ หะหงอ ได้ศึกษาหัวข้อบทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮ์เป็นตุ อิบ
บักร์ رضي الله عنها ในด้านสังคมการเมืองและวิชาการผลการศึกษาพบว่าชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็น
ชีวประวัติที่ควรแก่การศึกษาค้นคว้าเนื่องจากท่านหญิงเป็นอัครสตรีที่มีความคิดฉลาดหลักแหลมมี
ไหวพริบปฏิภาณและความจำอดเยี่ยมพุดจาไพเราะอ่อนหวานที่แฝงด้วยคำคมและสนุกร่าเรึงเสียงดัง
ฟังชัดมีวาทีศิลป์ชำนาญทางด้านธรรมกถาสามารถให้ข้อคิดและตักเตือนในเรื่องศาสนามีความรอบรู้ใน
สาขาวิชาอัลกุรอานอรรถาธิบายอัลกุรอานอัลหะดีษศาสนบัญญัติชีวประวัติของท่านศาสดาเรื่องเล่าของ
อาหรับประวัติศาสตร์อาหรับและบทกวีท่านหญิงมีความเพียบพร้อมด้วยความรู้คุณธรรมจริยธรรมซึ่ง
ยากจะหาสตรีในโลกนี้เทียบเคียงได้ได้สมรสกับท่านเราะฮ์ฮ์ฮ์อัลบาคอเราะฮ์ رضي الله عنها ในขณะที่ยังเยาว์วัยและเติบโตใน

บรรยากาศแห่งอิสลามมาตั้งแต่เด็กในบ้านที่มีการประทานอัลกุรอานจากเอกองค์อัลลอฮ์และได้รับคำชี้แนะจากท่านเราะสูลﷺ จนมีความเข้าใจในเรื่องศาสนาและการเคารพภักดีต่อพระองค์ดังนั้นท่านหญิงเป็นบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์อิสลามที่ควรยกย่องสรรเสริญเป็นแบบฉบับและแหล่งความรู้ของบรรดาศาสนิกชนและบรรดาศาสะฮาบะฮ์ผู้อาวุโสทั้งในเรื่องศาสนบัญญัติและความรู้ทั่วไปท่านหญิงยังเป็นผู้ที่มีความอดทนและเข้มแข็งต่อเหตุการณ์อัลอิฟก (ใส่ร้ายปรักปรำ) จนกระทั่งเอกองค์อัลลอฮ์ได้ประทานอัลกุรอานไว้หลายโองการในสุเราะฮ์อันนุรแก่ท่านเราะสูลﷺ เพื่อเป็นการยืนยันความบริสุทธิ์ของนาง

บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ในด้านสังคมท่านหญิงมีความกล้าหาญในการเผชิญหน้ากับความจริงเพื่อไฝ่หาสังคมและมีความกระตือรือร้นในการอบรมสั่งสอนบรรดาผู้หญิงในเรื่องการแต่งกายและมารยาทในครอบครัวโดยการให้อยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบรู้จักสามัคคีตามแบบฉบับของท่านเราะสูลﷺ ตลอดจนให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาศาสนาว่าด้วยการแต่งงานการหย่าร้างและการได้รับสิทธิในมรดก

บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ในด้านการเมืองท่านหญิงเริ่มมีบทบาทที่เห็นเด่นชัดในตอนปลายของยุคเคาะลีฟะฮ์อุมัยมานอับดุลฟาน ﷺ และเด่นชัดที่สุดในสมัยของเคาะลีฟะฮ์อะลีอบนูบีฏอน ﷺ ในการเรียกร้องความเป็นธรรมเกี่ยวกับกรณีเคาะลีฟะฮ์อุมัยมาน ﷺ ถูกฆาตกรรมจากเหตุการณ์ครั้งนี้ได้นำไปสู่สงครามอูฐที่เมืองบักเราะฮ์ซึ่งทำให้นางมีความเศร้าโศกเสียใจตลอดชีวิตนางมีบทบาททางการเมืองจนกระทั่งสมัยการปกครองตอนต้นของราชวงศ์อุมัยยะฮ์ในสมัยของท่านมูอาวิยะฮ์อบนูอับดุลฟาน ﷺ

ส่วนบทบาทของท่านหญิงในด้านวิชาการนั้นเนื่องจากท่านหญิงเป็นภรรยาของท่านเราะสูลﷺ ที่ได้รับมรดกทางปัญญามากกว่าบุคคลอื่นประกอบกับมีความสามารถทางด้านธรรมกลามีวาทศิลป์และมีเหตุผลนามิคุณสมบัติพิเศษในเรื่องความจำและสามารถรายงานเหตุการณ์ต่างๆอย่างละเอียดและแม่นยำพร้อมทั้งซาบซึ้งในด้านศิลปะการพูดและบทกวีนางยังมีความรอบรู้ในสาขาวิชาอัลกุรอานอัลหะดีษศาสนบัญญัติและวิชาการแพทย์และให้คำวินิจฉัยปัญหาศาสนาทั้งในสมัยของเคาะลีฟะฮ์อบูบักร์อัศศิดดีก ﷺ อุมร์อบินอับดุลกอฎอบ ﷺ และอุมัยมานอับดุลฟาน ﷺ

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่าท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ มีความสามารถพิเศษในด้านความจำและเนื่องจากได้สมรสกับท่านเราะสูลﷺ ตั้งแต่ยังอยู่ในวัยเยาว์จึงได้รับคำชี้แนะและคำสั่งสอนจากท่านทั้งในด้านชีวิตความเป็นอยู่และด้านศาสนาและได้ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อพระองค์อัลลอฮ์ต่อตนเองและต่อสังคม

2.1.2.3 เฟาซี ญีฮาน ริฟาท (Fawzī Jihān Rifat) ได้ศึกษาหัวข้อ al-Sayyidah Ā'ishah Wa Tawthīquha Lī al-Sunnah ผลการศึกษาพบว่าบทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในการอรรถาธิบายอัลกุรอานมีหลายวิธีและการรวบรวมอัลหะดีษมีหลายชนิด

1.2.3.3 นาฟิซะห์ ฮารุน มะซารี ได้ศึกษาหัวข้อ (Personality Saiyidah Ā'ishah binti Abī Bakr Radiyalahu Anhuma Merupakan Satu Kudwah Hasanah) ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها กับแบบอย่างที่ดี ผลการศึกษาพบว่า :

1. ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เกิดขึ้นก่อนและหลังฮิจเราะฮ์
2. บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ต่อครอบครัวและสังคม
3. คุณลักษณะและความรู้ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ถูกแพร่หลายจนได้ขนานนามว่า อุมมุลมุมีนีน
4. ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ทำให้สังคมเกิดการยอมรับอิสลาม

1.2.3.4 มารียม จาปากียา ได้ศึกษาหัวข้อ (Al-Marah Fī Dauī Surat An-Nisa') สตรีที่กล่าวถึงในซูเราะฮ์อันนิสาอ์ ผลการศึกษาพบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสตรีที่มีอยู่ในซูเราะฮ์อันนิสาอ์ กล่าวคือปัญหาความเท่าเทียมกันทั้งชายและหญิง หุกมของครอบครัว สิทธิของผู้หญิงที่มีต่อสินสอดและสมบัติประเพณีที่มีต่อผู้หญิงในสมัยญาฮิลียะฮ์ เช่น การแต่งงานระหว่างลูกชายกับแม่เลี้ยงพี่กับน้องหน้าที่ของสามีภรรยาที่มีต่อครอบครัวและสามีเรียกได้ว่าเป็นผู้ที่แข็งแกร่งกว่าผู้หญิง สุกท้ายจะมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาครอบครัวและวิถีทางในการแก้ปัญหา

1.2.3.5 อนัส แอลหุย ได้ศึกษาหัวข้อ บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها : กรณีศึกษาด้านวิชาความรู้ ผลการศึกษาพบว่า

ส่วนแรกของสารนิพนธ์เล่มนี้มีศึกษาถึงความสำคัญทางการศึกษาในอิสลาม โดยกล่าวถึงความประเสริฐของความรู้ตลอดจนการศึกษาตามระบอบอิสลามและกล่าวถึงหน้าที่ของสตรีในด้านการศึกษาและความสำคัญของการศึกษาต่อสตรีตลอดจนขอบเขตและวิธีศึกษาหาความรู้ของสตรีตามหลักการศาสนาอิสลาม

ส่วนที่สองศึกษาถึงชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยเริ่มศึกษาถึงเชื้อสายของนางวันเกิดของนางชีวิตในวัยเด็ก การแต่งงานรวมไปถึงแบบอย่างอันดีงามในด้านต่างๆ ตลอดจนการเสียชีวิตของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

ส่วนที่สามศึกษาถึงความเฉลียวฉลาดทางด้านสติปัญญาของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها และบทบาทในด้านต่างๆ เช่น จำนวนหะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها รายงานการอรรถาธิบายอัลกุรอาน ตลอดจนการศึกษาถึงความรู้ในด้านการแพทย์และวรรณกรรมอาหารของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

ดังนั้นการวิจัยเล่มนี้มีความแตกต่างกับงานวิจัยที่ผ่านมาหลายด้านเช่นเนื้อหาวิธีการอธิบายโดยมุ่งศึกษาวิธีการอรรถาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها จะเป็นวิธีการอรรถาธิบายและสำนวนที่ใช้ในการอรรถาธิบายผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าไม่พบงานวิจัยอื่นที่ศึกษาเหมือนกับที่ผู้วิจัยจะศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการอรรถาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยหัวข้อเรื่อง “ ศึกษาวิเคราะห์การอรรถาธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์”มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1.3.1 เพื่อศึกษาชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยสังเขป
- 1.3.2 เพื่อศึกษาความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์
- 1.3.3 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การอรรถาธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ามีความสำคัญและประโยชน์ดังนี้

- 1.4.1 ได้เรียนรู้ถึงชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها
- 1.4.2 ได้เรียนรู้ถึงความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์
- 1.4.3 ได้เรียนรู้ถึงการอรรถาธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها
- 1.4.4 ได้เพิ่มประสบการณ์ด้านการวิจัยแก่ผู้วิจัยเอง
- 1.4.5 ได้เป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลต่อผู้ค้นคว้าและผู้สนใจในโอกาสต่อไป

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเป็นวิจัยเอกสารที่ยึดการบรรยายเป็นสำคัญ โดยจำกัดขอบเขตการศึกษาเฉพาะมีดังนี้:-

1.5.1 จำนวนอายุในสูเราะฮ์อันนินาฮ์ 176 อายุฮะฮ์

1.5.2 อายุฮะฮ์ที่จะศึกษาวิเคราะห์ 15 อายุฮะฮ์จากสูเราะฮ์อันนินาฮ์ซึ่งเป็นอายุฮะฮ์ที่

ดำเนินการอธิบายโดยท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

1.5.3 เนื้อหาที่จะศึกษา

1.5.3.1 ชีวิตประวัติท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ประกอบด้วยชื่อ และวงศ์ตระกูลของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها การกำเนิดและการได้รับการเลี้ยงดูความประเสริฐของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها การศึกษาและประสบการณ์การอุทิศตนเพื่อวิชาการบทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ด้านศัพท์รับน้ปลายของชีวิต

1.5.3.2 ศึกษาความเป็นมาของสูเราะฮ์อันนินาฮ์ ประกอบด้วย การตั้งชื่อของสูเราะฮ์อันนินาฮ์สาเหตุในการประทานสูเราะฮ์อันนินาฮ์ความประเสริฐของสูเราะฮ์อันนินาฮ์ ความสัมพันธ์ของสูเราะฮ์อันนินาฮ์กับสูเราะฮ์ก่อนและหลังจากนั้นความสัมพันธ์ระหว่างอายุฮะฮ์ในสูเราะฮ์อันนินาฮ์ หลักการใช้ภาษาในสูเราะฮ์อันนินาฮ์เนื้อหาโดยรวมของสูเราะฮ์อันนินาฮ์ การเริ่มต้นและการจบของสูเราะฮ์อันนินาฮ์

1.5.3.3 วิธีการและสำนวนที่ใช้ในการอธิบายอายุฮะฮ์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงในเบื้องต้นไว้ดังนี้

1.6.1 การแปลความหมายอายะฮัลกุรอานเป็นภาษาไทยผู้วิจัยใช้กัมกีร์อัลกุรอานฉบับแปลเป็นภาษาไทยของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับที่จัดพิมพ์ขึ้นโดยศูนย์กษัตริย์ฟาอัดเพื่อการพิมพ์กัมกีร์อัลกุรอานแห่งนครมะดีนะฮ์ปี 1419 ฮิจญ์เราะฮ์

1.6.2 การอ้างอิงตัวบทอัลกุรอานจะใช้มาตรฐานการอ้างอิงโดยระบุชื่อสูเราะฮ์และลำดับอายะฮ์ไว้ด้านหลังของตัวบทในเนื้อหาและหากอายะฮ์ใดผู้วิจัยนำมากล่าวเพียงส่วนหนึ่งก็จะระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นส่วนหนึ่งของอายะฮ์

1.6.3 การอ้างอิงหะดีษผู้วิจัยจะอ้างตัวบทหะดีษและคำแปลพร้อมระบุชื่อผู้รายงานปีพิมพ์เล่มที่และเลขหน้าหากหะดีษบันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์และมุสลิมผู้วิจัยจะไม่ระบุระดับของหะดีษแต่หากเป็นหะดีษที่บันทึกโดยอิมามอื่นผู้วิจัยจะระบุระดับของหะดีษ

1.6.4 อะษัรหรือวาหะของบรรดานักปราชญ์ที่ได้อ้างในงานวิจัยผู้วิจัยระบุแหล่งที่มาเหมือนกับการอ้างหะดีษ

1.6.5 การกล่าวนามบุคคลในงานวิจัยผู้วิจัยจะใช้นามที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

1.6.6 การเขียนประวัติของบุคคลต่างๆที่ปรากฏในงานวิจัยผู้วิจัยจะเขียนประวัติมาพอสังเขปเท่านั้น

1.6.7 การอธิบายศัพท์ที่เห็นว่าสำคัญหรือเข้าใจยากที่ปรากฏในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะอธิบายไว้ในเชิงบรรณ

1.6.8 ข้อมูลที่ได้จากหนังสือหรือตำราต่างๆผู้วิจัยจะอ้างถึงด้วยวิธีการเขียนนามปีโดยมีชื่อผู้แต่งปีที่พิมพ์และเลขหน้าที่ใช้อ้างอิงในเครื่องหมายวงเล็บ

1.6.9 การเทียบอักษรภาษาอาหรับและศัพท์ด้านอิสลามศึกษาอ้างอิงจากตารางเทียบพยัญชนะอาหรับ-ไทยของมหาวิทยาลัยอิสลามศึกษาปีพุทธศักราช 2546

1.6.10 การปริวรรตอักษรอาหรับ-อังกฤษผู้วิจัยอ้างอิงจากตารางเทียบของห้องสมุดแห่งรัฐสภาอเมริกา

1.6.11 การแปลคำรณหนังสือและเอกสารต่างๆที่เป็นภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทยผู้วิจัยแปลความหมายโดยตรงคงรักษาความหมายของข้อความเดิมเอาไว้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

1.7 สัญญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สัญญลักษณ์บางอย่างดังนี้

1.7.1 ﷻ อ่านว่าสุบหานะสูวตะอาลาเป็นคำสรรเสริญต่อเอกองค์อัลลอฮ์ หมายถึงอัลลอฮ์ผู้ทรงมหابริสุทธิ

1.7.2 ﷻ อ่านว่าศ็อลลัลลอฮูอะลัยฮะสลัลัมเป็นคำสรรเสริญและดูอาแด่ท่านนบีมุฮัมมัด หมายถึงขอความสันติสภาพจงประสบแด่ท่าน

1.7.3 ﷻ อ่านว่ารอฎียัลลอฮูอันฮาเป็นคำภาษาอาหรับเรียกต่อท้ายชื่อบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านนบีมุฮัมมัดที่เป็นผู้หญิง(ในที่นี้หมายถึงท่านหญิงอาอิชะฮ์) หมายถึงขอเอกองค์อัลลอฮ์ทรงพอพระทัยในตัวท่านหญิงด้วยเถิด

1.7.4 ﷻ อ่านว่าอาลัยฮิมุสะลามเป็นคำสรรเสริญและดูอาแก่นบีนอื่นจากนบีมุฮัมมัด ﷻ หมายถึงขอความสันติสภาพจงประสบแด่ท่าน

1.7.5 ﷻ อ่านว่ารอฎียัลลอฮูอันฮูเป็นคำดูอาแด่เศาะหาบะฮ์ หมายถึงขออัลลอฮ์ทรงยอมรับในตัวพวกเราเถิด

1.7.6 ﷻ อ่านว่ารอฎียัลลอฮูอันฮุมเป็นคำดูอาแด่บรรดาเหล่าเศาะหาบะฮ์ หมายถึงขออัลลอฮ์ทรงเมตตาพวกเขาด้วยเถิด

1.7.7 ( ) วงเล็บดอกไม้อ้างใช้สำหรับอายะฮ์อัลกุรอาน

1.7.8 (( )) วงเล็บคู่ใช้สำหรับตัวบทของหะดีษ

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

ศึกษาวิเคราะห์ หมายถึงการแยกข้อมูลเป็นรายข้อเป็นหมวดหมู่จัดเป็นกลุ่ม

การอรรถาธิบาย หมายถึงการตีฟิรกล่าวคือเป็นการอรรถาธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน

อัลกุรอาน หมายถึงคัมภีร์อันศักดิ์สิทธิ์ที่ถูกประทานลงมายังท่านนบีมุฮัมมัด ﷻ ซึ่งเป็นนบีท่านสุดท้ายของพระองค์ถูกรายงานด้วยกับสายรายงานที่ต่อเนื่องกันโดยไม่ขาดตอนและไม่มีข้อขัดแย้ง(มุตะวาติร) เริ่มต้นด้วยสุเราะฮ์อัลฟาติฮะฮ์สิ้นสุดด้วยกับสุเราะฮ์อันนาส

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ คือภรรยาคนที่สองของท่านนบี ﷺ หรือมารดาแห่งศรัทธาชนและท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ เป็นที่อ้างอิงหรือเป็นคำรื้อค้นฉบับแก่บรรดาเศาะฮาบะฮฺและผู้รายงานอัลหะดีษอีกหลายท่านเช่นอบูสุรอยเราะฮฺ ﷺ เป็นต้น

สุเราะฮฺ หมายถึงการแบ่งตัวบทอัลกุรอานออกเป็นตอนๆ กล่าวคือเป็นบทหรือเป็นส่วน โดยแยกจากตัวบทที่อยู่ก่อนหน้าและตามหลังกันซึ่งคัมภีร์อัลกุรอานมีทั้งหมด 114 สุเราะฮฺด้วยกัน แต่ละสุเราะฮฺมีความยาวไม่เท่ากันสุเราะฮฺที่ยาวที่สุดมี 286 อายะฮฺและสุเราะฮฺที่สั้นที่สุดจะมี 3 อายะฮฺ และทั้ง 114 บทได้แบ่งเป็น 30 ภาค(อฺซฺ)ที่เท่าๆกัน

อันนิส่าฮฺ หมายถึงสุเราะฮฺที่มีความเกี่ยวข้องกับหุกมต่างๆมากมายของผู้หญิงเป็นสุเราะฮฺที่ยาวในอัลกุรอานหลังจากสุเราะฮฺอัลบาคอเราะฮฺอยู่ในลำดับที่ 4 ของสุเราะฮฺและมี 176 อายะฮฺ

อายะฮฺ หมายถึงการแบ่งข้อความของอัลกุรอานที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ประทานลงมาแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ หรืออีกนัยหนึ่งคือข้อความหรือกลุ่มคำส่วนหนึ่งจากคัมภีร์อัลกุรอานมีทั้งที่เป็นข้อความติดต่อกันและไม่ติดต่อกันที่รวมกลมกลืนอยู่ในสุเราะฮฺของคัมภีร์อัลกุรอานซึ่งนักวิชาการบางท่านมีความเห็นว่าคัมภีร์อัลกุรอานมี 6666 อายะฮฺและบางทัศนะเห็นว่ามี 5738 อายะฮฺ

อัลหะดีษ หมายถึงคำพูดการกระทำตลอดจนการยอมรับของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ในการอธิบายขยายความบทบัญญัติศาสนาอิสลามทั้งในเชิงทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติ

1.9 วิธีดำเนินการวิจัย

1.9.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยหัวข้อเรื่อง “ ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ ในสุเราะฮฺอัน-นิส่าฮฺ ” เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนาโดยเก็บข้อมูลจากเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมกันในเวลาเดียวกัน

1.9.2 แหล่งข้อมูล

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนามาจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ 3 แหล่งด้วยกันคือ

1.9.2.1 เอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources)

1. คัมภีร์อัลกุรอานและอายะฮฺต่างๆที่เกี่ยวข้องกับท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ
2. หนังสือหะดีษต่างๆที่ระบุตัวบทหะดีษเกี่ยวกับท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ

1.9.2.2 เอกสารทุติยภูมิ (Secondary Sources)

1. หนังสืออรรถาธิบายอัลกุรอานที่ขยายความอายะฮ์อัลกุรอานที่มีอยู่ในสูเราะฮ์อันนิสาฮ์ ﷺ หรืออายะฮ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ มลายูหรือภาษาไทย
2. หนังสืออธิบายหะดีษต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศึกษาวิเคราะห์การอรรถาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ในสูเราะฮ์อันนิสาฮ์
3. หนังสือดัฟตีร์หรือเอกสารต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับศึกษาวิเคราะห์การอรรถาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ มลายู และภาษาไทย

1.9.2.3 เอกสารตติยภูมิ(TertiarySources)

1. หนังสือพจนานุกรมอธิบายศัพท์ภาษาอาหรับทั้งที่เป็นภาษาอาหรับมลายูและภาษาไทย
2. หนังสือการใช้ศัพท์เทคนิคต่างๆ ในทางวิชาดัฟตีร์เช่น มุอญัมอัลเมาสูอิลีอัลฟาซ อัลกุรอานอัลการีมวาگیرออาตีฮ์เป็นต้น

1.9.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเองแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนบันทึกข้อมูลหนังสือหรือเอกสาร เช่น ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ปีพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ และโรงพิมพ์ ส่วนบันทึกเนื้อหาของแต่ละหัวข้อ เช่น เนื้อหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา และส่วนบันทึกข้อมูลกิตาบและباب เช่น كتاب الطهارة, باب النية, หมายเลขหะดีษ เล่มที่ และเลขหน้าหนังสือ

1.9.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1.9.4.1 รวบรวมอายะฮ์ในสูเราะฮ์อันนิสาฮ์ที่เกี่ยวข้องกับการอรรถาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ โดยการรวบรวมอายะฮ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- 1.9.4.2 รวบรวมอัลกุรอานจากฉบับที่มีความหมายภาษาไทยโดยคัดเลือกส่วนที่เกี่ยวข้องกับท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ
- 1.9.4.3 รวบรวมหะดีษที่ขยายความหรืออรรถาธิบายอายะฮ์โดยยึดหนังสือหะดีษ 9 เล่ม (กุดุบติสอะฮ์) ได้แก่เศาะฮีหุบคูรีย์เศาะฮีหุมุสลิมสุนันอบีดาวูดสุนันอัตติรมิซีย์สุนันอันนะสอีย์ สุนันอิบน์มาญะฮ์สุนันอะหมัดอัลมุวัฏฏะฮ์และสุนันอัตติรมิซีย์

1.9.4.4 รวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องจากหนังสือที่เป็นผลงานของอุละมาอ์ มุฮตะบะรีน¹¹ สายอะฮ์ลิสสุนนะฮ์วัตญะมาอะฮ์ทั้งมุตะก้อดคิมูน (อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่ในช่วง 300 ปีแรก แห่งฮิญาเราะฮ์ศักราช) อุละมาอ์มุตะอักคิรูน (อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่หลังจาก 300 ปีแห่งฮิญาเราะฮ์ศักราช) (ตลอดจนอุลาม่าอ์ปัจจุบัน)

1.9.4.5 รวบรวมข้อมูลตามลำดับของแต่ละหัวข้อตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.9.5 การจัดการกระทำกับข้อมูล

หลังจากได้รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะกระทำกับข้อมูลมีดังนี้

1.9.5.1 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและความสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง

1.9.5.2 แยกแยะข้อมูลตามประเด็นของแต่ละหัวข้อเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.9.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลของแต่ละประเด็นจะใช้หลักการในการวิเคราะห์มีดังนี้

1.9.6.1 หลักการอุศลุคัตฟิสิร เช่น มัันฎุกและมัฟฮุม อุมุมและคุศุมฎุก์และมุก็อยยัด เป็นต้น

1.9.6.2 หลักการอุลุม อัลหะดีษ เช่น หลักการมุศฎาะละหุอัลหะดีษ และหลักการ อัลญูรหุ วะ อัลตะฮะดีษ ยกเว้นหะดีษบันทีกโดยอัลบะคอรีฮ์และมุสลิม

1.9.6.3 หลักการวิพากษ์วิจารณ์ โดยวิพากษ์ภายในและวิพากษ์ภายนอก ดังการปฏิบัติของอุละมาอ์ตัฟิสิรและอุละมาอ์หะดีษ

1.9.6.4 หลักการตัจญีหุ โดยยึดทัศนะอุลาม่าอ์ที่ได้อธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน โดยการเปรียบเทียบระหว่างทัศนะ หากมีหลายทัศนะ ผู้วิจัยจะยึดหลักการตัจญีหุของอิมามชาฟีฮ์คือยึดทัศนะ ที่มีเหตุผลที่สอดคล้องกับนัส (หลักฐานจากอัลกุรอานและหะดีษ) แต่ถ้าหากมีเพียงทัศนะเดียวผู้วิจัยจะพิจารณาความเชี่ยวชาญของอุละมาอ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับตัฟิสิรมาเป็นที่ตั้ง.

¹¹อุละมาอ์มุฮตะบะรีนบรรดาอุละมาอ์ที่ยอมรับกันในสังคมมุสลิมเช่นอิมามอันนาวาวีฮ์ เป็นต้น

บทที่ 2

ชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยสังเขป

2.1 ชื่อและวงศ์ตระกูลของท่านหญิงอาอิชะฮฺ

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เป็นบุตรสาวของท่านอับบักร์ อัศศิดดีก (ผู้สืบตำแหน่งหลังจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ) อิบน์ อับดุลมุหะซิบ อิบน์ อามิร อิบน์ อัมรฺ อิบน์ กะอับ อิบน์ สะอัด อิบน์ ตัยมฺ อิบน์ มุรรอฮฺ อิบน์ กะอับ อิบน์ ลุอัย อิบน์ ฟะฮฺร อิบน์ มาลิก อิบน์ กนนะฮฺ อุมมุลอุคลอฮฺ อัลกุรอชีฮฺฮฺ (al-Dhahabiy ,1405:2/135)

บิดาของท่านหญิง คือ อับดุลมุหะซิบ อิบน์ อับดุลมุหะซิบ อิบน์ อามิร อิบน์ อัมรฺ อิบน์ กะอับ อัลกุรอชีฮฺ อัลตัยมียฺ อับบักร์ อัศศิดดีก เป็นชายคนแรกที่เข้ารับอิสลามกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และเป็นคนแรกที่สืบตำแหน่งหลังจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เกิดที่มักกะฮฺ และท่านเป็นคนใหญ่คนโตของพวกอาหรับกูรอช คนที่ร่ำรวยและเป็นคนที่แก่งกล้า และเขาก็อยู่ในสมัยของท่านนบี ได้พบกับการสู้รบ การแบกภาระที่หนัก การบริจาการทรัพย์สิน และเขาได้เข้าไปในถ้ำกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿ثَانِيًا أَتَيْنَا إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ

ص
إِنَّا اللَّهُ مَعَنَا ﴿

(التوبة: الآية 40)

ความว่า : “เขาเป็นคนที่สองในสองคน ขณะที่ทั้งสอง อยู่ในถ้ำนั้นคือ ขณะที่เขา ได้กล่าวแก่สหายของเขา ว่า ท่านอย่าเสียใจแท้จริงอัลลอฮฺ ทรงอยู่กับเรา”

(อัลดะฮะบะฮฺ อายะฮฺ 40)

และมีหะดีษมากมายที่กล่าวเกี่ยวกับความประเสริฐของท่านอับบักร์ เช่น หะดีษที่ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ กล่าวว่า :

((وَكَوُنتُ مُتَّخِذًا خَلِيلًا غَيْرَ رَبِّي لِأَتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ))

(أخرجه البخارى، 1422 : 3654 ومسلم، ت.د.: 2382)

ความว่า: “ ถ้าเราจะเลือกเพื่อนที่นอกเหนือจากอัลลอฮ์ แน่นอนเราจะเลือกท่านอับบักร์”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 3654 และมุสลิม, n.d.: 2382)

มารดาของท่านหญิง คือ อุมมฺุรฺมาน เป็นตุ อามิร อิบนุ อุวัยมิร อิบนุ อับดุลฮัมซุ อิบนุ อัดตาบ อิบนุ อุษัยนะฮฺอัลกีนาฮฺ (al-Dhahabiy, 1405 : 2/135) มารดาของท่านหญิง ได้แต่งงานกับ อัลฮาริษ เป็น สีกอรอฮฺ ได้กำเนิดลูกชาย ชื่ออัลตอฟีล หลังจากนั้นก็เสียชีวิต ต่อมาได้แต่งงานกับ อับบักร์ และได้เข้ารับอิสลามที่มักกะฮฺ ได้กำเนิดอับดุลเราะฮฺมาน และอาอิชะฮฺ และได้เชิญเราะฮฺไป มดีนะฮฺ มารดาของท่านหญิงเป็นคนที่ดีมากและเสียชีวิตในเดือนยิลฮิญาฮฺ (al-Jauziy, 1412 : 3/291)

ครอบครัวของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ สืบเชื้อสายจากเผ่า(ตัยม)ของชาวอาหรับ ซึ่งรู้จักกัน ในนามของผู้มีชื่อเสียงกล้าหาญ ช่วยเหลือผู้ที่ถูกกดขี่ และช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอ(al-Athīr, 1415: 3/310)

ทั้งบิดาและมารดาถือเป็นชาวกุรอฮฺ ซึ่งมีชื่อเสียงอย่างมากในกลุ่มเผ่าต่างๆที่อยู่ใน นครมักกะฮฺสมัยนั้น

ฉายาของท่านหญิงอาอิชะฮฺ คือ อุมมฺอับดุลลอฮฺ ซึ่งท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ตั้งฉายานี้ให้กับท่านหญิง ครั้นเมื่อท่านหญิงร้องขอให้ท่านนบีกี้เลที่ตั้งฉายาให้ มีหะดีษจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ กล่าวว่า :

((يَا رَسُولَ اللَّهِ، كُلُّ صَوَاحِبِي لَهَا كُنْيَةٌ غَيْرِي. قَالَ: " فَكَتَبْتَنِي بِابْنِكَ

عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ " فَكَانَتْ تُدْعَى بِأُمِّ عَبْدِ اللَّهِ حَتَّى مَاتَتْ))

(أخرجه ابوداود، ت.د.: 4970)

ความว่า: “โอ้ท่านเราะฮฺลุล เพื่อนของฉันทุกคนเขามีฉายากันยกเว้นฉัน ท่านเราะฮฺลุลกล่าวว่า: ฉันตั้งฉายาให้กับเธอด้วยลูกของเธอ คือ อับดุลลอฮฺ อิบนุ อับฮุบบัรฺ ดังนั้นฉันจะเรียกด้วยฉายาอุมมฺอับดุลลอฮฺ ถึงแก่ชีวิต”

(บันทึกโดย Abu Daud, n.d.: 4970)¹²

¹² หะดีษเดียวกันบันทึกโดย Ahmad, 1421: 26242. อัลบานียฺ (Albaniy, n.d.: 4/293) ระบุว่า เป็นหะดีษเศาะหิหฺ

2.2 การกำเนิดของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เกิดที่มักกะฮฺ ประมาณสี่หรือห้าปีหลังการแต่งตั้งท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งท่านหญิงเกิดมาในครอบครัวที่มีพ่อแม่ที่ดีเป็นมุอฺมินที่นับถือศาสนาอิสลาม และท่านหญิงเป็นลูกที่ดีที่เหนือกว่ามนุษย์หลังจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ อนุบักกร رضي الله عنه พ่อของท่านหญิงนั้นคือผู้ชายคนแรกที่นับถือศาสนาอิสลามการนับถือศาสนาของเขาทำให้ภรรยาของเขาอุมรุมานเข้ารับอิสลามและลูกอีกสองคนคืออัสมะ และอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ซึ่งนับได้ว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เป็นผู้หญิงคนแรกที่เข้ารับอิสลาม (al-Asqālanīy, 1415: 1/21)

หลังจากที่พ่อแม่ของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها นับถือศาสนาอิสลามแล้วทำให้ทั้งสองมีความใกล้ชิด และมีความผูกพันกันอย่างลึกซึ้งกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ดังเช่นหะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها กล่าวไว้ :

((لَمْ أَعْقِلْ أَبَوَيَّ قَطُّ إِلَّا وَهُمَا يَدِينَانِ الدِّينَ))

(أخرجه البخاري، 1422 : 6079)

ความว่า: “ฉันไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับพ่อแม่ของฉัน นอกจากท่านทั้งสองได้รับนับถือศาสนาอิสลามมาแล้ว”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 6079)

ก่อนเข้ารับอิสลามครอบครัวของท่านอนุบักกร อัศศิดดิกก็ถือว่าเป็นครอบครัวที่มีอำนาจมาก คือครอบครัวที่มีเกียรติของชาวอาหรับ ส่วนหลังจากการเข้ารับอิสลามครอบครัวของท่านอนุบักกร อัศศิดดิกก็ยิ่งเช่นเดิม ส่วนผู้ที่ให้นมแก่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها คือภรรยาของอบี อัสกูอัยส (al-Athīr, 1415: 5/407)

2.3 ความประเสริฐของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

ความประเสริฐของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها มีมากมายพบได้ในหนังสือหะดีษต่างๆเช่น

1. ท่านหญิงเป็นผู้ที่เหนือกว่าบรรดาศาตรทั้งหลาย ดังเช่นหะดีษอันัส เบน มาลิก ได้ฟังท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวไว้ :

((فَضْلُ عَائِشَةَ عَلَى النَّسَاءِ، كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ))

(أخرجه البخاري، 1422 : 3770 ومسلم، ت. د. : 2446)

ความว่า: “ความประเสริฐของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ ที่เหนือกว่าสตรีท่านอื่นๆ เปรียบเสมือนกับอาหารชนิดอัลชะรีด (อาหารข้าวต้ม) ที่อร่อยกว่าอาหารชนิดอื่นๆ”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 3770 และ Muslim, n.d.: 2446)

2. ท่านหญิงเป็นภรรยาที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ รักมากที่สุด ซึ่งมีหลักฐานที่ชัดเจน หะดีษ อัมรฺ เป็นอัลอาศ ได้ถามท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า :

((أَيُّ النَّاسِ أَحَبُّ إِلَيْكَ؟ قَالَ: عَائِشَةُ، فَقُلْتُ: مِنْ الرِّجَالِ؟ فَقَالَ: أَبُوهَا))

(أخرجه البخاري، 1422 : 3662 ومسلم، ت. د. : 2384)

ความว่า: “ มนุษย์คนใดที่ท่านรักมากที่สุด ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ตอบว่า อาอิชะฮฺ แล้วผู้ชายท่านชอบใครมากที่สุด ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ตอบว่า บิดาของนาง”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 3662 และ Muslim, n.d.: 2384)

3. ไม่มีหญิงใดที่เป็นสาวบริสุทธิ์ที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แต่งงานด้วยนอกจากท่านหญิงมีหะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ กล่าวว่า :

((فِي الَّذِي لَمْ يُرْتَعْ مِنْهَا تَعْنِي أَنْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمْ يَتَزَوَّجَ بِكْرًا غَيْرَهَا))

(أخرجه البخاري، 1422 : 5077)

ความว่า: “แท้จริงท่านเราะฮ์มุลลอฮ์ ﷺ ไม่แต่งงานด้วยกับหญิงสาวบริสุทธิ์อื่นนอกจากท่านหญิง”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 5077)

4. อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทานอัลกุรอานแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ของท่านหญิงจากการถูกใส่ร้าย โดยทรงประทานทั้งหมด 16 आयะฮ์ต่อเนื่องกัน อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِآيَاتِكُمْ غُصَبَةً مِنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ
 أَمْرٍ مِنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِنْتِمَاءِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ﴾ (11) ﴿إِلَى﴾ الْخَيْبَتِ لِلْخَيْبَتَيْنِ وَالْخَيْبَتُونَ لِلْخَيْبَتِ وَالطَّيِّبَتُ
 لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَتِ أُولَئِكَ مَبْرُؤُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
 كَرِيمٌ﴾ (12)

(النور: الآية 11, 26)

ความว่า: “แท้จริงบรรดาผู้นำข่าวเท็จมานั้น เป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งจาก
 พวกเจ้า พวกเจ้าอย่าได้คิดว่ามันเป็นการชั่วแก่พวกเจ้า แต่ว่ามันการดี
 แก่พวกเจ้า สำหรับทุกคนในพวกเขานั้นคือสิ่งที่เขาได้ขวนขวายไว้
 จากการทำบาป ส่วนผู้ที่มิชอบพาทมากในเรื่องนี้ในหมู่พวกเขานั้น เขา
 ผู้นั้นจะได้รับโทษอย่างมหันต์” และ “หญิงชั่วย่อมคู่ควรกับชายชั่ว
 และชายชั่วย่อมคู่ควรกับหญิงชั่ว และหญิงดีย่อมคู่ควรกับชายดี และ
 ชายดีย่อมคู่ควรกับหญิงดี คนเหล่านั้นเป็นผู้บริสุทธิ์จากสิ่งที่พวกเขา
 กล่าวร้าย สำหรับพวกเขา (ผู้ถูกกล่าวร้าย) จะได้รับการอภัยโทษและ
 เครื่องยังชีพอันมีเกียรติ”

(อันนุร อายะฮ์ 11,26)

5. ท่านมลาอิกะฮ์สุญิบรีล عليه السلام ได้นำภาพของท่านหญิงซึ่งบรรจอยู่ในห่อผ้าไหม มาให้
 ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แล้วท่านกล่าวแก่ท่านนบี ﷺ ว่า แท้จริงเธอคือภรรยาของท่าน มีหะดีษจากท่านหญิง
 อาอิชะฮ์ رضي الله عنها กล่าวว่า :

((أَنْ جَبْرِيلَ جَاءَ بِصُورَتِهَا فِي خِرْقَةٍ حَرِيرٍ خَضْرَاءَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: هَذِهِ زَوْجَتُكَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ))

(أخرجه اسحاق، 1412 : 1237)

ความว่า: “แท้จริงมลาอิกะฮ์สุญิบรีลได้นำภาพของท่านหญิงซึ่งบรรจอยู่ใน
 ในห่อผ้าไหมที่มีสีเขียวมาให้ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แล้วท่านกล่าวแก่
 ท่านนบี ﷺ ว่าแท้จริงเธอคือภรรยาของท่านทั้งในโลกนี้และโลกหน้า”

(บันทึกโดย Ishaq, 1412 : 1237)

6. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เลือkB้านของท่านหญิงเพื่อรักษาอาการป่วยและเสียชีวิตในบ้านของนางอีกทั้งยังฝังในบ้านของนาง

7. อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ทรงประทานอัลกุรอานในขณะที่ท่านเราะสูล ﷺ อยู่กับภรรยาอื่นนอกจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ

8. มลาอิกะฮ์ญิบรีล ٱﷺ ผ่ากลาามแก่ท่านเราะสูล ﷺ ให้กับท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ มีหะดีษจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ กล่าว่าว่า

((يَا عَائِشَ، هَذَا جِبْرِيلُ يُقْرَأُكَ السَّلَامَ))

(أخرجه البخاري، 1422 : 3768)

ความว่า: “โอ้อาอิช นีคือ ญิบรีล ได้กล่าวสลามแก่เธอ”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422: 3768)

9. ท่านหญิงได้ 2 วัน 2 คืนกับการแบ่งของท่านเราะสูล ﷺ ไม่เหมือนกับภรรยาอื่นเนื่องจาก เสาเคาะฮ์รเราะฮ์ของท่านนบีอีกคนหนึ่งได้ให้สิทธิ์คืนของเขาแก่ท่านหญิง

10. ท่านหญิงเป็นผู้มีความรู้กว่าผู้หญิงท่านอื่นๆ และเป็นผู้ที่รายงานหะดีษมาก

((لَوْ جُمِعَ عِلْمُ نِسَاءِ هَذِهِ الْأُمَّةِ فِيهِنَّ أَزْوَاجُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ عِلْمُ عَائِشَةَ أَكْثَرَ مِنْ عِلْمِهِنَّ))

(أخرجه الطبراني، 1415 : 299)

ความว่า: “หากมีการรวบรวมความรู้ของสตรีในประชาชาตินี้ทั้งหมด รวมถึงบรรดาภรรยาของท่านนบี ﷺ ด้วยแน่นอนความรอบรู้ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ มีมากกว่าความรู้ของพวกนางเหล่านั้น”

(บันทึกโดย al-Tabarāniy, 1415 : 299)

2.4 การศึกษาของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ มีความรู้ในทุกๆด้านเช่น อัลกุรอาน หะดีษ และฟิสิกส์ จนทำให้อัลฮากิมกล่าวในหนังสือของเขาที่มีชื่อว่า มุสตัดร็อก (مستدرک) ว่าส่วนหนึ่งของหุกุมซารีอะฮ์ได้นำมา

จากท่านหญิง (Tahmaz, 1415: 174) ส่วนสาเหตุที่ทำให้ท่านหญิงมีการศึกษาและมีความรู้ที่เหนือกว่าผู้อื่นมีสาเหตุที่สำคัญดังนี้

1. ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها มีความฉลาดและความจำที่ยอดเยี่ยม ซึ่งมีหลักฐานที่ชัดเจนจากการร่ำเรียนหะดีษของท่านเราะสูล ﷺ

2. ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้แต่งงานกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ในขณะที่อายุน้อย และชีวิตของท่านหญิงก็อยู่ในความดูแลของท่านนบี ซึ่งดูแลได้ประมาณแปดปีกับอีกห้าเดือน โดยท่านนบีจะให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษามาก

3. มีวะฮยูประทานลงมาแก่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها มากมาย จนได้ฉายาว่าเป็นพื้นที่ของการประทานวะฮยู

4. ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ชอบถามท่านนบีเมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องต่างๆ ที่ได้ฟังและได้เห็น ซึ่งจะถามอย่างละเอียด (Tahmaz, 1415: 177)

ความรู้ของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ถูกเผยแพร่ในทุกพื้นที่ ทำให้มีนักศึกษาที่ต้องการความรู้มาหาท่านหญิงและได้ศึกษากับท่านหญิง ซึ่งนับได้ว่าเป็นครูคนแรกที่สอนในเรื่องอิสลาม จนทำให้มีนักศึกษามากมายที่จบจากการศึกษาในครั้งนี้ (Tahmaz, 1415: 178)

2.5 การอุทิศตนเพื่อวิชาการของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها มีความรู้ทางการศึกษาที่สูง เพราะท่านหญิงได้เป็นถึงอุละมาอ์ของบรรดาอุละมาอ์ทั้งหลายในสมัยนั้นและเป็นที่ยกย่องถามในเรื่องที่สงสัยและไม่เข้าใจของบรรดาอุละมาอ์ เช่น ในเรื่องอัลกุรอาน อัลหะดีษ และอัลฟิกฮฺ ซึ่งท่านหญิงสามารถให้คำตอบกับทุกคำถามได้อย่างสมบูรณ์

คนใหญ่คนโตของบรรดาเศาะหาบะฮฺเมื่อมีข้อสงสัยใดๆ ในเรื่องของศาสนา ท่านก็จะไปพบกับท่านหญิง แน่อนท่านหญิงก็จะทำการพิทวา และบรรดาเศาะหาบะฮฺก็สามารถรับความรู้ในส่วนนั้น อะบู มุซา อัลอัษะรียฺ ได้อธิบายว่า:

((مَا أَشْكَلَ عَلَيْنَا أَصْحَابَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدِيثٌ قَطُّ
فَسَأَلْنَا عَائِشَةَ إِلَّا وَجَدْنَا عِنْدَهَا مِنْهُ عِلْمًا))

(أخرجه الترمذي ، 1395 : 3883)

ความว่า: “ไม่มีสิ่งใดที่ทำให้พวกเราในฐานะเป็นเสาะหาบะฮะฮ์ของท่านเราะสูลุลลอฮ์ﷺ เกิดความสงสัยในหะดีษแม้แต่บทเดียวเท่านั้น แล้วพวกเราได้ถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ﷺ นอกจากพวกเราจะได้ รับทราบว่าคุณมีความรู้เกี่ยวกับหะดีษนั้นๆ”

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy, 1395 : 3883)¹³

และมีหะดีษที่กล่าวอีกว่า

((لَقَدْ رَأَيْتُ مَشِيخَةَ أَصْحَابِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَسْأَلُونَهَا
عَنِ الْفَرَائِضِ))

(أخرجه الدارمي ، 1412 : 2901)

ความว่า: “ฉันได้เห็นบรรดาผู้อาวุโสจากเสาะหาบะฮะฮ์เราะสูลุลลอฮ์ﷺ ถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ﷺ เกี่ยวกับวิชามรดก”

(บันทึกโดย al-Dārimiy, 1412: 6736)¹⁴

((مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَعْلَمَ بِكِتَابِ اللَّهِ وَلَا بِسُنَّةِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَلَا بِشَعْرٍ، وَلَا فَرِيضَةٍ مِنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا))

(أخرجه ابن أبي شيبة، 1420 : 395)

ความว่า: “ไม่มีผู้ใดที่เห็นผู้ที่มีความรู้กับคัมภีร์ของอัลลลอฮ์ และ หะดีษของท่านเราะสูลุลลอฮ์ﷺ บทกวี และวิชามรดกนอกเหนือจาก ท่านหญิงอาอิชะฮ์ﷺ”

(บันทึกโดย Ibn Abi Shaibah, 1420 : 395)

¹³ อนุธิษากล่าวว่าหะดีษบทนี้เป็นหะดีษหะสันเสาะหิหุฆะเราะบ

¹⁴ หะดีษบทนี้เป็นหะดีษ เสาะหิหุ

((لَوْ جُمِعَ عِلْمُ نِسَاءِ هَذِهِ الْأُمَّةِ فِيهِنَّ أَزْوَاجُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
كَانَ عِلْمُ عَائِشَةَ أَكْثَرَ مِنْ عِلْمِهِنَّ))

(أخرجه الطبراني، 1415 : 299)

ความว่า: “หากมีการรวบรวมความรู้ของสตรีในประชาชาตินี้ทั้งหมดรวมถึง
บรรดาภรรยาของท่านนบี ﷺ ด้วยแน่นอนอนความรู้ของท่านหญิงอาอิชะฮ์
ﷺ มีมากกว่าความรู้ของพวกนางเหล่านั้น”

(บันทึกโดย al-Ṭabarāniy, 1415 : 299)

2.6 บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ด้านการอธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน

อัลลอฮ์ ﷻ ได้เตรียมวิธีการดำเนินชีวิตทุกอย่างให้กับท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ
เพื่อให้ได้มาเป็นอุละมาอ์ คัมฟิรคนหนึ่ง ในบรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะฮ์ลุลลอฮ์ ﷺ ซึ่งท่านหญิง
ได้ฟังอัลกุรอานจากพ่อของเขาคือ อับบักกร ตั้งแต่ยังเล็ก เมื่อโตขึ้นท่านหญิงก็ชอบอ่านอัลกุรอานมาก
(Ṭahmaz, 1415: 182)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ชอบถามท่านนบีมากในเรื่องความหมายของอายะฮ์อัลกุรอาน
และความต้องการของอัลลอฮ์ ﷻ เช่น

﴿ وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾ ﴾

(المؤمنون: الآية 60)

﴿ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ ۗ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ ﴾

(إبراهيم: الآية 48)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ทุ่มเท่มากกับการอธิบายอายะฮ์อัลกุรอานซึ่งการ
อธิบายอายะฮ์อัลกุรอานของท่านหญิงนั้นจะอยู่บนพื้นฐานของหลักอิสลาม(อุซูล) ทั้งสิ้น เช่น อูเราะฮ์ได้
ถามอาอิชะฮ์ ﷺ อายะฮ์ที่ว่า

﴿ حَقَّ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلَ وَظَنُوا أَنَّهُمْ قَدْ كَذَّبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِيَ مَن

نَشَاءُ وَلَا يَرُدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾

(يوسف : الآية 110)

อูเราะฮฺถามท่านหญิงอาอิชะฮฺว่า : كذبوا หรือ اكدبوا ? ท่านหญิงอาอิชะฮฺตอบว่า : كذبوا
อูเราะฮฺกล่าวว่า : แท้จริงฉันแน่ใจว่าพวกเขาได้ปฏิเสธศรัทธาซึ่งจะไม่มีการคาดคะเนแน่นอน ท่านหญิง
อาอิชะฮฺตอบว่า : ใช่ควรแน่ใจในสิ่งนั้นอูเราะฮฺกล่าวว่า : ถ้าพวกเขาไม่แน่ใจว่าพวกเขาปฏิเสธศรัทธา
ท่านหญิงอาอิชะฮฺตอบว่า : เราสูญตลอดสิ้นไม่ได้สงสัยเกี่ยวกับอัลลอฮฺ อูเราะฮฺกล่าวว่า : แล้วอาอิชะฮฺนี้
คืออะไร ? ท่านหญิงอาอิชะฮฺตอบว่า : พวกเขาเป็นผู้ที่ตามท่านเราะฮฺลุลอฮฺซึ่งอิมานและเชื่อมั่นต่ออัลลอฮฺ
ซึ่งอัลลอฮฺได้ทดสอบพวกเขา และช่วยเหลือในภายหลัง จนทำให้เราะฮฺลุลอฮฺเกิดความหมดหวังและ
เราะฮฺลุลอฮฺคาดคะเนว่าพวกเขาปฏิเสธศรัทธา สุดท้ายก็ได้รับความช่วยเหลือจากอัลลอฮฺ. และมี
อายะฮฺอื่นที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ   อรรถาธิบายอายะฮฺอัลกุรอาน ซึ่งอรรถาธิบายอายะฮฺอัลกุรอานด้วย
กับ อายะฮฺอัลกุรอานอัลลอฮฺ   ตรีศว่า

﴿ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَمِينِ فَأَنكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَتْنِي وَكَلْتِ

وَرَبِيعَ  

(النساء : الآية 3)

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ อธิบายว่า ผู้ใดที่ต้องการแต่งงานกับยาติมแล้ว ห้ามแต่งงานกับ
ผู้หญิงด้วยเพราะเขามีทรัพย์สินและสวย นอกจากเขาจะเป็นกรรมและสามารถแต่งงานได้ตอนที่ผู้หญิง
มีทรัพย์สินน้อย และไม่สวย

2.7 การเสียชีวิตของท่านหญิงอาอิชะฮฺ  

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ   เสียชีวิตในวันอังคาร ที่ 17 เดือนรอมฎอน ฮ.ศ. 58 และนางมี
อายุได้ 63 ปี ศพของนางได้ฝังในสุสาน บะกือ(มะดีนะฮฺ) ในเวลากลางคืน

บทที่ 3

ความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาอ์

3.1 การตั้งชื่อของสุเราะฮ์อันนิสาอ์

สุเราะฮ์อันนิสาอ์ได้ถูกขนานนามด้วยชื่อนี้เพราะสิ่งที่ประทานลงมานั้นมีหุกมของผู้หญิงมากกว่าหุกมในเรื่องอื่นๆเช่น หุกมของการเอาบรรดาหญิงเป็นมรดกด้วยการบังคับ

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا
تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ
مُبِينَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا
شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا﴾

(النساء : الآية 19)

ความว่า: “ผู้ศรัทธาทั้งหลาย! ไม่อนุญาติแก่พวกเจ้าการที่พวกเจ้าจะเอาบรรดาหญิงเป็นมรดกด้วยการบังคับ และไม่อนุญาติเช่นเดียวกันการที่พวกเจ้าจะขัดขวางบรรดานางเพื่อพวกเจ้าจะเอาบางส่วน of สิ่งที่พวกเจ้าได้ให้แกพวกนาง นอกจากว่าพวกนางจะกระทำความผิดอันชัดแจ้งเท่านั้น และจงอยู่ร่วมกับพวกนางด้วยดี หากพวกเจ้าเกลียดพวกนาง”

(อันนิสาอ์ อายะฮ์ 19)

และมีขนานนามอื่นที่ปรากฏกันมากคือสุเราะฮ์อันนิสาอ์อัลกุบรอ เพราะมีความต่างจากสุเราะฮ์อื่นที่มีการบอกเรื่องราวเกี่ยวกับผู้หญิงนั้นคือสุเราะฮ์ฮุดุดอลาอ์ โดยถูกขนานนามด้วยชื่อสุเราะฮ์อันนิสาอ์อัลกุบรอ

สุเราะฮ์อันนิสาอ์เป็นสุเราะฮ์ที่สี่ตามลำดับสุเราะฮ์ในอัลกุรอาน ซึ่งลำดับแรกที่อยู่ก่อนสุเราะฮ์อันนิสาอ์คือ สุเราะฮ์อัลฟาตีซะฮ์ อัลบาคอเราะฮ์ อาลิอิมรอน ส่วนจำนวนอายะฮ์ในสุเราะฮ์นี้คือ

หนึ่งร้อยเจ็ดสิบห้าอายะฮ์ตามความเห็นของอุละมาอ์หิญาซและบักกรีฮีนหนึ่งร้อยเจ็ดสิบหกอายะฮ์ตามความเห็นของอุละมาอ์ กุฟีฮูน เพราะอุละมาอ์ท่านนี้ได้นับอายะฮ์ **وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا** และหนึ่งร้อยเจ็ดสิบเจ็ดอายะฮ์ ตามความเห็นของอุละมาอ์อัลชามิฮูน ซึ่งท่านจะนับอายะฮ์ **وَأَسْتَكَبَرُوا فَيَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا**

สุเราะฮ์อันนิสาอ์เป็นสุเราะฮ์สุมาดานียะฮ์ โดยมีหะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ยืนยันการประทานของสุเราะฮ์นี้ว่า:

((وَمَا نَزَلَتْ سُورَةُ الْبَقَرَةِ وَالنِّسَاءِ إِلَّا وَأَنَا عِنْدَهُ))

(أخرجه البخاري، 1422 : 4993)

ความว่า: “แท้จริงอัลลอฮ์ทรงประทานอัลกุรอาน สุเราะฮ์อัลบะกอเราะฮ์และอันนิสาอ์ นอกจากฉันจะอยู่กับท่านนบี ﷺ”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422:4993)

3.2 สาเหตุในการประทานสุเราะฮ์อันนิสาอ์

สาเหตุของการประทานคือสิ่งที่เกิดขึ้นในสมัยของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ทุกครั้งที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น หรือมุสลิมประสบกับชะตากรรมและปัญหา หรือในการติดต่อกัน หรือเพื่อขจัดอุปสรรคปัญหา หรือเพื่อต้องการตอบข้อสงสัยและคำถามต่างๆ ที่ได้ถูกตั้งขึ้นในสมัยนั้น โองการกลุ่มหนึ่งหรืออัลกุรอานบางบทจึงได้ถูกประทานลงมา (al-Zarqāniy ,n.d./1 :106)

ซึ่งการรู้จักถึงสาเหตุของการประทานลงมา ก่อน จะช่วยสร้างความเข้าใจอันลึกซึ้งต่อโองการเหล่านั้น ได้เป็นอย่างดี ส่วนสาเหตุของการประทานอายะฮ์ที่มีอยู่ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์นั้นก็คือ

บันทึกโดย อิบน์ อับิฮาติม จากอบิซอและกล่าวว่า : ส่วนใหญ่ผู้ที่ป้อนเมื่อลูกผู้หญิงของเขาแต่งงาน เขาจะรับและจะใช้สินสอดของลูกเขา โดยไม่มีการขออนุญาต หลังจากนั้นอายะฮ์นี้ก็ประทานลงมา **وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدَقَتِهِنَّ نِحْلَةً** (النساء : الآية 4)

รายงานโดยอิมามอัลบุคอรีฮ์ อับูดาวูด และอันนิสาอ์ จากอิบน์ อับบาซ กล่าวว่า : ในสมัยญาฮิลียะฮ์ เมื่อชายคนหนึ่งเสียชีวิตไป ผู้ที่สามารถแต่งงานได้กับภรรยาของเขาเป็นคนแรกนั้นก็คือ

วาลี (พ่อของผู้เสียชีวิต) เมื่อพ่อของผู้ตายต้องการด้วยหรือเพื่อที่จะให้แต่งงานกับผู้อื่น ซึ่งพ่อของผู้เสียชีวิตนั้นสำคัญว่าญาติของฝ่ายหญิง หลังจากนั้นอายะฮ์นี้ก็ประทานลงมา

ط

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا (النساء : الآية 19)

รายงาน โดยมุสลิม อับูดาวูด อัลติรมิซีย์ และอันนิสาอีย์ จากอบีสะอีด อัลคุดรี กล่าวว่า : พวกมุสลิมินได้รับเชลยที่เป็นผู้หญิงซึ่งมีสามีแล้ว ในสงครามเอาฏอส โดยผู้หญิงเหล่านั้นไม่ต้องการที่จะอยู่ด้วยกับพวกมุสลิมินคั้งนั้นพวกมุสลิมิน จึงถามท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ หลังจากนั้นอายะฮ์นี้ก็ประทานลงมา (النساء : الآية 19) وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ

รายงาน โดยอับูดาวูด อัลติรมิซีย์ อันนิสาอีย์ และอัลฮาเกิม จากอาลีกล่าวว่า : อับดุลเราะฮ์มาน เป็น เอฟ ได้เลี้ยงอาหารซึ่งได้เชิญอาลีและเพื่อนๆ และในงานเลี้ยงนั้นก็มีเครื่องดื่มประเภทสุรา (สิ่งของมีนเมา) พอถึงเวลาละหมาด ผู้คนต่างให้อาลีเป็นอีมาม และในเวลานั้นอาลีได้อ่าน อายะฮ์อัลกุรอานผิดเพี้ยนไป หลังจากนั้นอายะฮ์นี้ก็ประทานลงมา

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ (النساء : الآية 43)

ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นเป็นอายะฮ์ที่มีสาเหตุของการประทาน โดยขยับยกแค่เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น และมีอีกในหลายๆอายะฮ์ที่ปรากฏอยู่ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์

3.3 ความประเสริฐของสุเราะฮ์อันนิสาอ์

ความประเสริฐของสุเราะฮ์อันนิสาอ์ที่มีอยู่ในหะดีษคือจากอิบนุ อับบาส กล่าวว่า แปดอายะฮ์ที่มีอยู่ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์ที่มีความสำคัญแก่อุมมะฮ์นับตั้งแต่ตะวันขึ้นจนถึงตะวันลับขอบฟ้า คือ

1. อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะแจกแจงแก่พวกเจ้าและแนะนำพวกเจ้าซึ่งแนวทางต่างๆของบรรดาผู้ที่มาก่อนพวกเจ้าและจะทรงอภัยโทษให้แก่พวกเจ้า
2. อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะอภัยโทษให้แก่พวกเจ้า และบรรดาผู้ที่ปฏิบัติตามความใคร่ใฝ่ต่ำนั้นปรารถนาที่จะให้พวกเจ้าเอนเอียงออกไปอย่างมากมาย
3. อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะผ่อนผันให้แก่พวกเจ้า และมนุษย์นั้นถูกบังเกิดขึ้นในสภาพที่อ่อนแอ

4. แท้จริงอัลลอฮฺจะไม่ทรงอธรรมแม้เพียงน้ำหนักเท่าผงธุลี และถ้ามันเป็นสิ่งที่ดีอย่างหนึ่งอย่างใด พระองค์ก็ทรงเพิ่มพูนความดีนั้นเป็นทวีคูณ

5. หากพวกเจ้าปลีกตัวออกจากบรรดาบาปใหญ่ๆ ของสิ่งที่พวกเจ้าถูกห้ามให้ละเว้นมันแล้ว เราก็จะลบล้างบรรดาความผิดเล็กๆ น้อยๆ ของพวกเจ้า ออกจากพวกเจ้า

6. แท้จริงอัลลอฮฺจะไม่ทรงอภัยโทษให้แก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูกให้มีภาคี ขึ้นแก่พระองค์ และพระองค์จะทรงอภัยให้แก่สิ่งอื่นจากนั้นสำหรับผู้ที่พระองค์ประสงค์

7. และแม้ว่าพวกเขานั้นขณะที่พวกเขาอธรรมแก่ตัวเอง ได้มาหาเจ้า แล้วขออภัยโทษต่ออัลลอฮฺ

8. และผู้ใดที่กระทำความชั่วหรืออธรรมแก่ตัวเอง แล้วเขาขออภัยโทษต่ออัลลอฮฺ เขาก็จะพบว่าอัลลอฮฺ เป็นผู้ทรงอภัยโทษเป็นผู้ทรงเมตตา

และอิบนุอับบาส ได้เห็นถึงความประเสริฐของอัลลอฮฺจากอายะฮ์ดังกล่าวในเรื่องของอิบาดะฮ์ ความปราถนาต่างๆ และการเปิดโอกาสขออภัยโทษต่ออัลลอฮฺ ซึ่งอัลกุรอานทั้งหมดที่มีทั้งสุเราะฮ์ และอายะฮ์ล้วนแล้วมีความประเสริฐแก่อุมมะฮ์นับตั้งแต่ตะวันขึ้นจนถึงตะวันตกขบฟ้า

3.4 ความสัมพันธ์ของสุเราะฮ์ อันนิสาอ์กับสุเราะฮ์ก่อนและหลังจากนั้น

สุเราะฮ์อันนิสาอ์กับสุเราะฮ์อาละอิมรอนมีความสัมพันธ์กันนั้นก็คือ

1. สุเราะฮ์อาละอิมรอนจบสุเราะฮ์ด้วยกับอายะฮ์ที่สั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์อัลลอฮ์

ﷻตรัสว่า :

﴿...وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

(آل عمران: بعض من آية 200)

ความว่า: “และพึงกลัวเกรงอัลลอฮ์เถิด เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับความสำเร็จ”

(อาละอิมรอน: ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 200)

ส่วนสุเราะฮ์อันนิสาอ์จะเปิดสุเราะฮ์ด้วยกับอายะฮ์ที่สั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์

เช่นกันอัลลอฮ์ﷻตรัสว่า:

﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ آتِفُوا رَبُّكُمْ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَجِدَةٍ...﴾ (1)

(النساء: بعض من آية 1)

ความว่า: “มนุษย์ชาติทั้งหลายจงยำเกรงพระเจ้าของพวกเขาเจ้าที่ได้บังเกิดพวกเจ้ามาจากชีวิตหนึ่ง”

(อันนิสาอ์: ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 1)

2. ในสุเราะฮ์อะลอะอิมรอนจะบรรยายโดยละเอียดเกี่ยวกับการทำสงครามอูซุค อัลลอฮ์

ﷺ ตรัสว่า:

﴿وَإِذْ عَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقْعَدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ (121) إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (122) وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (123) إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمَدِّدَ كُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آءِ الْفِ مِنْ الْمَلَائِكَةِ مُنَزَلِينَ (124) بَلَىٰ إِنْ تَصَبَرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هَذَا يُمَدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آءِ الْفِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ (125)

(آل عمران : آية 121 - 125)

ความว่า: “และจงรำลึกถึงขณะที่เจ้าจากครอบครัวของเจ้าไปแต่เช้าตรู่ โดยที่เจ้าจะได้จัดให้บรรดามุฮิมินประจำที่มั่นต่างๆ เพื่อการสู้รบ และอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงไต่ฮิน ผู้ทรงรอบรู้ จงรำลึกถึงขณะที่สองกลุ่ม ในหมู่พวกเจ้ารู้สึก่อนแอและขลาด และอัลลอฮ์เป็รนผู้ทรงคุ้มครองทั้งสองกลุ่มนั้นไว้ และแต่อัลลอฮ์นั้นมุฮิมินทั้งหลายจงมอบหมายเถิด และแน่นอน อัลลอฮ์ได้ทรงช่วยเหลือพวกเจ้าที่บะศร์มาแล้วทั้งๆ ที่พวกเจ้าเป็นพวกค้อยกว่า ดังนั้นพวกเจ้าพึงยำเกรงอัลลอฮ์เถิด หวังว่าพวกเจ้าจักขอบคุณ จงรำลึกถึงขณะที่เจ้า (มุฮัมมัด) กล่าวแก่บรรดามุฮิมินว่า ไม่เพียงก่อแก่พวกเจ้าเลยหรือ การที่

พระเจ้าของพวกท่านจะหนูนกำลังแก่พวกท่าน ด้วยมะลาอิกะฮ์
จำนวนสามพัน โดยถูกส่งลงมา เพียงพอแน่นอน หากพวกเจ้าอดทน
และขำเกรง และพวกเขาจะ มายังพวกเจ้าทันทีทันใดขณะนี้ แล้วพระเจ้า
เจ้าของพวกเจ้าก็จะหนูนกำลังแก่พวกเจ้าอีก ด้วยจำนวนมะลาอิกะฮ์
ห้าพัน โดยมีเครื่องหมาย”

(อาละอิมรอน:อายะฮ์ 121-125)

ส่วนสุเราะฮ์อันนิสาอ์จะบรรยายของการทำสงครามอุซูดเพียงสั้นๆเท่านั้นอัลลอฮ์

ﷻตรัสว่า:

﴿وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ
كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

﴿١٠٤﴾

(النساء: الآية 104)

ความว่า: “และจงให้มีขึ้นจากพวกเจ้า ซึ่งคณะหนึ่งที่จะเชิญชวนไปสู่
ความดีและใช้ให้กระทำการที่ชอบ และห้ามมิให้กระทำการที่มิชอบ
และชนเหล่านี้แหละพวกเขาคือผู้ได้รับ”

(อันนิสาอ์ : อายะฮ์104)

3. ในสุเราะฮ์ทั้งสอง มีการโต้เถียงกันเกี่ยวกับอะฮ์ลุลกีตาบ

﴿وَدَّتْ طَّائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا

أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾

(آل عمران : الآية 69)

การบรรยายเกี่ยวกับสภาพของมุนาฟิกัน

﴿يَتَّيِبُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ءَالِكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ

عَلَى رَسُولِهِ ءَالِكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ مِنْ قَبْلُ ءَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ

وَمَلَئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ ءَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

﴿١٣٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَزَادُوا
 كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ
 بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٨﴾ الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
 الْمُؤْمِنِينَ ءَأَبْنَعُونَ عَلَيْهِمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٣٩﴾

(النساء : الآية 136-139)

และจะบรรยายโดยละเอียดในเรื่องหุกุมของการฆ่าคน

﴿وَمَا كَانَتْ لِأَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا حَطَأًا وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا
 حَطَأًا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ
 يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
 مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ
 لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَتْ
 اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا
 فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ
 وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾﴾

(النساء : الآية 93 – 92)

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างอายะฮ์ในสุเราะฮ์ อันนิสาอ์

ความสัมพันธ์ระหว่างอายะฮ์ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์ที่ดำเนินการอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์มี 15 อายะฮ์ ดังนี้

อายะฮ์ที่ 1 อัดลอสฺ ﴿﴾ ครัสไว้ ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْبَيْنِ فَاَلْبِسُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْنِي وَتَلْتُمْ وَرُبِعٌ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْلُوا فَوَاحِدَةٌ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ

أَلَّا تَعْلُوا ﴿٣﴾

(النساء : الآية 3)

อายะฮ์ที่ 2 อัดลอสฺ ﴿﴾ ครัสไว้ ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَأَنْتُمْ النِّسَاءُ صَدَقْتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ

هَيْبَةً مَرِيئًا ﴿٤﴾

(النساء : الآية 4)

อายะฮ์ที่ 3 อัดลอสฺ ﴿﴾ ครัสไว้ ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا

إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا

فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ

أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

(النساء : الآية 6)

อายะฮ์ก่อนหน้านี้อัดลอสฺ ﴿﴾ ได้กล่าวถึงการให้ทรัพย์สินแก่เด็กกำพร้า การให้สินสอดแก่ฝ่ายหญิง และในอายะฮ์นี้จะกล่าวถึงเงื่อนไขของการให้ทรัพย์สินแก่เด็กกำพร้า ซึ่งมีสองเงื่อนไขด้วยกันคือ ไม่โกงเขา และทดสอบการดูแลทรัพย์สินของเขา

อายะฮ์ที่ 4 อัดลอส ﷺ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ
وَوَخَلَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي
أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ ﴾ (٢٣)

(النساء : الآية 23)

อายะฮ์ก่อนหน้านี้อัดลอส ﷺ ได้อธิบายถึงกฎหมายแต่งงานของผู้ที่กำพร้า และในหลายๆเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงโดยมีเงื่อนไขคือต้องยุติธรรมและให้ค่าใช้จ่าย และได้สั่งถึงการอยู่ร่วมกันในครอบครัวให้ดี และสั่งให้ระวังในการเอาสินสอดด้วยการกดขี่โดยไม่ใช้สิทธิ หลังจากนั้นก็ได้กล่าวถึงผู้หญิงที่ไม่สามารถแต่งงานด้วยเนื่องจากเครือญาติหรือพี่น้องหรือผู้ให้นม

อายะฮ์ที่ 5 อัดลอส ﷺ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴾ (٣٦)

(النساء : الآية 36)

อายะฮ์ก่อนหน้านี้อัดลอส ﷺ เริ่มสุเราะฮ์ด้วยการจัดระบบหรือความสัมพันธ์ของครอบครัว เช่นทดสอบเด็กกำพร้าและปกป้องจากความโง่เขลา ส่วนอายะฮ์นี้มีความสัมพันธ์โดยกล่าวถึงเรื่องสิทธิทั่วไป และได้ชี้แนะในเรื่องศอดะเกาะฮ์ ควรมีความอิกลาสต่ออาดลอส ไม่คิดที่จะโง่

อายะฮ์ที่ 6 อัดลอส ﷺ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَإِن كُنْتُمْ مَّرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ
لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ يَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا
بِأَيْدِيكُمْ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ مَاءٌ وَلَا يَدَانِ فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴾ (٤٣)

(النساء : الآية 43)

อัลลอฮ์ﷻ ได้ห้ามในอาเยฮ์ก่อนหน้านี้นี้ คือการภาคี และได้สนับสนุนการทำความดี และห้ามการทำชั่ว อาเยฮ์นี้ได้ห้ามการละหมาดในยามที่มีเมฆมาและยามที่มีเพศสัมพันธ์ และอาเยฮ์นี้ได้บอกแก่มุอมีนก่อนมีเมฆมา ควรหลีกเลี่ยงจากสิ่งนั้น ซึ่งจะทำให้การละหมาดของมนุษย์ทุกคนนั้นสมบูรณ์ปราศจากจากสิ่งสกปรกที่มองเห็นและมองไม่เห็น

อาเยฮ์ที่7อัลลอฮ์ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ

يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾

(النساء : الآية 48)

หลังจากที่อัลลอฮ์ﷻ ได้ให้สัญญาแก่พวกอะฮ์ลุลกีตาบ และได้บังคับพวกกาไฟร์ที่ยังไม่อีมาน และได้เปิดเผยว่าสัญญาที่อัลลอฮ์ได้ให้ไว้ นั้นจะบรรลุอันเนื่องมาจากการกระทำ และในอาเยฮ์นี้ได้อธิบายสัญญาของอัลลอฮ์แก่พวกกาไฟร์และพวกที่ภาคี ส่วนพวกที่มีบาปนั้นสามารถที่จะได้รับอภัยโทษจากอัลลอฮ์

อาเยฮ์ที่8อัลลอฮ์ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ

لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

(النساء : الآية 79)

หลังจากที่อัลลอฮ์ﷻ ได้สั่งให้เตรียมความพร้อมในการต่อสู้ และให้มีความระมัดระวัง และกล่าวถึงสภาพของผู้ที่ล่าช้า และสั่งให้ต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮ์ เพื่อให้ผู้ที่อ่อนแอพ้นจากมือของมุชริก และอาเยฮ์นี้ได้กล่าวถึงสภาพของผู้ที่จะต่อสู้กับพวกมุชริกในมัจกะฮ์หลังจากได้กำหนดให้พวกเขาได้ต่อสู้

อาเยฮ์ที่9อัลลอฮ์ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّ

خَفِئَتْمْ أَنْ يَفْنِيَكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿١٠١﴾

(النساء : الآية 101)

อายะฮ์ที่ผ่านมาได้พูดถึงเรื่องญิฮาดและฮัจญ์เราะฮ์ และการญิฮาดนั้นจำเป็นที่จะต้องเดินทาง หลังจากนั้นอัลลอฮ์ﷻได้กล่าวว่าการละหมาดนั้นไม่เสียเนื่องจากการเดินทาง และไม่เสียเนื่องจากญิฮาด(ต่อสู้กับศัตรู) และอายะฮ์นี้ได้ยืนยันของการละหมาดกอศรในยามที่เดินทาง และละหมาดเพราะกลัวในยามญิฮาด

อายะฮ์ที่10 อัลลอฮ์ﷻตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ فِيمَا وُقِعْتُمْ وَعَلَىٰ جُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ﴿١٠﴾﴾

(النساء : الآية 103)

อายะฮ์ที่11อัลลอฮ์ﷻตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا ﴿١١٧﴾﴾

(النساء : الآية 117)

อายะฮ์ที่12อัลลอฮ์ﷻตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿لَيْسَ بِأَمَانَتِكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَن يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزِيهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾﴾

(النساء : الآية 123)

อัลลอฮ์ﷻได้กล่าวในอายะฮ์ที่ผ่านมาถึงชัฎฏอนที่ได้โยนความเพื่อฝันที่ผิดๆ ทำให้มีผลต่อพวกอะฮ์ลุลกีตาบ และบางส่วนของพวกมุสลิมินที่อ่อนแออีมาน ซึ่งอายะฮ์นี้ได้อธิบายต่อถึงผลของความเพื่อฝันและความประเสริฐของการกระทำและผลที่ได้รับ

อายะฮ์ที่13อัลลอฮ์ﷻตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَسَتَفْتُونَك فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتِمَى النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ

لَهُنَّ وَرَعَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ
وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ
عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

(النساء : الآية 127)

ในสุเราะฮ์นี้ประกอบไปด้วยสองเรื่องด้วยกัน เรื่องแรกเกี่ยวกับหุกุมของผู้หญิง เด็ก
กำพร้า เครื่องญาติ มรดก หลังจากนั้นก็เริ่มต้นด้วยอายะฮ์ *ولا تشرکوا بالله* ซึ่งเป็นพื้นฐานของ
อิสลาม และได้บรรยายถึงสภาพของอะสุลุลกีตาบ มุนาฟิเกน และการต่อสู้ หลังจากนั้นก็ได้ทวนเรื่อง
หุกุมของผู้หญิงและเด็กกำพร้าที่อ่อนแอ และได้กำหนดถึงความสัมพันธ์ของสามีภรรยาด้วยการ
ประนีประนอม และมีความยุติธรรมกับภรรยาในสภาพที่มีภรรยาหลายคน

อายะฮ์ที่ 14 อัดลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَأِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ
يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ
تَحْسَبُونَهُ تَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾

(النساء : الآية 128)

อายะฮ์ที่ 15 อัดลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿إِنْ يُبَدُوا خَيْرًا أَوْ خُفِّفُوا أَوْ تَعَفُّوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا

﴿١٢٩﴾

(النساء : الآية 149)

อายะฮ์ที่ผ่านมามีความสัมพันธ์กับอายะฮ์นี้ในเรื่องของมุนาฟิเกน และกาฟิรชาว
อะสุลุลกีตาบ หลังจากที้อัดลอฮฺได้เตือนให้มุมีนีนระวังถึงการกระทำและชีพิตของพวกมุนาฟิเกน และ
อัดลอฮฺได้บอกอย่างชัดเจนถึงที่อยู่ของพวกมุนาฟิเกนคือนรกชั้นที่สุด

3.6 หลักการใช้ภาษาในสุเราะฮ์ อันนิสาอ์

ภาษาอาหรับนี้เป็นภาษาเฉพาะของอัลกุรอาน เป็นภาษาต้นฉบับที่ท่านนบี ﷺ นำมาสั่งสอนแก่นมนุษย์ชาติตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและจะยังคงอยู่ตลอดไปจนกระทั่งวันกิยามะฮ์โดยไม่มีเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือลดลงแม้แต่เพียงอักษรเดียวอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾ ﴾

(الحجر: الآية 9)

ความว่า: “ แท้จริงเราได้ให้ข้อตักเตือน(อัลกุรอาน)ลงมา และแท้จริงเราเป็นผู้รักษามันอย่างแน่นนอน”

(อัลฮิจร อายะฮ์ 9)

ส่วนภาษาที่กล่าวไว้ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์ก็เป็นภาษาอาหรับ โดยในสุเราะฮ์นี้นั้นจะเริ่มต้นอายะฮ์ด้วยคำที่เป็นการชักชวน คือ يَا أَيُّهَا النَّاسُ ซึ่งครอบคลุมทุกคนที่เป็นมุกลัลฟ (ผู้รับผิดชอบ) ด้วยเหตุนี้คำว่า النَّاسُ จึงไม่ใช่เฉพาะกับเผ่าพันธุ์ และไม่ใช่เฉพาะกับกลุ่มชนนั้นๆ ส่วนอาลีฟลามที่อยู่ใต้น้ำ คำว่า النَّاسُ นั้นก็หมายถึง ครอบคลุม กล่าวคือครอบคลุมของการตักเตือน การบอกข่าวที่ดี และการสั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ครอบคลุมทุกคนที่เป็นมุกลัลฟ ไม่ใช่แค่พวกมักกะฮ์เท่านั้น

คำว่า نفس واحدة หมายถึง ท่านนบีอาดัม ﷺ ส่วนคำว่า واحدة ميتة ที่แสดงถึงเป็นผู้หญิงเพราะคำว่า نفسเป็นผู้หญิงส่วนคำว่า من จากอายะฮ์ที่ว่า منها หมายถึง การแบ่งแยก และสรรพนาม ها จะกลับสู่ของคำว่า واحدة نفس

الناس اتقوا ربكم الذي خلقكم من نفس واحدة ! จงยำเกรงพระเจ้าของพวกเขา ด้วยกับการเชื่อฟังพระเจ้าโดยไม่ฝ่าฝืน และด้วยการขอบคุณโดยไม่มีการปฏิเสธ ซึ่งพระเจ้าคือผู้ที่บังเกิดพวกเขาจากชีวิตหนึ่ง นั่นก็คือ นบีอาดัม ﷺ และนี่ก็ยังเป็นหลักฐานถึงความสมบูรณ์ของความสามารถของอัลลอฮ์ ﷻ

خلقكم من نفس واحدة وخلق منها زوجها

ส่วนคำว่า زوجها ในอายะฮ์นั้นหมายถึง สตีหาวาฮ์

3.7 เนื้อหาโดยรวมของสุเราะฮ์ อันนิสาฮ์

สุเราะฮ์อันนิสาฮ์เป็นสุเราะฮ์ที่มีการเปิดอายะฮ์ด้วยการสั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์และตามหลังด้วยการสั่งให้ทำความดีต่อผู้ที่กำพร้าเนื่องจากเขาเหล่านั้นเป็นผู้ที่อ่อนแอ ซึ่งทั้งหมดนี้ก็จะจัดอยู่ในส่วนที่หนึ่งของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์

ส่วนที่สองของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ ก็จะบรรยายเกี่ยวกับการแบ่งทรัพย์สินให้แก่ครอบครัวเมื่อมีผู้ตายหนึ่งคน และการแบ่งทรัพย์สินนั้นก็เป็นหุกมที่สำคัญ และเป็นขอบเขตที่อัลลอฮ์ได้กำหนดไว้ซึ่งไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงมันได้ อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا كَبِيرًا فِيهَا فِيهَا عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٤﴾ ﴾

(النساء: الآية 13-14)

ความว่า:“เหล่านั้นแหละคือขอบเขตของอัลลอฮ์ และผู้ใดที่เชื่อฟังอัลลอฮ์และเราะฮ์สุลุลลอฮ์ของพระองค์แล้ว พระองค์ก็จะทรงให้เขาเข้าบรรดาสวนสวรรค์ซึ่งมีแม่น้ำหลายสายไหลอยู่เบื้องล่างของมัน โดยที่พวกเขาจะพำนักอยู่ในสวนสวรรค์เหล่านั้นตลอดกาล และนั่นคือชัยชนะอันยิ่งใหญ่ และผู้ใดฝ่าฝืนอัลลอฮ์และเราะฮ์สุลุลลอฮ์ของพระองค์ และละเมิดขอบเขตของพระองค์แล้วไซ้ พระองค์ก็จะทรงให้เขาเข้านรก โดยที่เขาจะอยู่ในนรกนั้นตลอดกาล และเขาจะได้รับการลงโทษที่ยังความอับยศให้ (แก่เขา)”

(อันนิสาฮ์อายะฮ์ 13-14)

หลังจากนั้นในสุเราะฮ์อันนิสาอ์ก็ยังมีกรกล่าวถึงหุคมของผู้หญิงที่มีการกระทำ ความผิดแล้วขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ซึ่งอัลลอฮ์ได้ตอบรับมัน ก็มีการกระทำความผิดแล้วขออภัยโทษ ต่ออัลลอฮ์ซึ่งอัลลอฮ์ไม่ตอบรับมัน

ส่วนที่สามของสุเราะฮ์อันนิสาอ์ ก็จะบรรยายเกี่ยวกับผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงานและสิทธิ ของเขา และบรรยายต่อมนุษย์ทุกคนว่าอัลลอฮ์เป็นผู้ที่กำหนดหุคมนี้นี้ขึ้นมาเพื่อที่ว่าจะได้เป็นประโยชน์ หลังจากนั้น ได้ชี้แจงอีกว่าผู้ชายเป็นผู้ที่แข็งแกร่งกว่าผู้หญิงและได้ยกตัวอย่างการสั่งสอนของผู้ชายต่อ ภรรยาของเขาโดยไม่มีการทำร้ายและการกระทำที่เกินขอบเขตเพื่อไม่ให้เกิดการทะเลาะหรือแตกแยก ภายในครอบครัว

﴿وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٥﴾﴾

(النساء: الآية 35)

ความว่า:“และหากพวกเจ้าหวั่นเกรงการแตกแยกระหว่างเขาทั้งสอง ก็จงส่งผู้ตัดสินคนหนึ่งจากครอบครัวของฝ่ายชายและผู้ตัดสินอีกคน หนึ่งจากครอบครัวฝ่ายหญิง หากทั้งสองปรารถนาให้มีการ ประนีประนอมกันแล้ว อัลลอฮ์ก็จะทรงให้ความสำเร็จในระหว่างทั้งสอง แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงสัพพัญญู”

(อันนิสาอ์ อายะฮ์ 35)

ส่วนที่สี่ของสุเราะฮ์อันนิสาอ์ มีการบรรยายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบ่าวกับผู้ ทรงสร้าง (อัลลอฮ์) โดยที่บาวนั้นต้องมีความบริสุทธิ์ใจในการทำอิบาดะฮ์ต่างๆซึ่งเหมือนกับมุสลิมที่มี ความผูกพันกับพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เด็กกำพร้า และคนจนของเขา

ส่วนที่ห้าของสุเราะฮ์อันนิสาอ์มีการบรรยายเกี่ยวกับพื้นฐานของหุคมในอิสลามซึ่งได้ กล่าวไว้ว่า ความยุติธรรมและความซื่อสัตย์ ทั้งสองเป็นคอะวะฮ์ที่มั่นคงโดยมิใช้อยู่ในหุคมของอิสลาม หลังจากนั้น ได้ชี้แจงต่อเกี่ยวกับการญีฮาดในหนทางของอัลลอฮ์

ส่วนที่หกของสุเราะฮ์มีการสั่งให้มุอฺมินทำการสู้รบในหนทางของอัลลอฮ์ และบอก ข่าวดิแก่ผู้ที่ตายในสนามรบว่าเป็นความดี

﴿وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾﴾

(النساء: الآية 74)

ความว่า: “ผู้ใดสู้รบในทางของอัลลอฮ์ และเขาถูกฆ่าหรือได้รับชัยชนะ เราจะทำให้รางวัลอันใหญ่หลวงแก่เขา”

(อันนิสาอ์ อายะฮ์ 74)

ส่วนที่เจ็ดของสุเราะฮ์มีการบรรยายเกี่ยวกับมุนาฟิกัน โดยได้พูดถึงเกี่ยวกับการกระทำของเขา และเปิดเผยอารมณ์(ธรรมชาติ)ที่ชั่วร้ายและมารยาทที่น่าเกลียด และห้ามให้มุมินนำพวกเขาเป็นผู้นำและผู้ช่วยเหลือ

ส่วนที่แปดของสุเราะฮ์พูดถึงเกี่ยวกับผู้ที่อัญเราะฮ์ในหนทางของอัลลอฮ์ และค่าตอบแทนที่มากมาย

ส่วนที่เก้าของสุเราะฮ์พูดถึงเกี่ยวกับการช้อนกับคำพูดและการกระทำของท่านเราะฮ์ลุลมากมาย ซึ่งไม่เป็นความดี

3.8 การเริ่มต้นและการจบของสุเราะฮ์ อันนิสาอ์

การเริ่มต้นของสุเราะฮ์จะเริ่มต้นด้วยการอธิบายถึงการบังเกิดของมนุษย์ซึ่งมาจากชีวิตหนึ่ง และการบังเกิดจากชีวิตซึ่งมีคู่ครอง อีกทั้งยังอธิบายถึงความสัมพันธ์ของครอบครัวส่วนการจบลงของสุเราะฮ์นั้นจะจบลงด้วยการชี้แจงในเรื่องมรดกที่ผู้ตายได้ทิ้งไว้เมื่อเขานั้นมีญาติพี่น้อง โดยไม่มีลูก

บทที่ 4

การอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์

4.1 การอธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน

4.1.1 ความหมายของตัฟซีร์

เชิงภาษาศาสตร์

คำว่า “تفسير” เป็นคำภาษาอาหรับมาจากรากศัพท์คำว่า تَفَسَّرَ يُفَسِّرُ تَفْسِيرًا ซึ่งแปลว่าการอธิบาย หรือเปิดเผยความหมายของคำหรือประโยค (al-Wasit, n.d. : 2/688) การนำเอาคำว่า “ตัฟซีร์” มาใช้กับการอธิบายอายะฮ์อัลกุรอานได้จากคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ว่า :

﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا﴾

(الفرقان: الآية 33)

ความว่า: “และพวกเขาจะไม่นำข้อเปรียบเทียบ (ข้อสงสัย) ใดๆมายังเจ้าเว้นแต่เราจะได้นำมาให้เจ้า และการอธิบายอย่างดียิ่ง”

(อัลฟุรกออัน อายะฮ์ 33)

คำตรัส ท่านอิบนุ อับบาต ได้อธิบายว่า หมายถึง การอธิบายตามหลักภาษาอาหรับความหมายของแต่ละคำตามหลักภาษาศาสตร์นั้นมักจะแสดงถึงลักษณะทั่วไป ไม่เฉพาะเจาะจงกับใครคนใดคนหนึ่ง เช่น การอธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน การอธิบายอายะฮ์หะดีษ การอธิบายอายะฮ์คำกลอน เป็นต้น

เชิงวิชาการ

อิมามอัชชะรอะฮียะฮ์ได้นิยามว่า วิชาที่ช่วยให้เข้าใจคัมภีร์ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ถูกประทานลงมาให้แก่ท่านนบีมุฮัมมัด การอธิบายความหมาย การรับหุกุมจากอายะฮ์ และการแจกแจงหิกมะฮ์ของอายะฮ์อัลกุรอาน เป็นต้น (al-Zarkasyi, n.d. : 1/174)

อุละมาอ์บางท่านได้ให้ความหมายว่า วิชาที่ว่าด้วยการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการกล่าวถึงอายะฮ์อัลกุรอาน เพื่อจะได้รู้ถึงจุดประสงค์ของอายะฮ์อัลกุรอานตามความสามารถของแต่ละคน

4.1.2 ความหมายของตะอ์วีล

เชิงภาษาศาสตร์

คำว่า “ตะอ์วีล” มาจากรากศัพท์คำว่า “أَوَّلٌ يُؤَوَّلُ تَأْوِيلًا” แปลว่าการตีความ การทำนาย การทำให้กระจ่าง หรือกลับไปสู่ที่เดิม

อิมามอัลญะฮะรียฺ กล่าวว่า การตะอ์วีล คือ การตีความคำพูดกลับไปยังความหมายเดิมของคำที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับคำนั้น ทั้งทางด้านความหมายหรือการนำไปใช้

มีอุละมาอ์ อะฮฺลฺ อัลกะลามบางท่านมีความเห็นว่า การตะอ์วีล เป็นการเปลี่ยนความหมายของคำโดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความหมายของภาษาอาหรับเดิมหรือไม่ก็ตาม

เชิงวิชาการ

ในการกำหนดความหมายของตะอ์วีลตามหลักวิชาการ อุละมาอ์มุสลิมที่มีความเชี่ยวชาญด้านอะกีดะฮฺมีความเห็นที่แตกต่างกันสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มอุละมาอ์มุตะก๊อดิมน¹⁵ ได้ให้ความหมายของการตะอ์วีล มี 2 ความหมาย คือ

ความหมายที่ 1 ตะอ์วีล อัลกะลาม (أَوَّلُ الْكَلِمِ تَأْوِيلًا) แปลว่า การตีความคำพูด หมายความว่า การตีความคำพูด ซึ่งนำไปสู่ความหมายเดิมของคำนั้นๆ

ความหมายที่ 2 ตะอ์วีล อัลกะลาม (أَوَّلُ الْكَلِمِ تَأْوِيلًا) แปลว่าการตีความคำพูด หมายความว่า การอธิบายหรือการชี้แจงคำพูด (Mannā‘ al-Qattān, 1990 : 323) ความหมายการตะอ์วีลในลักษณะเป็นความหมายของ อุละมาอ์ ตัฟสีร์ส่วนใหญ่ เช่น อิมามอิบนุ กะษีร และอิมามท่านอื่นๆ

กลุ่มที่ 2 อุละมาอ์มุตะอ์คิรูน¹⁶ ตามทัศนะและการปฏิบัติของอุละมาอ์มุตะอ์คิรูน การตะอ์วีล มี 2 ความหมาย ได้แก่

ความหมายที่ 1 ความหมายของอุละมาอ์อัลเคาะลัฟ

การตะอ์วีล หมายถึง การเปลี่ยนความหมายของคำ (อายะฮฺ) จากความหมายที่เข้มแข็งกว่า (معنى موحوح) เป็นความหมายที่อ่อนกว่า (معنى راحح) ด้วยหลักฐานบ่งชี้

¹⁵ อุละมาอ์ มุตะก๊อดิมน หมายถึง อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่ในช่วง 300 ปีแห่งอิญญะเราะฮฺศักราช

¹⁶ อุละมาอ์ มุตะอ์คิรูน หมายถึง อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่หลังจาก 300 ปีแห่งอิญญะเราะฮฺศักราช

อุละมาอ์มุตะอัคคิรูนกลุ่มนี้ ได้แก่ อะฮฺลุ อัลกะลาม(นักกกเทววิทยา)และ อัลอะชาอิเราะฮฺ เช่น อิมามมอัลดะเราะมะฮฺนุ อิมามอัลมาตุรีดี อิมามอัลฟิครุ อรรอชีฮ์ และ อิมามอัลเฆาะชะลีฮ์

ความหมายที่ 2 ความหมายของอุละมาอ์ฟิร็อก

การตะอ์วีล หมายถึงการเปลี่ยนความหมายของคำ (อายะฮฺ) เป็นความหมายอื่นที่ นอกเหนือจากความหมายของตัวบท

อุละมาอ์กลุ่มนี้มี 6 กลุ่ม ได้แก่ ซิอะฮฺ¹⁷ เคาะวาริจญ์¹⁸ มุอะตะซิละฮฺ¹⁹ญะฮุมียะฮฺ²⁰ บาฎินียะฮฺ²¹ และพะลาทิพะฮฺ²²

จากความหมายของการตะอ์วีลดังที่ได้กล่าวข้างต้น การตะอ์วีลถูกนำไปใช้ในกลุ่ม อุละมาอ์ 3 ความหมายด้วยกันคือ

1. การตะอ์วีล หมายถึง การตีความอายะฮฺอัลกุรอานกลับไปสู่ความหมายเดิมของ อายะฮฺ เป็นความหมายของอุละมาอ์สะลัฟ

2. การตะอ์วีล หมายถึง การเปลี่ยนความหมายของคำ(อายะฮฺ)จากความหมายที่แท้จริง กว่า เป็นความหมายที่อ่อนกว่าเมื่อมีหลักฐานด้วยหลักฐานบ่งชี้สามารถจะทำการตะอ์วีลได้ เป็น ความหมายของอุละมาอ์ อะฮฺลุ อัลกะลาม และอัลอะชาอิเราะฮฺ

3. การตะอ์วีล หมายถึงการเปลี่ยนความหมายเดิมของตัวบท(อายะฮฺ)เป็นความหมาย อื่นที่มีใช้ความหมายของอายะฮฺนั้นๆเป็นความหมายของอุละมาอ์ อะฮฺลุ อัลฟิร็อก

4.1.3 ความสำคัญของการตีฟิร็อกอัลกุรอาน

หนังสือตีฟิร็อกมีความสำคัญมากต่อสังคมมุสลิม โดยเฉพาะด้านวิชาการ เช่น

1. ช่วยให้เข้าใจความหมายของอัลกุรอาน ทั้งที่เป็นอายะฮฺมุหะมาดและอายะฮฺ มุตะซาบิฮาด

2. ช่วยให้สามารถนำคำสั่งใช้ของอัลลลอฮ์ มาใช้ได้อย่างถูกต้อง

3. ช่วยให้ทราบถึงความพยายามของอุละมาอ์ในการอธิบายความหมายของอัลกุรอาน

¹⁷ กลุ่มผู้ที่สนับสนุนอะลีฮ์ เบ็น อะบี ฏอลิบ เป็นเคาะลีฟะฮฺอุมมุดดัฮฺ

¹⁸ กลุ่มผู้ที่ต่อต้านอะลีฮ์ เบ็น อะบี ฏอลิบ เมื่อมีการประนีประนอมกับมูอาวียะฮฺในสงครามคิฟฟัยน

¹⁹ กลุ่มผู้ที่แยกตัวออกจากอะลีฮ์ เบ็น อะบี ฏอลิบ

²⁰ ญะฮุม เบ็น ค็อฟฟวาน

²¹ กลุ่มผู้ที่สนับสนุนมัฆนูน เบ็น ดิฮ็อร อัลเคาะดาฮฺ หรือ ที่เรียกว่า พวกกออัลเคาะรอมีญะฮฺ

²² กลุ่มผู้ที่ทำการตะอ์วีลอายะฮฺที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของอัลลลอฮ์

4.ช่วยให้ทราบถึงข้อบิดเบือนของผู้ที่ไม่หวังดีต่ออัลกุรอาน

5.ช่วยให้สามารถแยกแยะความดีออกจากความชั่วได้อย่างถูกต้องมากที่สุด

นอกจากจะช่วยให้เข้าใจความหมาย เจตนารมณ์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอัลกุรอาน บรรดาอุละมาอ์ได้มีการอธิบายว่า การตีฟีรอัลกุรอานจัดอยู่ในหุก่ม ฟีรฎุกิฟายะฮฺ อิมามอัลอัศบะฮานีย์ กล่าวว่า “สิ่งที่ประเสริฐสุดที่สามารถให้ความรู้แก่สังคมได้คือ การตีฟีรอัลกุรอาน” จะได้รับหลักการ แนวทาง วิธีการตีฟีร และการนำอายะฮฺไปใช้เป็นหลักฐาน

4.1.4 ประโยชน์ของการตีฟีรอัลกุรอาน

ประโยชน์ของการตีฟีรอัลกุรอาน มีดังนี้

1. ช่วยในด้านการเรียนอัลกุรอานและเข้าใจอัลกุรอานอย่างแท้จริง อีกทั้งยังสามารถกำหนดหุก่มและระดับจากอัลกุรอานได้
2. ผู้ที่เรียนตีฟีรสามารถใช้เป็นอาวุธในการปกป้องศัตรูที่จะทำลายอิสลามทางด้านอัลกุรอาน
3. ช่วยให้รู้ว่าความรู้ของอัลลอฮ์นั้นมันยิ่งใหญ่และกว้างขวางเพียงใด
4. จากการศึกษาตีฟีรและศึกษาภาษาอาหรับทำให้รู้ว่าอัลกุรอานนั้นเป็นภาษาที่ฟาสิฮฺ (ชัดเจน) “ญาวามืออัลกาเล็ม” กล่าวคือเป็นคำที่ย่อโดยมีความหมายที่ลึกซึ้งและกว้างขวาง
5. ทำให้เรานั้นชอบออกในเวลาละหมาดเพราะเราเข้าใจความหมายและสิ่งที่มีอยู่ในอายะฮฺ
6. ทำให้เพิ่มอิมานเนื่องจากศึกษาตีฟีรและได้เข้าไปในหมู่ของมนุษย์ที่ท่านนบีได้กล่าวไว้ว่า “บุคคลที่ประเสริฐและดีเลิศที่สุดในหมู่พวกท่านทั้งหลายนั้นก็คือผู้ที่ศึกษาเรียนรู้อัลกุรอานและสอนอัลกุรอาน

4.2 การอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ

4.2.1 ข้อมูลของอายะฮฺที่เกี่ยวข้อง

อายะฮฺทั้งหมดที่มีอยู่ในสุเราะฮฺอันนิสาอ์มีทั้งหมด 176 อายะฮฺโดยพบว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ ได้มีการอธิบาย 15 อายะฮฺ

อายะฮฺที่ 1 อัลลอฮฺ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَنْبِئِ فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْنِ
وَتِلْكَ وَرُبِعٌ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةٌ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ
أَلَّا تَعُولُوا ﴿٣﴾

(النساء : الآية 3)

ความว่า: “และหากพวกเจ้าเกรงว่าจะไม่สามารถให้ความยุติธรรมใน
บรรดาเด็กกำพร้าได้ก็จงแต่งงานกับผู้ที่ดีแก่พวกเจ้าในหมู่สตรีสอง
คนหรือสามคนหรือสี่คนแต่ถ้าพวกเจ้าเกรงว่าพวกเจ้าจะให้ความ
ยุติธรรมไม่ได้ก็จงมีแต่หญิงเดียวหรือไม่ก็หญิงที่มีอชวาของพวกเจ้า
ครอบครองอยู่นั้นเป็นสิ่งที่ใกล้ยิ่งกว่าในการที่พวกเจ้าจะไม่ล่าเอียง”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 3)

อายะฮฺที่ 2 อัดลอสฺ ๒๕๕ ตรีศไว้ ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَءَاتُوا النِّسَاءَ صَدَقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبَّنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ فَكُلُوهُ
هِنَاتًا مَّرِيئًا ﴿٤﴾

(النساء : الآية 4)

ความว่า: “และจงให้แก่บรรดาหญิงซึ่งมะฮัรของนางด้วยความเต็ม
ใจ แต่ถ้านางเห็นชอบที่จะให้สิ่งหนึ่งแก่พวกเจ้าจากมะฮัรนั้นแล้ว ก็
จงบริโภคสิ่งนั้นด้วยความเอร็ดอร่อยและโอชา”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 4)

อายะฮฺที่ 3 อัดลอสฺ ๒๕๕ ตรีศไว้ ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَأَبِلُوا الْيَنْبِئِ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا
إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا
فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

(النساء : الآية 6)

ความว่า: “และจงทดสอบบรรดาเด็กกำพร้าคุณกระทั่งพวกเขาบรรลุนิติสมรสถ้าพวกเขาเห็นว่าในหมู่พวกเขานั้นมีไหวพริบรู้คิดรู้ถูกแล้ว ก็จงมอบทรัพย์ของพวกเขาให้แก่พวกเขาไปและจงอย่ากินทรัพย์นั้น โดยฟุ่มเฟือยและรีบเร่งก่อนที่พวกเขาจะเติบโตและผู้ใดเป็นผู้มั่งมีก็จงควั่นเสียบและผู้ใดเป็นผู้ยากจนก็จงกินโดยชอบธรรมครั้งเมื่อพวกเขาได้มอบทรัพย์ของพวกเขาให้แก่พวกเขาไปแล้วก็จงให้มีพยานยืนยันแก่พวกเขาและเพียงพอแล้วที่อัลลอฮ์เป็นผู้ทรงสอบสวน”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 6)

อายะฮฺที่ 4 อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ
وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ أَلْتِي
أَرْضَعْتَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِّنَ الرَّضَاعَةِ ﴾ (٢٣)

(النساء : الآية 23)

ความว่า: “ที่ได้ถูกห้ามแก่พวกเจ้านั้นคือมารดาของพวกเจ้า ลูกหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงแห่งบิดาของพวกเจ้า และพี่น้องหญิงแห่งมารดาของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องชายของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องหญิงของพวกเจ้า และมารดาของพวกเจ้าที่ให้นมแก่พวกเจ้าและพี่น้องหญิงของพวกเจ้า”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 23)

อายะฮฺที่ 5 อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ
الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴾ (٢٦)

(النساء : الآية 36)

ความว่า: “และจงเคารพสักการะอัลลอฮ์เถิด และอย่าให้มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นภาคีกับพระองค์ และจงทำดีต่อผู้บังเกิดเกล้าทั้งสองและต่อผู้เป็นญาติที่ใกล้ชิด และเด็กกำพร้าและผู้ขัดสน และเพื่อนบ้าน ใกล้เคียงและเพื่อนที่ห่างไกล และเพื่อนเคียงข้าง และผู้เดินทาง และผู้ที่มือขวาของพวกเจ้าครอบครอง แท้จริงอัลลอฮ์ ไม่ทรงชอบผู้ยะโส ผู้โอ้อวด”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 36)

อายะฮฺที่ 6 อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ مَرَضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٤٣﴾﴾

(النساء : الآية 43)

ความว่า: “และหากพวกเจ้าป่วยหรืออยู่ในการเดินทาง หรือคนหนึ่งคนใดในพวกเจ้ามาจากที่ถ่ายทุกข์ หรือพวกเจ้าสัมผัสผู้หญิง แล้วพวกเจ้าไม่พบน้ำ ก็จงมุ่งสู่ดินที่ดี แล้วจงลูบใบหน้าของพวกเจ้าและมือของพวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงยกโทษเสมอ”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 43)

อายะฮฺที่ 7 อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾﴾

(النساء : الآية 48)

ความว่า: “แต่แท้จริงอัลลอฮ์จะไม่ทรงยกโทษให้แก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูกให้ภาคีขึ้นแก่พระองค์และพระองค์ทรงยกโทษให้แก่สิ่งอื่นจากนั้น

สำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์และผู้ใดให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮ์แล้ว
แน่นอนเขาก็ได้อุปโลกน์บาปกรรมอันใหญ่หลวงขึ้น”

(อันนิสาอายะฮ์ 48)

อายะฮ์ที่ 8 อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ

لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

(النساء : الآية 79)

ความว่า: “ความดีใดๆที่ประสบแก่เจ้านั้นมาจากอัลลอฮ์และความชั่ว
ใดๆที่ประสบแก่เจ้านั้นมาจากตัวของเจ้าเองและเราได้ส่งเจ้าไปเป็น
เราะฮ์สุลแก่มนุษย์และเพียงพอแล้วที่อัลลอฮ์ทรงเป็นพยาน”

(อันนิสาอ อายะฮ์ 79)

อายะฮ์ที่ 9 อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّ

خِفْتُمْ أَنْ يُفْتِنَكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿١٠١﴾

(النساء : الآية 101)

ความว่า: “และเมื่อพวกเจ้าเดินทางไปในผืนแผ่นดินที่ไม่มีบาปใด ๆ
แก่พวกเจ้าในการที่พวกเจ้าจะลดลงจากการละหมาด หากพวกเจ้า
กลัวว่าบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะข่มเหงรังแกพวกเจ้า แท้จริงบรรดาผู้
ปฏิเสธศรัทธานั้น เป็นศัตรูอันชัดเจนแก่พวกเจ้า”

(อันนิสาอ อายะฮ์ 101)

อายะฮ์ที่ 10 อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ فِيمَا وَفَعُودًا وَعَلَى

جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى

الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾

(النساء : الآية 103)

ความว่า: “ ครั้นเมื่อพวกเจ้าเสร็จจากการละหมาดแล้วก็จงกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์ทั้งในสภาพยืนและนั่งและในสภาพนอนเอกเขนกของพวกเจ้าครั้นเมื่อพวกเจ้าปลดกภัยแล้วก็จงดำรงไว้ซึ่งการละหมาดแท้จริงการละหมาดนั้นเป็นบัญญัติที่ถูกกำหนดเวลาไว้แก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 103)

อายะฮฺที่ 11 อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا

مَرِيدًا ﴿١١٧﴾

(النساء : الآية 117)

ความว่า: “พวกเขาจะไม่วิงวอนขออื่นจากพระองค์นอกจากเจี๊วดหญิง และพวกเขาจะไม่วิงวอนนอกจากชัฎอนที่ดื้อด้นเท่านั้น”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 117)

อายะฮฺที่ 12 อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ لَيْسَ بِأَمَانَتِكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَن يَعْمَلْ سُوءًا

يُجْزِيهِ وَلَا يَحْدِلْهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾

(النساء : الآية 123)

ความว่า: “ มิใช่ความเพื่อฝันของพวกเจ้า และมีใช่ความเพื่อฝันของผู้ที่ได้รับคัมภีร์ ผู้ใดที่กระทำชั่วเขาก็ถูกตอบแทนด้วยความชั่วนั้นและเขาจะไม่พบผู้คุ้มครอง และผู้ช่วยเหลือใด ๆ สำหรับเขาอื่นจากอัลลอฮ์”

(อันนิสาอฺอายะฮฺ123)

อายะฮฺที่ 13 อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَبَسَفْتُونَا فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَى

عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتِمَى النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ مَا كُنِبَ

لَهُنَّ وَرَغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ
وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ
عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

(النساء : الآية 127)

ความว่า: “ และพวกเขาจะขอให้เจ้าซึ่ขาดในเรื่องของบรรดาหญิงจก
กล่าวเถิดว่าอัลลอฮฺจะทรงซึ่ขาดให้แก่พวกท่านในเรื่องของนาง
เหล่านั้นและสิ่งที่ถูกอ่านให้พวกท่านฟังซึ่งอยู่ในคัมภีร์นั้น)และใน
เรื่องของหญิงกำพร้าที่พวกท่านไม่ได้ให้แก่พวกนางซึ่งสิ่งที่ถูก
กำหนดขึ้นแก่พวกนางและพวกท่านปรารถนาจะแต่งงานกับพวกนาง
และในเรื่องของบรรดาผู้อ่อนแอในหมู่เด็กๆและในการที่พวกท่านจะ
ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมแก่บรรดาเด็กกำพร้าและความดีใดๆที่พวก
เจ้ากระทำไปนั้นแท้จริงอัลลอฮฺทรงรู้ในความดีนั้น”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 127)

อายะฮฺที่ 14 อัลลอฮฺตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَإِنْ أَمْرَاهُ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ
يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ
تَحْسَبُونَهُ تَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾

(النساء : الآية 128)

ความว่า: “และหากหญิงใดเกรงว่าจะมีการป่งชา หรือมีการผินหลังให้
จากสามีของนางแล้วก็ไม่มีความผิดใดๆแก่ทั้งสองที่จะตกลง
ประนีประนอมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง และการประนีประนอมนั้นเป็น
สิ่งดีก่า และจิตใจคนนั้นถูกให้มีความตระหนี่มาด้วย และหากพวก
เจ้ากระทำดี และมีความขำเกรงแล้ว แท้จริงอัลลอฮฺนั้นทรงรู้อย่างถึ
ถ้วนในสิ่งที่พวกเจ้ากระทำกัน”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 128)

อายะฮ์ที่ 15 อัดลอสฺ ๑๕ ตรีสไว้ ในอัลกุรอานว่า:

﴿إِنْ يُبَدُوا خَيْرًا أَوْ يُخَفُّوهُ أَوْ تَعَفَّوْا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا

قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾

(النساء : الآية 149)

ความว่า: “หากพวกเขาเปิดเผยความดี หรือปกปิดมันไว้ หรือให้อภัย
ในความเลวร้ายใด ๆ แล้ว แท้จริงอัลลอสฺนั้นเป็นผู้ทรงอภัยโทษผู้ทรง
อานุภาพเสมอ”

(อันนิสาอฺ อายะฮ์ 149)

4.2.2 เนื้อหาของอายะฮ์โดยสรุป

อายะฮ์ที่ได้มีการอธิบายโดยท่านหญิงอาอิชะฮ์นั้นมีจำนวน 15 อายะฮ์ด้วยกันซึ่ง
ในจำนวน 15 อายะฮ์นี้มีเนื้อหาโดยสรุปดังนี้

อายะฮ์ที่ 1 อัดลอสฺ ได้สั่งแก่ผู้ที่ข่าเกรงต่ออัลลอสฺ ให้มีความยุติธรรมกับเด็กกำพร้าเมื่อ
ต้องการแต่งงานสองหรือสามคนหรือสี่คนแต่ถ้าไม่สามารถให้ความยุติธรรมได้ก็ควรมีภรรยาเดียวซึ่ง
เป็นสิ่งที่ดีกว่า

อายะฮ์ ที่ 2 อัดลอสฺ ได้สั่งให้ฝ่ายชายเมื่อต้องการมีคู่ครองให้มะฮฺร²³ แก่ฝ่ายหญิงด้วยความ
เต็มใจ โดยไม่มีการบังคับ หลังจากนั้นฝ่ายชายก็สามารถอยู่กับหญิงได้

อายะฮ์ที่ 3 อัดลอสฺ ได้ให้ผู้ปกครองทดสอบเด็กกำพร้าของเขาก่อนที่จะให้ทรัพย์สินแก่
เด็กกำพร้าเมื่อถึงวัยสมรสหรือสามารถรู้ผิดรู้ถูกและการห้ามกินทรัพย์สินของเด็กกำพร้าสำหรับผู้ปกครอง
ที่มั่งมีส่วนผู้ปกครองที่ยากจนนั้นก็ให้กินอย่างเป็นธรรม

อายะฮ์ที่ 4 อายะฮ์นี้กล่าวถึงเรื่องผู้ที่ห้ามให้แต่งงานด้วยคือมารดาของคุณลูกผู้หญิงที่
น้องหญิงพี่น้องหญิงแห่งบิดาพี่น้องหญิงแห่งมารดาลูกหญิงของพี่หรือน้องชายและมารดาที่ให้นมแก่
พวกเขาและพี่น้องหญิงของพวกเขา

อายะฮ์ที่ 5 อายะฮ์นี้ อัดลอสฺ ได้สอนไว้สองอย่างด้วยกันนั้นก็คือนิ่งให้เคารพต่ออัลลอสฺ
เพียงองค์เดียวโดยอย่ามีภาคีกับอัลลอสฺและอย่างที่สองอัลลอสฺสอนให้ทำความดีกับพ่อแม่ญาติที่ใกล้ชิด

²³ มะฮฺรคือทรัพย์สินจำนวนหนึ่งที่ฝ่ายชายให้แก่ฝ่ายหญิงเป็นการตอบแทนที่นางยินดีเป็นคู่ครอง

เด็กกำพร้าผู้ขาดสนเพื่อนบ้านที่ใกล้เคียงเพื่อนที่ห่างไกลเพื่อนที่เคียงข้างและภรรยาของท่าน โดยอัลลอฮ์
ไม่ชอบผู้ที่ยะโสโอ้อวด

อายะฮ์ที่6อายะฮ์นี้กล่าวถึงผู้ที่ป่วยผู้เดินทางผู้ที่ถ่ายทอดและผู้ที่ยึดผู้หญิงเมื่อพวกเขาไม่พบน้ำเขาสามารถที่จะทำการตะยัมมูมด้วยกับดินที่ดีซึ่งมีวิธีการนั้นก็คือลูบใบหน้ากับมือเท่านั้น
และอัลลอฮ์นั้นทรงให้อภัยและยกโทษกับผู้ที่กระทำความคิด

อายะฮ์ที่7อายะฮ์นี้กล่าวถึงเรื่องการศรัทธาต่อคัมภีร์ที่อัลลอฮ์ทรงประทานลงมานั้นก็คืออัลกุรอานและในเรื่องที่อัลลอฮ์ไม่ทรงยกโทษกับผู้ที่ภาคภูมิใจกับพระองค์

อายะฮ์ที่8อายะฮ์นี้กล่าวถึงเรื่องการกระทำความคิดและความชั่วเราควรนึกถึงอัลลอฮ์
กล่าวคือถ้าเราทำดีก็ควรบอกสิ่งนั้นมาจากอัลลอฮ์และเมื่อทำชั่วเราควรบอกว่าสิ่งนั้นมาจากตัวเราเอง
และอัลลอฮ์ได้ส่งท่านเราะสูลให้แก่มนุษย์

อายะฮ์ที่9อายะฮ์นี้กล่าวถึงเรื่องผู้ที่เดินทางสามารถที่จะลดจากการละหมาดได้
(กอซอรู)หากกลัวผู้ปฏิเสธศรัทธาจะข่มเหงรังแกและผู้ปฏิเสธศรัทธานั้นเป็นศัตรูอย่างชัดเจน

อายะฮ์ที่10 อายะฮ์นี้ได้กล่าวถึงเมื่อเสร็จจากการละหมาดแล้วก็ควรนึกถึงอัลลอฮ์ไม่ว่า
จะนั่งยืนนอนและอัลลอฮ์ยังทรงตรัสอีกว่าเมื่อรู้สึกปลอดภัยแล้วก็ควรละหมาดเพราะการละหมาดเป็น
บทบัญญัติที่กำหนดอย่างชัดเจน

อายะฮ์ที่11อายะฮ์นี้กล่าวถึงผู้ที่มีภาคภูมิใจกับอัลลอฮ์พวกเขาไม่เคยขอสิ่งใดจากอัลลอฮ์
นอกจากเจ็ดหญิงของพวกเขาซึ่งแท้จริงแล้วคือชัยฏอนที่คือคันเท่านั้น

อายะฮ์ที่12อายะฮ์นี้กล่าวถึงเรื่องผู้ที่ได้เข้าสู่สวรรค์นั้นไม่ใช่สำหรับผู้ที่เพื่อฝันและ
ไม่ใช่ผู้ที่ได้รับคัมภีร์และผลตอบแทนของผู้ที่กระทำความคิดชั่วนั้นเขาจะไม่พบผู้คุ้มครองและความ
ช่วยเหลือจากอัลลอฮ์

อายะฮ์ที่13อายะฮ์นี้ได้กล่าวถึงเรื่องที่อัลลอฮ์เป็นผู้ที่ชี้ขาดในเรื่องของบรรดาหญิงเช่น
ในเรื่องของหญิงกำพร้าในเรื่องของบรรดาผู้อ่อนแอในหมู่เด็ก ๆ

อายะฮ์ที่14อายะฮ์นี้กล่าวถึงเรื่องการประนีประนอมระหว่างสามีภรรยาเนื่องจากการ
บึงขงหรือมีการผินหลัง

อายะฮ์ที่15อายะฮ์นี้กล่าวถึงสองเรื่องด้วยกันคือการกระทำความคิดที่เรานั้นเปิดเผยกับ
การปกปิดและเรื่องการให้อภัยโทษของอัลลอฮ์กับผู้ที่มีความผิด

4.3 วิธีการอธิบาย

4.3.1 วิธีการอธิบายโดยการอิจญ์ติฮาด

การอธิบายโดยการอิจญ์ติฮาดคือการใช้ความพยายามจากตัวบทหลักฐานเพื่อวิเคราะห์และวินิจฉัยกำหนดบทบัญญัติเช่น

อายะฮ์ที่ 1 อัดลอส ﷺ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَن يَكْبُرُوا وَمَن كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَن كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

(النساء : الآية 6)

ความว่า: “และจงทดสอบบรรดาเด็กกำพร้าจนกระทั่งพวกเขาบรรลุนิติภาวะแล้ว พวกเจ้าเห็นว่าในหมู่พวกเขานั้นมีไหวพริบรู้ผิดรู้ถูกแล้วก็จงมอบทรัพย์ของพวกเขาให้แก่พวกเขาไปและจงอย่ากินทรัพย์นั้นโดยฟุ่มเฟือยและรีบเร่งก่อนที่พวกเขาจะเติบโตและผู้ใดเป็นผู้มั่งมีก็จงเว้นเสียและผู้ใดเป็นผู้ยากจนก็จงกินโดยชอบธรรมครั้งเมื่อพวกเขาได้มอบทรัพย์ของพวกเขาให้แก่พวกเขาไปแล้วก็จงให้มีพยานยืนยันแก่พวกเขาและเพียงพอแล้วที่อัลลอสเป็นผู้ทรงสอบสวน”

(อันนิสาอฺ อายะฮ์ 6)

ท่านอิมามอัลกุฎฎีบีย์ (al-Qurtubiy, 1384:5/41) ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิงอาอิชะ ﷺ โดยอ้างหะดีษเศาะหิหฺมุสลิม²⁴ จากอาอิชะฮ์ในอายะฮ์ที่อัดลอส ﷺ ตรัสว่า: “และผู้ใดเป็นผู้มั่งมีก็จงเว้นเสีย” ท่านหญิงกล่าวว่า: อายะฮ์นี้ประทานลงมาแก่ผู้ปกครองของเด็กกำพร้าซึ่งสามารถให้ผู้ปกครองนั้นใช้ทรัพย์สมบัติตามความต้องการ

²⁴บันทึกโดย Muslim, n.d. : 3019

ท่านอิบนุอาซุร(Ibn ‘Ashūr, 1984: 4/245)ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษเศาะหิหฺมุสลิมจากอาอิชะฮฺ : อาเยฮฺนี้ประทานลงมาแก่ผู้ปกครองของเด็กกำพร้าเมื่อจำเป็นต้องใช้ทรัพย์สินของเด็กกำพร้ากล่าวคือสามารถใช้ได้ตามความพอเหมาะกะกับจำนวนทรัพย์สิน

อาเยฮฺที่2 อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَأِنْ كُنْتُمْ مَرْحَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُم مِّنَ الْغَايِبِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٤٣﴾﴾

(النساء : الآية 43)

ความว่า:“และหากพวกเจ้าป่วยหรืออยู่ในการเดินทาง หรือคนหนึ่งคนใดในพวกเจ้ามาจากที่ถ่ายทุกข์ หรือพวกเจ้าสัมผัสผู้หญิง แล้วพวกเจ้าไม่พบน้ำ ก็จงมุ่งสู่ดินที่ดี แล้วจงลูบใบหน้าของพวกเจ้าและมือของพวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงยกโทษเสมอ”

(อันนิสาอฺ อาเยฮฺ 43)

ท่านอิบนุกะษีร(Ibn Kathīr,1419:2/278)ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษรายงานจากอูรวะฮฺ²⁵ จากอาอิชะฮฺ ท่านหญิงกล่าวว่าท่านเราะฮฺลุลลอฮฺ ﷺ ได้อาบน้ำละหมาดหลังจากนั้นท่านได้หอมแก้มหลังจากนั้นท่านก็ละหมาดโดยไม่ได้อาบน้ำละหมาดใหม่

ท่านอิบนุกะษีร(Ibn Kathīr,1419:2/279)ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษรายงานจากอูรวะฮฺ²⁶ จากอาอิชะฮฺท่านเราะฮฺลุลลอฮฺ ﷺ ได้หอมแก้มหนึ่งในภรรยาของท่านหลังจากนั้นท่านก็ออกไปละหมาดโดยไม่ได้อาบน้ำละหมาดใหม่อูรวะฮฺถามว่า:ภรรยาท่านไหนนอกจากท่าน? ท่านหญิงก็ยิ้ม

²⁵บันทึกโดยal-Daraqutniy, 1424 : 497 และบันทึกโดย Ahmad, 1421 : 25767

²⁶บันทึกโดย Ahmad, 1421 : 25766

ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1420:2/312) ได้อธิบายการตีฟัสีรของท่านหญิง
อาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการรายงานของอบูดาวูด²⁷ จากหะดีษอัฟลัดเป็นคอลีฟะฮ์อุมัยยะฮ์
จากญัสเราะฮ์เป็นตีดญาญะฮ์จากอาอิชะฮฺท่านหญิงกล่าวว่า:ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ นั้นไม่ยอมให้ผู้มี
ประจำเดือนและผู้มีญะนาบะฮ์เข้าใกล้มัสญิด

อายะฮ์ที่ 3 อัดลอส رضي الله عنه ตรีสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَإِذَا صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّ

خَفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿١٠١﴾

(النساء : الآية 101)

ความว่า:“และเมื่อพวกเจ้าเดินทางไปในดินแผ่นดินที่ไม่มีบาปใด ๆ
แก่พวกเจ้าในการที่พวกเจ้าจะลดลงจากการละหมาด หากพวกเจ้า
กลัวว่าบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะข่มเหงรังแกพวกเจ้า แท้จริงบรรดาผู้
ปฏิเสธศรัทธานั้น เป็นศัตรูอันชัดเจนแก่พวกเจ้า”

(อันนิสาอ อายะฮ์ 101)

ท่านอัลบะฆะเวีย (al-Baghawiy, 1420 : 1/687) ได้อธิบายการตีฟัสีรของท่านหญิง
อาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยรายงานจากอาอิชะฮ์²⁸ แท้จริงท่านหญิงกล่าวว่า:การละหมาดแรกๆนั้นได้กำหนด 2
รอกะอ์ตหลังจากนั้นได้กำหนด 2 รอกะอ์ตสำหรับผู้เดินทางไกลและ 4 รอกะอ์ตสำหรับผู้ไม่เดิน
ทางไกล

ท่านอัลซามักชารี (al-Zamakh Shariy, 1407: 1/558) ได้อธิบายการตีฟัสีรของท่าน
หญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการบันทึกของอัลซาฟิอีย์²⁹ และอิบนอบีฮัยษะฮ์และอัลบัชซาร
และอัลดาร์อุกูนีย์และอัลบัยฮากีย์จากฎุรูกจากอะฎูอ์จากอาอิชะฮ์ رضي الله عنها แท้จริงท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ได้
ละหมาดกอศ์รในเวลาเดินทางและละหมาดครบและได้ละศีลอดและได้ถือศีลอด

²⁷ บันทึกโดย Abu Dawud, n.d.: 232 อัลบานีย์ AlBaniy, n.d.: 2/1 ระบุว่า เป็นหะดีษฎะอ์ฟ

²⁸ บันทึกโดย al-Bukhārī, 1422 :1090

²⁹ บันทึกโดย al-Daraqutniy, 1424 : 2298

4.3.2 วิธีการอธิบายจากรายงานของท่านนบี ﷺ

การอธิบายจากรายงานของท่านนบี ﷺ คือการตีฟัร โดยการนำมาจากการรายงานของท่านนบี เช่น

อายะฮ์ที่ 1 อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ
وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ مِنَ
الَّذِينَ حَرَّمَ اللَّهُ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرِّضْعَةِ ﴾ (23)

(النساء : الآية 23)

ความว่า: “ที่ได้ถูกห้ามแก่พวกเจ้านั้นคือมารดาของพวกเจ้า ลูกหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงแห่งบิดาของพวกเจ้า และพี่น้องหญิงแห่งมารดาของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องชายของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องหญิงของพวกเจ้า และมารดาของพวกเจ้าที่ให้นมแก่พวกเจ้าและพี่น้องหญิงของพวกเจ้า”

(อันนิสาอ อายะฮ์ 23)

ท่านอัลบะฆะวะวี (al-Baghwiyy, 1420 : 1/590) ได้อธิบายการตีฟัรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ โดยรายงานจากอูรวะฮ์³⁰ จากอาอิชะฮ์สุภรรยาของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แท้จริงท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวว่า การห้ามของผู้ให้นมเหมือนกับห้ามของผู้ให้กำเนิด

ท่านอิมามอัลกุฎุบีย์ (al-Qurtubiy, 1384 : 5/115) ได้อธิบายการตีฟัรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ โดยรายงานจากอัลคารอกุณีย์³¹ จากหะดีษอัลชุฮรีฮ์จากอูรวะฮ์จากอาอิชะฮ์ท่านหญิงกล่าวว่า ฉันได้ถามท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ถึงชายที่ผิดประเวณี (ซินา) กับหญิงหรือลูกแล้วต้องการแต่งงานด้วย ท่านนบีก็ตอบว่า: ไม่ได้ห้ามถึงสิ่งที่จะต้องห้ามกับสิ่งที่หะลาละแต่ต้องห้ามในสิ่งที่ทำก่อนแต่งงาน

อายะฮ์ที่ 2 อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

³⁰บันทึกโดย al-Bukhārī, 1422:2646

³¹บันทึกโดย al-Daraqutniy, 1424 : 3680

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۖ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ
الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾

(النساء : الآية 36)

ความว่า: “และจงเคารพสักการะอัลลอฮ์เถิด และอย่าให้มีสิ่งหนึ่งสิ่ง
ใดเป็นภาคีกับพระองค์ และจงทำดีต่อผู้บังเกิดเกล้าทั้งสองและต่อผู้
เป็นญาติที่ใกล้ชิด และเด็กกำพร้าและผู้ขัดสน และเพื่อนบ้าน
ใกล้เคียงและเพื่อนที่ห่างไกล และเพื่อนเคียงข้าง และผู้เดินทาง และ
ผู้ที่มีมือขวาของพวกเจ้าครอบครอง แท้จริงอัลลอฮ์ ไม่ทรงชอบผู้
ยะโส ผู้โอ้อวด”

(อันนิสาอฺอายะฮฺ 36)

ท่านอัลฮัรบีนิยี(al-Sharbiniy,1285: 1/302) ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิง
อาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยรายงานจากอาอิชะฮฺ³² رضي الله عنها แท้จริงท่านหญิงกล่าวว่าโอ้ท่านเราะฮ์ลุลลอฮ์ แท้จริงฉันมี
เพื่อนบ้านอยู่สองบ้านแล้วฉันจะเลือกให้เพื่อนบ้านอันไหนก่อนท่านนบีตอบว่า:เลือกให้กับผู้ที่ใกล้ชิด
กับบ้านของท่านก่อน

ท่านอิมามอัลคุรฎูบียี(al-Qurtubiy,1384: 5/184) ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิง
อาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการรายงานของเศาะหิหฺบุคอรี³³ จากอาอิชะฮฺจากท่านนบี ﷺ กล่าวว่า:ญิบ
ร็ิลลงมาหาท่านมาพูดถึงเรื่องเพื่อนบ้านจนกระทั่งฉันคิดว่าเพื่อนบ้านนั้นสามารถรับมรดกกันได้

ท่านอัลนัยซาบุรียี(al-Naisaburiy,1415: 2/49) ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิง
อาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างจากการรายงานของอะบูตอฮิร³⁴ อัลซียาดีเย์เล่าแก่ฉันอะฮ์มัดเป็นอะอูบอัลฆากอฟีเย์
เล่าแก่ฉันอัลฮาสันอัลมุฆนาเล่าแก่ฉันอัฟฟานเป็นมุสลิมเล่าแก่ฉันมุฮัมมัดเป็นอูลอะฮ์จากซุบัยคฺจาก

³²บันทึกโดย al-Bukhārī, 1422 : 2259

³³บันทึกโดย al-Bukhārī, 1422 : 6015

³⁴บันทึกโดย Muslim, n.d. : 2624

มุญาฮิดจากอาอิชะฮฺแท้จริงท่านบีﷺกล่าวว่า:ญิบรีลลงมาหาท่านมาพูดถึงเรื่องเพื่อนบ้านจนกระทั่งฉันคิดว่าเพื่อนบ้านนั้นสามารถรับมรดกกันได้

อายะฮฺที่ 3 อัลลอฮฺตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ

يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾

(النساء : الآية 48)

ความว่า:“แท้จริงอัลลอฮฺจะไม่ทรงอภัยโทษให้แก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูกให้มีภาคีขึ้นแก่พระองค์และพระองค์ทรงอภัยให้แก่สิ่งอื่นจากนั้นสำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์และผู้ใดให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮฺแล้วแน่นอนเขาก็ได้อุปโลกน์บาปกรรมอันใหญ่หลวงขึ้น”

(อันนิสาอฺอายะฮฺ 48)

ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1419:2/287) ได้อธิบายการตีฟีรของ ท่านหญิงอาอิชะฮฺﷺ โดยอ้างหะดีษจากอิมามอะฮฺมัด³⁵ กล่าวว่า :ยาซิด เป็น ฮารูน เล่าแก่เรา สอดาเกาะ เป็น มุซา เล่าแก่เรา อบูอิมรอน อัลญุนัยย์ เล่าแก่เรา จากยาซิด เป็น บาบะนุส จากอาอิชะฮฺ ท่านหญิงกล่าวว่า: ท่านเราะฮฺลุอัลลอฮฺﷺกล่าวว่า “แควานสำหรับอัลลอฮฺนั้นมีสามอย่างคือหนึ่ง แควานที่อัลลอฮฺไม่สนใจเกี่ยวกับการทำบางสิ่งบางอย่าง นั่นก็คือ ความไม่เป็นธรรมของทาสต่อตัวเอง ระหว่างเขาและพระเจ้า เช่นจากการถือศีลอดและละหมาด ในวันที่เขาได้ทิ้งไปสองแควานที่อัลลอฮฺทรงไม่ปล่อยในบางสิ่งบางอย่างนั่นก็คือ ความไม่เป็นธรรมของทาสต่อบางพวก สามแควานที่อัลลอฮฺทรงไม่ยกโทษให้ นั่นก็คือ การมีภาคีต่ออัลลอฮฺ”

อายะฮฺที่ 4 อัลลอฮฺตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ

لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

(النساء : الآية 79)

³⁵บันทึกโดย Ahmad, 1421 : 26031

ความว่า: “ ความดีใดๆที่ประสบแก่เจ้านั้นมาจากอัลลอฮ์และความชั่ว
ใดๆที่ประสบแก่เจ้านั้นมาจากตัวของเจ้าเองและเราได้ส่งเจ้าไปเป็น
ร่อซูลแก่มนุษย์และเพียงพอแล้วที่อัลลอฮ์ทรงเป็นพยาน”

(อันนิสาอฺอายะฮ์ 79)

ท่านอัลมุซฮารียฺ (al-Muzhariy, 1412:2/168) ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิง
อาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยรายงานจากอาอิชะฮฺ³⁶ ท่านหญิงกล่าวว่าท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวว่า ไม่มีมุสลิมคนใด
ที่จะได้รับความทุกข์ทรมานจากอันตรายใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการถูกหนามทิ่มแทงหรือสิ่งอื่นใดที่เลวร้าย
กว่านั้น เว้นเสียแต่ว่าอัลลอฮ์ทรงลบล้างความชั่วของเขา

4.3.3 วิธีการอธิบายแบบอาตีฟีย์

การอธิบายแบบอาตีฟีย์คือการตีฟสิรอยู่บนหลักจิตสำนึกต่อสภาพและบริบทใน
การกำหนดบทบัญญัติ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของอิสลาม เช่น

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَأِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ
يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ
تَحْسَبُونَهُ تَوَقُّؤًا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

(النساء : الآية 128)

ความว่า: “และหากหญิงใดเกรงว่าจะมีการบิ่ชิงหา หรือมีการผินหลัง
ให้จากสามีของนางแล้วก็ไม่มีความผิดใดๆแก่ทั้งสองที่จะตกลง
ประนีประนอมกันอย่างไรอย่างหนึ่ง และการประนีประนอมนั้นเป็น
สิ่งดีกว่า และจิตใจคนนั้นถูกให้มีความตระหนี่มาด้วย และหากพวก
เจ้ากระทำความดี และมีความยำเกรงแล้ว แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงรู้อย่างดี
ถนัดในสิ่งที่พวกเจ้ากระทำกัน”

(อันนิสาอฺ อายะฮ์ 128)

ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1419:2/379) ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิง
อาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากอิบนุ ญุร็อยรฺ กล่าวว่า : อิบนุญาก็อ เล่าแก่เราว่า อิบิ เล่าแก่เรา จากชีฆาม เป็น

³⁶บันทึกโดย al-Bukhārī, 1422 :5640 และบันทึกโดย Muslim, n.d. : 2572

อูเราะฮฺ จากพ่อของเขา จากอาอิชะฮฺ :“และหากหญิงใด เกรงว่าจะมีการปิ้งชา หรือมีการผินหลังให้จากสามีของนางแล้วก็ไม่มีความผิดใดๆแก่ทั้งสองที่จะตกลงประนีประนอมกันอย่างไรอย่างหนึ่ง และการประนีประนอมนั้นเป็นสิ่งดีกว่า” อาอิชะฮฺกล่าวว่า : นี่สำหรับผู้หญิงช่วงเวลาอยู่กับผู้ชาย ก็คืออาจจะเป็นเวลาที่ไม่มากนักสำหรับเธอ และปราศจากลูกและเขาสามารถเป็นเพื่อนกับนางได้ทำให้นางกล่าวว่า เจ้าอย่าหย่าฉัน ซึ่งเจ้าอยู่ในช่วงการทำงานให้กับฉัน

ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1420:2/426) ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากเศาะหิหฺบุคอรียฺและมุสลิม³⁷ จากหะดีษอีซาม เป็น อูเราะฮฺ จากพ่อของเขา จากอาอิชะฮฺกล่าวว่า เมื่อท่านหญิงเสาะเดะฮฺ เป็นตี ชัมอะฮฺ เริ่มมีอายุมากขึ้น เขาก็ได้แบ่งปันวันของเขาที่อยู่กับท่านนบี ให้แก่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ ซึ่งท่านนบีได้มีวันของท่านหญิงเสาะเดะฮฺ”

ท่านอัลญะซีซ (al-Jauziy, 1422:1/481) ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการรายงานจากอักริมะฮฺ³⁸ จากอิบนุ อับบาส กล่าวว่าสาเหตุของการประทานอายะฮฺนี้ว่า แท้จริงท่านหญิงเสาะเดะฮฺแล้วท่านนบีหย่านาง นางจึงกล่าวว่า :ท่านอย่าหย่าฉัน จงเก็บฉันฉันจะเอาวันของฉันให้กับท่านหญิงอาอิชะฮฺ หลังจากนั้นอายะฮฺนี้ก็ประทานลงมา

4.3.4 วิธีการอธิบายแบบวัศฟี

การอธิบายแบบวัศฟีคือ การอธิบายลักษณะของสิ่งต่างๆเช่น
อายะฮฺที่1 อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْبَيْتِ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْنِي وَتِلْكَ وَرِيعٌ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعْلُوا ﴾

(النساء : الآية 3)

ความว่า: “และหากพวกเจ้าเกรงว่าจะไม่สามารถให้ความยุติธรรมในบรรดาเด็กกำพร้าได้ ก็จงแต่งงานกับผู้ที่ดีแก่พวกเจ้า ในหมู่สตรี สองคน หรือสามคน หรือสี่คน”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 3)

³⁷บันทึกโดย al-Bukhārīy, 1422:2593

³⁸บันทึกโดย Abu Dawud al-Tayalisiy, 1419 : 2805

ท่านอัลซินอานีย์(al-Sin‘aniy,1419:1/432)ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิง
อาอิชะฮฺ   จากอ็ชชูรีย³⁹ จากอุรวะฮฺจากอาอิชะฮฺกล่าวว่า:ฉันกล่าวแก่เขาว่า:อัลลอฮฺ ตรัสว่า:“ และ
หากพวกเจ้าเกรงว่าจะไม่สามารถให้ความยุติธรรมในบรรดาเด็กกำพร้าได้ก็จงแต่งงานกับผู้ที่ดีแก่พวก
เจ้าในหมู่สตรีท่านหญิงกล่าวว่า: โอ้ลูกพี่ชายของฉันเป็นเด็กกำพร้าซึ่งอยู่ในความดูแลของพ่อของเขา
โดยเขาต้องการมีทรัพย์สินสมบัติและความสวยและเขาต้องการแต่งงานในสินสอดที่น้อยนิดจึงห้ามให้
แต่งงานก่อนที่จะครบสินสอดและสั่งให้แต่งงานกับหญิงอื่นนอกจากเขา

ท่านอัลสะมัรกีออนดีย(al-Samarqondi,n.d.:1/280)ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิง
อาอิชะฮฺ   จากสายรายงานของอุรวะฮฺจากอาอิชะฮฺ   แท้จริงท่านหญิงกล่าวว่า:มนุษย์เมื่อแต่งงานกับ
เด็กกำพร้าแล้วและไม่มีความยุติธรรมในหมู่พวกเขาและไม่มีผู้ใดสามารถโต้เถียงเขาได้ดังนั้นอัลลอฮฺจึง
ห้ามมุมีนีนจากการกระทำนั้น

ท่านอัลชะฮฺลาบีย(al-Tha‘labiy,1422:3/245)ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิง
อาอิชะฮฺ   จากสายรายงานของอ็ชชูรียจากอุรวะฮฺจากอาอิชะฮฺกล่าวว่า:ฉันกล่าวแก่เขาซึ่งอัลลอฮฺ
 ตรัสว่า:“ และหากพวกเจ้าเกรงว่าจะไม่สามารถให้ความยุติธรรมในบรรดาเด็กกำพร้าได้”ท่านหญิง
กล่าวว่า: โอ้ลูกพี่ชายของฉันเป็นเด็กกำพร้าซึ่งอยู่ในความดูแลของพ่อของเขาโดยเขาต้องการมีทรัพย์สิน
สมบัติและความสวยและเขาต้องการแต่งงานในสินสอดที่น้อยนิดจึงห้ามให้แต่งงานก่อนที่จะครบ
สินสอดและสั่งให้แต่งงานกับหญิงอื่นนอกจากเขา

อายะฮฺที่2 อัลลอฮฺ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ فِيمَا وُقُودًا وَعَلَىٰ
جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ۝١٣﴾

(النساء : الآية 103)

³⁹บันทึกโดย al-Bukhārīy, 1422:2763

ความว่า:“ ครั้นเมื่อพวกเจ้าเสร็จจากการละหมาดแล้วก็จงกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์ทั้งในสภาพยืนและนั่งและในสภาพนอนเอกเขนกของพวกเจ้าครั้นเมื่อพวกเจ้าปลดอภัยแล้วก็จงดำรงไว้ซึ่งการละหมาดแท้จริงการละหมาดนั้นเป็นบัญญัติที่ถูกกำหนดเวลาไว้แก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 103)

ท่านอัลคอเซิน(al-Khāzin,1415:1/422)ได้อธิบายการตีฟัสีรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการรายงานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ⁴⁰ท่านหญิงกล่าวว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ได้ระลึกถึงอัลลอฮ์ทุกๆเวลาและมีคำกล่าวอื่นอีกว่าการระลึกคือการละหมาดกล่าวคือยืนละหมาดในยามที่แข็งแรงและนั่งในยามที่ป่วย

ท่านอัลบะฆะวะวี(al-Baghawiy,1420:1/696)ได้อธิบายการตีฟัสีรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยรายงานจากอูรวะฮฺจากอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ท่านหญิงกล่าวว่า:ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ได้ระลึกถึงอัลลอฮ์ทุกๆเวลาเมื่อมีความสงบและปลดอภัยก็จงดำรงการละหมาดให้สมบูรณ์ 4 รอกะอ์ต อายะฮฺที่3 อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿لَيْسَ بِأَمَانَتِكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزِيهِ وَلَا يَحِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا﴾ (النساء : الآية 123)

(النساء : الآية 123)

ความว่า:“ มิใช่ความเพื่อฝันของพวกเจ้า และมีใช่ความเพื่อฝันของผู้ที่ได้รับคัมภีร์ ผู้ใดที่กระทำชั่วเขาก็ถูกตอบแทนด้วยความชั่วนั้นและเขาจะไม่พบผู้คุ้มครอง และผู้ช่วยเหลือใด ๆ สำหรับเขาอื่นจากอัลลอฮ์”

(อันนิสาอฺอายะฮฺ123)

⁴⁰บันทึกโดย Muslim, n.d. : 373

ท่านอฏฺฎาะบะรียฺ(al-Ṭabariy,1420: 9/241)ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างจากการรายงานของอับดุลลอฮฺเป็นอบีชีษะด⁴¹เล่าแก่ฉันและอะฮฺมัดเป็นมันศูรทั้งสองได้กล่าวว่า: พวกฉันทั้งสองได้บอกแก่ซัยด์เป็นอัลหุบบาบอับดุลมุลคเป็นอัลหาสันอัลมหาริบีเล่าแก่เรามุฮัมมัดเป็นซัยด์เป็นกอนฟัยเล่าแก่เราจากอาอิชะฮฺจากอบีบักรกล่าวว่า: “ครั้นเมื่อประทานอาอิชะฮฺ ความว่า: “ผู้ใดที่กระทำชั่วเขาก็ถูกตอบแทนด้วยความชั่วนั้น ”อบูบักรกล่าวว่า: โอ้อ่านเราะฮฺลุลลอฮฺทุกอย่างที่เรากระทำเราจะได้รับผลตอบแทนนั้นหรือ ? ท่านเราะฮฺลุลลอฮฺตอบว่า: โอ้อ่านบักร์นี้มีใช้บางสิ่งบางอย่างที่ประสบแล้วจะมีบางสิ่งมาชดเชย ”

ท่านอัลนัยسابูรียฺ(al-Naisaburiy, 1415 : 2/49) ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างจากการรายงานของอะฮฺมัดอิบนุอัลหาसानีย้อลกอศิยฺเล่าแก่ฉันมุฮัมมัดเป็นยะอฺกูบเล่าแก่ฉันบะหฺรูเป็นนัศรเล่าแก่ฉันอิบนุอาฮฺบเล่าแก่ฉันอัมรฺเป็นอัลหาริสเล่าแก่ฉันจากบักร์เป็นเสาะเคาะฮฺจากอูบัยดฺเป็นอุมัยรฺจากอาอิชะฮฺ رضي الله عنها แท้จริงมีชาย 2 คนอ่านอาอิชะฮฺอัลลอฮฺตรัสว่า: “ผู้ใดที่กระทำชั่วเขาก็ถูกตอบแทนด้วยความชั่วนั้น ”กล่าวว่า: ฉันจะถูกตอบแทนด้วยการกระทำของฉันแต่ท่านเราะฮฺลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า: ใช่ถูกตอบแทนบนโลกด้วยความสูญเสียกับชีวิตและทรัพย์สิน

4.3.5 วิธีการอธิบายแบบนักคีย์

คือการตีฟสิรที่เอามาจากหรือนำจากท่านหญิงเช่น

อาอิชะฮฺที่1 อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ

هِنَا مَرَاتٍ ۗ﴾

(النساء : الآية 4)

ความว่า: “และจงให้แก่บรรดาหญิงซึ่งมะฮฺรของนาง ด้วยความเต็มใจ แต่ถ้านางเห็นชอบที่จะให้สิ่งหนึ่งแก่พวกเจ้าจากมะฮฺรนั้นแล้ว ก็จงบริโภคสิ่งนั้นด้วยความเอร็ดอร่อยและโอชา”

(อั้นนีสอาอฺ อาอิชะฮฺ 4)

⁴¹บันทึกโดย Abū Dawūd, n.d. 3093

ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1420: 2/213) ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิง
อาอิชะฮ์ رضي الله عنها ซึ่งอาลีเป็นอะบีฏอลหะฮ์กล่าวว่าจากอิบนุอับบาส: คำว่าอัลนิสละฮ์คือมะฮัรและมุฮัมมัด
เป็น อิสหากกล่าวว่า จากอัซซุซรียะจากอูรวะฮ์จากอาอิชะฮ์: อัลนิสละฮ์คือฟัรฎูและมะกอดิลกอลตา
คะฮ์อิบนุญาริจญ์กล่าวว่า: อัลนิสละฮ์คือฟัรฎู

ท่านอัลเชกานีย์ (al-Shaukaniy, 1414: 1/488) ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิง
อาอิชะฮ์ رضي الله عنها ซึ่งบันทึกโดยอิบนุญาริจญ์และอิบนุอะบีหะดีมจากอิบนุอับบาสอัลลอฮ์ رضي الله عنه ตรีศว่า: นิสลาตัน
ในอายะฮ์กล่าวว่า: มะฮัรและบันทึกโดยอิบนุอะบีหะดีมจากอาอิชะฮ์: อัลนิสละฮ์ท่านหญิงกล่าวว่า: วาญิบ
อายะฮ์ที่ 2 อัลลอฮ์ رضي الله عنه ตรีศไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا لَأَن نَّاتُوا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا

مَّرِيدًا ﴿١١٧﴾

(النساء : الآية 117)

ความว่า: “พวกเขาจะไม่วิงวอนขออื่นจากพระองค์นอกจากเจีร็ด
หญิง และพวกเขาจะไม่วิงวอนนอกจากชัยฏอนที่ดื้อด้นเท่านั้น”

(อันนิสาฮ์ อายะฮ์ 117)

ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1419: 2/366) ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิง
อาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากอับดุลอะกะเราะ มุฮัมมัด เป็น สาลามะฮ์ อัลบาสีลีเล่าแก่เรา จาก อับดุลอาซีซ
เป็น มุฮัมมัด จากฮิซาม อิบนุ อูรวะฮ์ จากพ่อของเขา จากอาอิชะฮ์ พวกเขาจะไม่วิงวอนขออื่นจาก
พระองค์นอกจากเจีร็ดหญิง กล่าวว่า: รูปเจีร็ด

อายะฮ์ที่ 3 อัลลอฮ์ رضي الله عنه ตรีศไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَبَسَفْتُونَا فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ

عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتِمَّى النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ مَا كُنَّ

لَهُنَّ وَرَعِبُونَ أَن تَنكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوَالِدَانِ

وَأَن تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ

عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

(النساء : الآية 127)

ความว่า: “ และพวกเขาจะขอให้เจ้าชี้ขาดในเรื่องของบรรดาหญิงงกล่าวเถิดว่าอัลลอฮฺจะทรงชี้ขาดให้แก่พวกท่านในเรื่องของนางเหล่านั้นและสิ่งที่ถูกอ่านให้พวกท่านฟังซึ่งอยู่ในคัมภีร์นั้นและในเรื่องของหญิงกำพร้าที่พวกท่านไม่ได้ให้แก่พวกนางซึ่งสิ่งที่ถูกกำหนดขึ้นแก่พวกนางและพวกท่านปรารถนาจะแต่งงานกับพวกนางและในเรื่องของบรรดาผู้อ่อนแอในหมู่เด็กๆและในการที่พวกท่านจะดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมแก่บรรดาเด็กกำพร้าและความดีใดๆที่พวกเจ้ากระทำไปนั้นแท้จริงอัลลอฮฺทรงรู้ในความคินั้น”

(อันนิสาอฺอายะฮฺ 127)

ท่านอัลซุหัยลีย์ (al-Zuhailiy,1422:1/386)อัลญาซีย์(al-Jauziy,1422:1/479)ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยกล่าวว่าอายะฮฺนี้ประทานลงมามีสาเหตุเนื่องจากพวกเศาะหาบะฮฺถามถึงเรื่องของผู้หญิงเกี่ยวกับมรดกและเรื่องอื่นๆซึ่งมีการอ้างหะดีษรายงานโดยบุคอรี⁴² จากอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ท่านหญิงกล่าวถึงสาเหตุของการประทานอายะฮฺนี้ว่า:คือชายผู้หนึ่งซึ่งมีเด็กกำพร้าซึ่งเขาเป็นผู้ปกครองและผู้รับมรดกแท้จริงเขามีทรัพย์สินซึ่งเขาต้องการแต่งงานหลังจากนั้นได้ห้ามให้แต่งงานด้วย

อายะฮฺที่4อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿إِنْ بُدُوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا﴾

(النساء : الآية 149)

ความว่า:“หากพวกเจ้าเปิดเผยความดี หรือปกปิดมันไว้ หรือให้อภัยในความเลวร้ายใด ๆ แล้ว แท้จริงอัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงอภัยโทษผู้ทรงอนุภาพเสมอ”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 149)

⁴²บันทึกโดย al-Bukhārī, 1422 :4600

ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1420: 2/442) ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากอบูดาอูด⁴³ กล่าวว่า อับดุลลอฮ์ เป็น มุอาษุ เล่าแก่เรา อบี เล่าแก่เรา สุฟยานเล่าแก่เรา จากฮาบีบ จากอาฏอฮ์ จากอาอิชะฮ์ กล่าวว่า : เธอได้ถูกขโมยของ หลังจากนั้นเธอได้สาปแช่งผู้ที่ขโมยของ ท่านนบี ﷺ กล่าวว่า : บาปของผู้ที่ขโมยจะไม่ลดเลย

วิธีการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ที่ได้กล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความรู้ความสามารถของท่านในการอธิบายความหมายหรือเจตนารมณ์ของแต่ละอายะฮ์ที่มีการตีฟีร นับเป็นแบบอย่างของการตีฟีรอัลกุรอาน

4.4 ส่วนที่ใช้ในการอธิบาย

4.4.1 ส่วนอิหมะฮ์

1) ความหมายของอิหมะฮ์

อิหมะฮ์ตามความหมายเชิงภาษาคือความยุติธรรมความรู้ความอ่อนโยนศาสนา อัลกุรอานและอินญีล (Fairūzabādiy, 1426 : 1/1095)

ส่วนความหมายของอิหมะฮ์ตามหลักวิชาการนั้นอุลามาอฺได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันคือบางท่านกล่าวว่า: ศาสดาบางท่านกล่าวว่า: อัลกุรอานบางท่านกล่าวว่า: สิ่งที่ประสพกับคำพูดและการกระทำบางท่านกล่าวว่า: ฐูในสิ่งที่เป็นจริงและกระทำกับมันบางท่านกล่าวว่า: ความรู้ที่เป็นประโยชน์และกระทำในสิ่งที่ดีบางท่านกล่าวว่า: เกรงกลัวต่ออัลลอฮ์บางท่านกล่าวว่า: งดเว้นการทำชั่วในศาสนาของอัลลอฮ์และบางท่านกล่าวว่า: การวางทุกสิ่งทุกอย่างตรงตามตำแหน่งและเมื่อเราพิจารณาและสังเกตถึงความหมายข้างต้นจะพบว่าความหมายของอิหมะฮ์คือสิ่งที่ประสพกับคำพูดและการกระทำและวางทุกสิ่งทุกอย่างตรงตามตำแหน่ง (al-Qahtāniy, n.d.: 1/12)

2) ความสำคัญของส่วนอิหมะฮ์

2.1) ส่วนอิหมะฮ์เป็นส่วนที่ทำให้ผู้เผยแพร่ต่ออัลลอฮ์มีความสามารถที่จะดำเนินในทุกๆอย่าง

2.2) ส่วนอิหมะฮ์เป็นส่วนที่ทำให้ผู้เผยแพร่ต่ออัลลอฮ์สังเกตและดูแลถึงสภาพมารยาทและสถานการณ์ของผู้ที่จะเผยแพร่

⁴³บันทึกโดย Abū Dawūd, n.d.: 1497 อัลบานีย์ Albaniy, n.d.: 2/1 ระบุว่า เป็นหะดีษเฉพาะอิฟ

3) รูปแบบสำนวนของฮิกมะฮฺ

1. ท่านอัลซินอานีย์(al-Sin‘aniy,1419:1/432)ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها จากอ็ชชุซซุรีย์จากอูรวะฮฺจากอาอิชะฮฺกล่าวว่า:ฉันกล่าวแก่เขาว่า:อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า: “และหากพวกเจ้าเกรงว่าจะไม่สามารถให้ความยุติธรรมในบรรดาเด็กกำพร้าได้ก็จงแต่งงานกับผู้ที่ดีแก่พวกเจ้าในหมู่สตรี” ท่านหญิงกล่าวว่า: โอ้ลูกพี่ชายของฉันเป็นเด็กกำพร้าซึ่งอยู่ในความดูแลของพ่อของเขา โดยเขาต้องการมีทรัพย์สินสมบัติและความสวยและเขาต้องการแต่งงานในสินสอดที่น้อยนิดจึงห้ามให้แต่งงานก่อนที่จะครบสินสอดและสั่งให้แต่งงานกับหญิงอื่นนอกจากเขา

2. ท่านอิบนุกะษีร(Ibn Kathīr,1420:2/213)ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ซึ่งอาลีเป็นอะบีฏอลหะฮฺกล่าวว่าจากอิบนุอับบาส:คำว่าอัลนิฮฺละฮฺคือมะฮฺร์และมุฮัมมัด เป็น อิสหากกล่าวว่า จากอ็ชชุซซุรีย์ จากอูรวะฮฺ จากอาอิชะฮฺ : อัลนิฮฺละฮฺคือฟิรฎูและมะกอดิลกอดาคะฮฺอิบนุญาริจญ์กล่าวว่า : อัลนิฮฺละฮฺ คือฟิรฎู

3. ท่านอิบนุอาซุร (Ibn ‘Āshūr,1984:4/245)ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษเศาะหิหฺมุสลิมจากอาอิชะฮฺ : อาชะฮฺนี้ประทานลงมาแก่ผู้ปกครองของเด็กกำพร้าเมื่อจำเป็นต้องใช้ทรัพย์สินของเด็กกำพร้ากล่าวคือสามารถใช้ได้ตามความพอเหมาะกะกับจำนวนทรัพย์สิน

4. ท่านอัลบะฆะเวีย้(al-Baghwi,1420:1/590)ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยรายงานจากอูรวะฮฺจากอาอิชะฮฺกรรขาของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แท้จริงท่านเราะฮฺลุลลอฮฺ ﷻ กล่าวว่า:การห้ามของผู้ให้นมเหมือนกับห้ามของผู้ให้กำเนิด

5. ท่านอัลซุรบีนิย (al-Sharbiniy,1285:1/302)ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยรายงานจากอาอิชะฮฺ رضي الله عنها แท้จริงท่านหญิงกล่าวว่าโอ้ท่านเราะฮฺลุลลอฮฺ ﷻ แท้จริงฉันมีเพื่อนบ้านอยู่สองบ้านแล้วฉันจะเลือกให้เพื่อนบ้านอันไหนก่อนท่านนบีตอบว่า:เลือกให้กับผู้ที่ใกล้ชิดกับบ้านของท่านก่อน

6. ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr,1419:2/278)ได้อธิบายการตีฟสิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษรายงานจากอูรวะฮฺจากอาอิชะฮฺท่านหญิงกล่าวว่าท่านเราะฮฺลุลลอฮฺ ﷻ

ﷺ ได้อาบน้ำละหมาดหลังจากนั้นท่านได้หอมแก้มหลังจากนั้นท่านก็ละหมาดโดยไม่ได้อาบน้ำละหมาดใหม่

7. ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1419: 2/287) ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ โดยอ้างหะดีษจากอิมามอะฮฺมัด กล่าวว่า : ยะซีด เป็น ฮาฐุน เล่าแก่เรา ศอคาเกาะ เป็น มุฆา เล่าแก่เรา อบูอิมรอน อัลญุนัยย์ เล่าแก่เรา จากยะซีด เป็น บาบะนุส จากอาอิชะฮฺ ท่านหญิงกล่าวว่า : ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวว่า “แควานสำหรับอัลลอฮฺนั้นมีสามอย่างคือหนึ่ง แควานที่อัลลอฮฺไม่สนใจเกี่ยวกับการทำบางสิ่งบางอย่าง นั่นก็คือ ความไม่เป็นธรรมของทาสต่อตัวเอง ระหว่างเขาและพระเจ้า เช่นจากการถือศีลอดและละหมาด ในวันที่เขาได้ทิ้งไปสองแควานที่อัลลอฮฺทรงไม่ปล่อยในบางสิ่งบางอย่างนั่นก็คือ ความไม่เป็นธรรมของทาสต่อบางพวก สามแควานที่ อัลลอฮฺทรงไม่ยกโทษให้ นั่นก็คือ การมีภาคีต่ออัลลอฮฺ”

8. ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1419: 2/366) ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ โดยอ้างหะดีษจากอบีเล่าแก่เรา มุฮัมมัด เป็น สาลามะฮฺ อัลบาสีลีเล่าแก่เรา จาก अबดุลอาซีซ เป็น มุฮัมมัด จากฮิซาม อิบน์ อูเราะฮฺ จากพ่อของเขา จากอาอิชะฮฺ พวกเขาจะไม่วิงวอนขออื่นจากพระองค์นอกจากเจี๊ดหญิง กล่าวว่า : รูปเจี๊ด

9. ท่านอัลซุหัยลียฺ (al-Zuhailiy, 1422: 1/386) อัลญะอูซียฺ (al-Jauzi, 1422: 1/479) ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ โดยกล่าวว่าอายะฮฺนี้ประทานลงมา มีสาเหตุเนื่องจากพวกเขาบะฮฺฮฺถามถึงเรื่องของผู้หญิงเกี่ยวกับมรดกและเรื่องอื่นๆซึ่งมีการอ้างหะดีษรายงานโดยบุคอรีร์จากอาอิชะฮฺ ﷺ ท่านหญิงกล่าวถึงสาเหตุของการประทานอายะฮฺนี้ว่า: คือชายผู้หนึ่งซึ่งมีเด็กกำพร้าซึ่งเขาเป็นผู้ปกครองและผู้รับมรดกแท้จริงเขามีทรัพย์สินซึ่งเขาต้องการแต่งงานหลังจากนั้นได้ห้ามให้แต่งงานด้วย

4.4.2 ถิ่นนวนเมออีเศาะฮฺ

1) ความหมายของเมออีเศาะฮฺ

เมออีเศาะฮฺตามความหมายเชิงภาษามาจากคำว่าวาอาศอคือการขู่หรือการสาปให้กลัว

(Abu al-Husen, 1406 : 1/931)

ส่วนความหมายของเมออีเศาะฮฺตามหลักวิชาการนั้นคือการเตือนสติด้วยกับสิ่งที่ดีกับความรูสึกของจิตใจ(al-Hamdi, 1424 : 1/6)

2) ความสำคัญของเมออีเศาะฮฺ

2.1 มนุษย์ส่วนใหญ่จะเข้าสังคมและสังคมนั้นจะมีสิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดีการเตือนสติที่ดีนั้นจะช่วยให้มนุษย์พ้นจากการกระทำในสิ่งที่ผิดพ้นจากการลืมนั่นจากใจที่เกี่ยวและพ้นจากไฟนรก

2.2 การเตือนสติที่ใช้ถ้อยคำที่ดีนั้นเป็นสิ่งสำคัญและมีประโยชน์ซึ่งเป็นประตูที่จะเปิดและเป็นทางนำไปแก่ผู้มีนินทุกคน

2.3 การเตือนสตินั้นเป็นสิ่งที่ช่วยเตือนให้หัวใจไม่ทำต่อสิ่งที่ผิดโดยกระทำในสิ่งที่อัลลอฮ์สั่งใช้ให้กระทำเท่านั้น

3) รูปแบบสำนวนของเมออีเศาะฮฺ

3.1 ท่านอัลมุซฮารียฺ(al-Muzhariy, 1412 : 2/168)ได้อธิบายการตฟิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ   โดยรายงานจากอาอิชะฮฺท่านหญิงกล่าวว่าท่านเราะฮฺลุลลอฮฺ   กล่าวว่าไม่มีมุสลิมคนใดที่จะได้รับความทุกข์ทรมานจากอันตรายใดๆไม่ว่าจะเป็นการถูกหนามทิ่มแทงหรือสิ่งอื่นใดที่เลวร้ายกว่านั้นเว้นเสียแต่ว่าอัลลอฮฺทรงลบล้างความชั่วของเขา

3.2 ท่านอัลนัยسابูรียฺ(al-Naisaburiy, 1415 : 2/49)ได้อธิบายการตฟิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ   โดยอ้างจากการรายงานของอะฮฺมัดอิบน์ฮุสَيْن   กล่าวว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ   ได้กล่าวถึงคุณงามความดีของท่านหญิงอาอิชะฮฺ   ว่า:“ ผู้ใดที่กระทำชั่วเขาก็ถูกตอบแทนด้วยความชั่วนั้น ”กล่าวว่า:ฉันจะถูกลงโทษด้วยการกระทำของฉันแต่ท่านเราะฮฺลุลลอฮฺ   กล่าวว่า:ให้ถูกลงโทษบนโลกด้วยความสูญเสียกับชีวิตและทรัพย์สิน

3.3 ท่านอิบน์กะษีร (Ibn Kathīr, 1420 :2/442) ได้อธิบายการตฟิรของท่านหญิงอาอิชะฮฺ   โดยอ้างหะดีษจากอนูตาวูด กล่าวว่า อับดุลลอฮฺ   เป็น มุอาษ   เล่าแก่เรา อิบ   เล่าแก่เรา สุฟยานเล่าแก่เรา จากฮาบีบ จากอาฏอ   จากอาอิชะฮฺ   กล่าวว่า :เธอได้ถูกขโมยของ หลังจากนั้นเธอได้สาปแช่งผู้ที่ขโมยของ ท่านนบี   กล่าวว่า : บาปของผู้ที่ขโมยจะไม่ลดเลย

4.4.3 จำนวนกุดวะฮฺฮฺสาธานะฮฺ(แบบอย่างที่ดี)

1) ความหมายของกุดวะฮฺฮฺสาธานะฮฺ

กุดวะฮฺฮฺฮฺกับอูฮฺวะฮฺฮฺมีความหมายเดียวกันคือการเดินทางและติดตามบนเส้นทางของผู้ที่ปฏิบัติ(Ibn Hamid, n.d.: 1/5)

2) ความสำคัญของกุดวะฮฺฮฺสาธานะฮฺ

2.1 กุดวะฮฺฮฺฮฺสาธานะฮฺเป็นแบบอย่างที่ดีที่มีความก้าวหน้าจนถึงระดับที่สมบูรณ์ซึ่งปรากฏอยู่ในตัวของผู้ที่มีความคิดความเข้าใจสามารถทำในสิ่งที่เห็นว่าดีเห็นว่าประหลาดสิ่งที่จะต้องรับรองและในสิ่งที่ชอบ

2.2 กุดวะฮฺฮฺฮฺสาธานะฮฺตั้งอยู่บนพื้นฐานของความดีที่สูงตรงที่ให้ความพอใจแก่ผู้อื่นจนบรรลุความดีนั้นกับทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้สิ่งที่ดีรับนั้นก็คือมนุษย์มีความสามารถและสามารถมองเห็นสภาพมากกว่ามองเห็นถึงบทความ

2.3 มีความเสมอของความเข้าใจในประโยชน์ของมนุษย์ที่แตกต่างกันแต่ทุกสิ่งทุกอย่างที่มองเห็นแบบอย่างด้วยสายตานั้นมีความเสมอกันดังนั้นผู้เผยแพร่่ง่ายต่อการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของสิ่งที่จะเผยแพร่

2.4 ผู้ตามมักจะเลียนแบบผู้เผยแพร่่ง่ายเป็นหลักและเลียนแบบโดยไม่รู้หลังจากนั้นก็ทำตามโดยยึดเป็นของตัวเองและไม่คิดว่าสิ่งนั้นตั้งอยู่บนหลักของความผิดที่ใหญ่และเขาก็นับกุดวะฮฺฮฺฮฺนี้แก่เขา(Ibn Hamid, n.d.: 1/8-10)

3) รูปแบบจำนวนของกุดวะฮฺฮฺสาธานะฮฺ

3.1 ท่านอัลบะฆะวะฮฺวี(al-Baghawiy, 1420 : 1/687)ได้อธิบายการตีฟสิร์ของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยรายงานจากอาอิชะฮฺ رضي الله عنها แท้จริงท่านหญิงกล่าวว่า:การละหมาดแรกๆนั้นได้กำหนด 2 รอกะอ์ตหลังจากนั้นได้กำหนด 2 รอกะอ์ตสำหรับผู้เดินทางและ 4 รอกะอ์ตสำหรับผู้ไม่เดินทาง

3.2 ท่านอัลคอเซิน(al-Khazin, 1415 : 1/422)ได้อธิบายการตีฟสิร์ของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการรายงานของท่านหญิงอาอิชะฮฺท่านหญิงกล่าวว่าท่านเราะฮฺลุลลอฮฺ ﷺ ได้ระลึกถึงอัลลอฮฺทุกๆเวลาและมีคำกล่าวอื่นอีกว่าการระลึกคือการละหมาดกล่าวคือยืนละหมาดในยามที่แข็งแรงและนั่งในยามที่ป่วย

3.3 ท่านอิบนุกะษีร (Ibn Kathīr, 1420:426/2) ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากเศาะหิหฺบุคอรีและมุสลิมจากหะดีษชีฆามเป็นอุระฮฺจากพ่อของเขา จากอาอิชะ สุกกล่าวว่าเมื่อท่านหญิงเสาะเคาะซุเป็นติฆัมอะฮฺเริ่มมีอายุมากขึ้นเขาก็ได้แบ่งปันวันของเขาที่อยู่กับท่านนบีให้แก่ท่านหญิงอาอิชะซึ่งท่านนบีได้มีวันของท่านหญิงเสาะเคาะซุ”

4.5 บทเรียนที่ได้รับจากการอธิบายของท่านหญิงอาอิชะ رضي الله عنها

4.5.1 บทเรียนในลักษณะโดยตรง

จากวิธีการอธิบายโดยการอิจญ์ติฮาดพบว่า
บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮฺที่ 1 อัดลอส رضي الله عنه ครัสไว้ ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَابْتُلُوا آلِيَنَّمَى حَتَّى إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ ءَانَسْتُمْ مِّنْهُمْ رُّشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَن يَكْبُرُوا وَمَن كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۖ وَمَن كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ ۗ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

(النساء : الایة 6)

อายะฮฺนี้ทำให้บทเรียนในลักษณะโดยตรงคือ

1. ผู้ปกครองของเด็กกำพร้า นั้นสามารถใช้ทรัพย์สินของเด็กตามความพอเหมาะของจำนวนทรัพย์สินที่มีอยู่

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮฺที่ 2 อัดลอส رضي الله عنه ครัสไว้ ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَإِن كُنْتُمْ مَّرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ يَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٤٣﴾

(النساء : الایة 43)

อายะฮฺนี้ทำให้บทเรียนในลักษณะโดยตรง คือ

1. สามีเมื่อสัมผัสภรรยาแล้วไม่ต้องอาบน้ำละหมาดใหม่ โดยเพียงพอกับน้ำละหมาดที่มีอยู่เดิม
2. ห้ามผู้มีประจำเดือนและผู้มีภาวะนาระสูเข้าใกล้มัสญิด

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่3 อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴾

(النساء : الآية 101)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรง คือ

1. การละหมาดได้กำหนด 2 รอกะอ์ตสำหรับผู้เดินทาง และ 4รอกะอ์ตสำหรับผู้ที่ไม่เดินทาง
2. ผู้เดินทางสามารถละสลอดได้ ส่วนผู้ไม่เดินทางก็ถือสลอดตามปกติ

จากวิธีการอธิบายจากรายงานของท่านบีพบ่า

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่1อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ ﴾

(النساء : الآية 23)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรงคือ

1. ผู้ให้นมสิ่งที่ห้ามก็เหมือนกับสิ่งที่ห้ามกับผู้ให้กำเนิด คือแต่งงาน
2. การผิดประเวณีหรือ ชีนา เป็นสิ่งที่ต้องห้าม

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่2 อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ سَيِّئًا وَالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ

الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾

(النساء : الآية 36)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรงคือ

1. การเลือกให้สิ่งของต่างๆแก่ผู้อื่นนั้นควรเลือกให้กับผู้ที่ใกล้ชิดกับบ้านของเราก่อน
หรือเพื่อนบ้านนั่นเอง

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่ 3 อัดลอสฺ ๓๖ ตรีศไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ
يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴾ ﴿٤٨﴾

(النساء : الآية 48)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรงคือ

1. การกระทำของมนุษย์ที่อัลลอสฺไม่ทรงให้อภัยนั้นก็คือ การมีภาคีกับพระองค์

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่ 4 อัดลอสฺ ๓๖ ตรีศไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ
لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴾ ﴿٧٩﴾

(النساء : الآية 79)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรงคือ

1. ผู้ที่เป็นมุสลิมทุกคนที่ทำความผิดยอมได้รับโทษจากอัลลอสฺ เว้นแต่ความชั่วที่ทำ
นั้นอัลลอสฺจะลบมันไป

จากวิธีการอธิบายแบบอาตีฟีย์ พบว่า

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ อัดลอสฺ ๓๖ ตรีศไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَإِنْ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ
يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ
تَحْسَبُونَهُ تَتَّقُوا فَاتَّكَ اللَّهُ كَمَا تَعْمَلُونَ خَيْرًا ﴾ ﴿١٢٨﴾

(النساء : الآية 128)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรงคือ

1. สิ่งที่สามารถกระทำได้ในยามที่ครอบครัวมีปัญหาคือการตกลงประนีประนอมซึ่งกันและกันโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังเช่น การกระทำของท่านหญิงเสาะเดาะฮ์

จากวิธีการอธิบายแบบวศิฟีย พบว่า

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่ 1 อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَقْسِطُوا فِي الْبَيْنِ فَاِنكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْنَىٰ وَتِلْكَ وَرِيعٌ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعْلُوا ﴿٣﴾

(النساء : الآية 3)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรงคือ

1. ผู้ที่ต้องการแต่งงานกับหญิงกำพร้าควรเป็นธรรมในการให้สินสอด
2. ผู้ที่ต้องการแต่งงานกับหญิงกำพร้าควรมีสินสอดที่ครบ
3. ห้ามให้แต่งงานสำหรับผู้ที่ไม่เป็นธรรมกับหญิงที่กำพร้า

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่ 2 อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾

(النساء : الآية 103)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรง คือ

1. เราควรระลึกถึงอัลลอฮ์ทุกๆ เวลา ด้วยการปฏิบัติกรรมดี 5 เวลาแม้ในยามสุขหรือป่วย
2. ควรดำรงการละหมาดให้สมบูรณ์ 4 รอกะอ์ต เมื่อมีความสงบและปลอดภัย

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่ 3 อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿لَيْسَ بِأَمَانَتِكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا
يُجْزَاهُ وَلَا يَحْدُ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا﴾ (النساء : 123)

(النساء : 123)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรงคือ

1. ผู้ที่กระทำความผิดผู้นั้นจะต้องได้รับโทษจากอัลลอฮ์ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า
2. อัลลอฮ์จะตอบแทนผู้ที่กระทำความผิดบนโลกนี้ด้วยการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน

จากวิธีการอธิบายแบบนักลิขัยพบว่า

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่1 อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَأَنزَلْنَا لِلنِّسَاءِ صَدَقَاتٍ مِّن نِّحْلَةٍ فَإِنْ طِبَّنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ فَكُلُوهُ

هَنِيئًا مَّرِيئًا﴾ (النساء : 4)

(النساء : 4)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรง คือ

1. คำว่า อัลนิฮละฮ์ คือ มะฮัร มะฮัรเป็นสิ่งที่วาญิบ ที่ชายต้องมอบให้แก่ฝ่ายหญิง

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่2 อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَّا وَإِنْ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا

مَّرِيدًا﴾ (النساء : 117)

(النساء : 117)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรง

1. ผู้ที่มีภาคีกับอัลลอฮ์ พวกเขาจะวิงวอนขอจากเจว็ดหญิงเท่านั้น

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่3อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَى

عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتِمَى النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ مَا كُنَّ

لَهُنَّ وَرَغِبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوَالِدَانِ

وَأَنْ تَقُومُوا لِلَّيْتَمَىٰ بِالْقِسْطِ ۚ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ

عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

(النساء : الآية 127)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรงคือ

1. ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กกำพร้าควรมีความยุติธรรมในทรัพย์สิน
2. ผู้ปกครองไม่ควรห้ามแต่งงานเด็กกำพร้า เมื่อถึงวัยที่สมควร

บทเรียนที่ได้รับจากอายะฮ์ที่ 4 อัดลอสฺ ๑๕๓ ตรีศ ไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿إِنْ بُدُوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا﴾

﴿١٤٩﴾

(النساء : الآية 149)

อายะฮ์นี้ได้ให้บทเรียนในลักษณะโดยตรง คือ

1. อัดลอสฺจะไม่ลดบาปของผู้ที่ขโมย

4.5.2 บทเรียนในลักษณะทางอ้อม

จากวิธีการอธิบายแบบอิจญ์ติฮาดพบว่า บทเรียนที่ได้รับจากการอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ๑๕๓ ในลักษณะทางอ้อม มีดังนี้

1. เด็กกำพร้าที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครองที่ร่ำรวย หรือมีทรัพย์สินสมบัติอยู่แล้วไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพย์สินของเด็กกำพร้า ส่วนผู้ปกครองที่ยากจนนั้น สามารถใช้ทรัพย์สินของเด็กได้ตามความจำเป็นเท่าที่จะปิดกั้นความหิว และปกปิดอวัยวะที่จำเป็นเท่านั้น
2. เกี่ยวกับการสัมผัสภรรยา ท่านอิบนุมัศอูด ได้กล่าวว่า สัมผัสในที่นี้คือ สัมผัสโดยไม่มีเพศสัมพันธ์ ส่วนท่านอีหม่ามาซาฟีอีได้กล่าวว่า เมื่อสัมผัส น้ำละหมาดก็ใช้การไม่ได้ ส่วนอีหม่ามาลิก กล่าวว่า น้ำละหมาดใช้ไม่ได้ถ้าสัมผัสแล้วมีความต้องการทางเพศ แต่ถ้าไม่มีความต้องการทางเพศน้ำละหมาดก็สามารถใช้ได้
3. ผู้มีประจำเดือนและผู้มีญะนาบะฮฺสามารถเข้าใกล้มัสยิดได้ในยามที่จำเป็นและยามที่ต้องผ่านทางมัสยิด

4. การละหมาดอัลลอฮ์ได้ให้ความง่ายดายแก่มนุษย์ที่เดินทางนั้น ละหมาด 2 รอกะอ์ต เท่านั้นจาก 4 รอกะอ์ต ซึ่งมีเงื่อนไขต้องผ่านความไกลถึง 90 เมตร แต่ถ้าไม่ถึง ก็ไม่สามารถละหมาด 2 รอกะอ์ตได้ และเงื่อนไขนี้สามารถใช้ได้กับผู้ที่จะละศีลอดในยามที่เขานั้นต้องถือศีลอดในเดือน รอมฎอน

จากวิธีการอรรถาธิบายจากรายงานของท่านบีﷺ พบว่า บทเรียนที่ได้รับจากการอรรถาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ ในลักษณะทางอ้อม มีดังนี้

1. จำนวนครั้งที่นับของผู้ให้ห่มคือ 3 ครั้ง ขึ้นไปถึงจะหะรอม เพราะท่านบีﷺ กล่าวว่า ไม่หะรอมผู้ให้ห่ม 1 หรือ 2 ครั้ง

2. ควรทำความดีกับผู้ที่ใกล้ชิดและกับผู้ที่ห่างไกลถึงแม้ไม่ใช่ศาสนาอิสลามก็ตามผู้ที่ใกล้ชิด หมายถึง ใกล้ชิดในทางพื้นที่ หรือเครือญาติ หรือในทางศาสนา ส่วนผู้ที่ห่างไกล หมายถึง ผู้ที่ไม่ใช่เครือญาติ

3. ผู้ที่ไม่มีภาคีกับอัลลอฮ์ หรือผู้ที่เคารพอัลลอฮ์ ถึงแม้เขานั้นได้ทำผิดเล็กหรือใหญ่ก็ตาม อัลลอฮ์ก็ทรงให้อภัยเสมอ

4. ความผิดที่มุสลิมทุกคนกระทำนั้นย่อมได้รับโทษจากอัลลอฮ์ เว้นแต่ว่ามุสลิมคนนั้นได้กระทำผิด แล้วสำนึกผิดจากการกระทำผิด และทำการเตาบะฮ์กับอัลลอฮ์ การกระทำของมุสลิมเช่นนี้ อัลลอฮ์จะทรงลบความผิดนั้นไป

จากวิธีการอรรถาธิบายแบบอาดีฟีย์ พบว่าบทเรียนที่ได้รับจากการอรรถาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ ในลักษณะทางอ้อม มีดังนี้

1. การตกลงประนีประนอมสามารถเกิดขึ้นได้กับสามีภรรยาที่มีปัญหาเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ถ้าหากว่าไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมให้ซึ่งกันและกันแล้วก็เป็นที่จะต้องแยก แต่การแยกทางนั้นเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงเกลียดที่สุด

จากวิธีการอรรถาธิบายแบบวัศฟีย์ พบว่าบทเรียนที่ได้รับจากการอรรถาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ ในลักษณะทางอ้อม มีดังนี้

1. ผู้ต้องการแต่งงานกับหญิงกำพร้าควรมีความยุติธรรมทั้งทางด้านการให้สินสอด และการแต่งงานเมื่อชายมีภรรยา 4 คน ก็ไม่ควรที่จะทิ้งภรรยาให้อยู่ในความทุกข์

2. การละหมาด 5 เวลา และสมบรูณ์ 4 รอกะอ์ตในยามปลอดภัย และ ถ้าหากว่าในยามเดินทาง ป่วย ก็สามารถลดจาก 4 รอกะอ์ต เป็น 2 รอกะอ์ต

3. ผู้ที่ระทำความผิดอัลลอฮฺทรงได้รับโทษทั้งโลกนี้และโลกหน้า ทั้งชีวิตและทรัพย์สิน และตรงกันข้ามกัน ผู้ที่กระทำความดีอัลลอฮฺจะทรงตอบแทนทั้งโลกนี้ และโลกหน้าทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

จากวิธีการอธิบายแบบนักลีย์ พบว่าบทเรียนที่ได้รับจากการอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในลักษณะทางอ้อม มีดังนี้

1. อันนิฮฺละฮฺ คือ มะฮฺร เป็นสิ่งที่วาญิบที่ชายต้องมอบให้แก่ฝ่ายหญิง ถ้ามะฮฺรไม่มี หรือไม่ครบ ก็ไม่สามารถที่จะแต่งงานได้ ซึ่งอัลลอฮฺทรงห้ามผู้ที่แต่งงานไม่มีสินสอด

2. เจ็ดหญิงหรือพระพุทธรูปเป็นที่พึงของพวกที่มีภาคีกับอัลลอฮฺ ซึ่งเป็นรูปปั้นที่ไม่มีชีวิต ที่ไม่ให้โทษ และไม่ให้ประโยชน์ใดๆ แก่พวกเขา แต่ในตรงกันข้ามกันพวก มุสลิมีนนั้นศรัทธาต่ออัลลอฮฺ เพียงองค์เดียวมีชีวิต และไม่ตาย

3. ผู้ดูแลเด็กกำพร้าหรือผู้ปกครองควรให้ทรัพย์สินของเด็กกินและให้เด็กได้แต่งงานเมื่อถึงวัย แต่ถ้าเด็กนั้นไม่สามารถที่จะดูแลทรัพย์สินได้ก็ควรที่จะดูแลต่อไป

4. อัลลอฮฺจะทรงยกโทษผู้ที่กระทำความผิดจากสิ่งที่เขาทำความผิด โดยการที่เขาขึ้นขอภัยโทษจากอัลลอฮฺ แล้วอัลลอฮฺจะทรงยกโทษแก่ผู้นั้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์การบรรเทาพิษอัลกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยสังเขป
2. เพื่อศึกษาความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การบรรเทาพิษอัลกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ามีความสำคัญและประโยชน์ดังนี้

1. ได้เรียนรู้ถึงชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها
2. ได้เรียนรู้ถึงความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์
3. ได้เรียนรู้ถึงการบรรเทาพิษอัลกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها
4. ได้เพิ่มประสบการณ์ด้านการวิจัยแก่ผู้วิจัยเอง
5. ได้เป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลต่อผู้ค้นคว้าและผู้สนใจในโอกาสต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยหัวข้อเรื่อง “ ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อัน-นินสาฮ์ ” เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนาโดยเก็บข้อมูลจากเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมกันในเวลาเดียวกัน

2. แหล่งข้อมูล

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนามาจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ 3 แหล่งด้วยกันคือ

2.1 เอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources)

- 1) คัมภีร์อัลกุรอานและอายะฮ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها
- 2) หนังสือหะดีษต่างๆที่ระบุตัวบทหะดีษเกี่ยวกับท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

2.2 เอกสารทุติยภูมิ (Secondary Sources)

- 1) หนังสืออธิบายอัลกุรอานที่ขยายความอายะฮ์อัลกุรอานที่มีอยู่ในสุเราะฮ์อันนินสาฮ์ رضي الله عنها หรืออายะฮ์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ มลายูหรือภาษาไทย
- 2) หนังสืออธิบายหะดีษต่างๆที่เกี่ยวข้องกับศึกษาวิเคราะห์การอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนินสาฮ์
- 3) หนังสือดัตฟิรหรือเอกสารต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับศึกษาวิเคราะห์การอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ มลายู และภาษาไทย

3.3 เอกสารตติยภูมิ(TertiarySources)

- 1) หนังสือพจนานุกรมอธิบายศัพท์ภาษาอาหรับทั้งที่เป็นภาษาอาหรับมลายูและภาษาไทย
- 2) หนังสือการใช้ศัพท์เทคนิคต่างๆในทางวิชาดัตฟิรเช่นมอญัมอัลมาสูลีลอัลฟาซ อัลกุรอานอัลการีมวาگیرออาดีฮ์เป็นต้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเองแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนบันทึกข้อมูลหนังสือหรือเอกสาร เช่น ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ปีพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ และโรงพิมพ์ส่วนบันทึกเนื้อหาของแต่ละหัวข้อ เช่น เนื้อหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา

และส่วนบันทึกข้อมูลกีตาบและบาบ เช่น *باب النية*, *كتاب الطهارة*, หมายเลขหะดีษ เล่มที่ และเลขหน้าหนังสือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 รวบรวมอายะฮ์ในสูเราะฮ์อันนิสาอ์ที่เกี่ยวข้องกับการอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยการรวบรวมอายะฮ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

4.2 รวบรวมอัลกุรอานจากฉบับที่มีความหมายภาษาไทยโดยคัดเลือกส่วนที่เกี่ยวข้องกับท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

4.3 รวบรวมหะดีษที่ขยายความหรืออธิบายอายะฮ์โดยยึดหนังสือหะดีษ 9 เล่ม (กุดุบติสอะฮ์) ได้แก่เศาะหิหฺบุคอรีเยเศาะหิหฺมุสลิมสุนันอบีดาวูดสุนันอัตติรมิซียุนันอันนะสายีย์สุนันอิบน์มาญะฮ์สุนันอะหฺมัดอัลมุวัฏฏะฮ์และสุนันอัตติรอมีย์

4.4 รวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องจากหนังสือที่เป็นผลงานของอุละมาอ์ มุตะบะรีนสายอะฮ์ลิซสุนนะฮ์วัลญะมาอะฮ์ทั้งมุตะกอดดีมุน (อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่ในช่วง 300 ปีแรกแห่งฮิญาเราะฮ์สุคฺกราฮ์) อุละมาอ์มุตะอักคิรูน (อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่หลังจาก 300ปีแห่งฮิญาเราะฮ์สุคฺกราฮ์) ตลอดจนอุละมาอ์ปัจจุบัน

4.5 รวบรวมข้อมูลตามลำดับของแต่ละหัวข้อตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

5.1 แยกแยะข้อมูลตามประเด็นของแต่ละหัวข้อ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและความสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้หลักการ

5.2.1 หลักการอูซูลุดดีน เช่น มันฎุกและมัฟฮูม อุมุมและคุศูศมุฎลักและมุกัอยยัด เป็นต้น

5.2.2 หลักการอูญุม อัลหะดีษ เช่น หลักการมุศฎาะละหุอัลหะดีษ และหลักการอัลญูรหุ วะ อัลตะฮะดีษ ยกเว้นหะดีษบันทึกโดยอัลบุคอรีเยและมุสลิม

5.2.3 หลักการวิพากษ์วิจารณ์โดยวิพากษ์ภายในและวิพากษ์ภายนอก ดังการปฏิบัติของอุละมาอ์ตัฟสีร์และอุละมาอ์หะดีษ

5.2.4 หลักการตรึงหุ โดยยึดทัศนะอุละมาอ์ที่ได้อธิบายอายะฮ์อัลกุรอานโดยการเปรียบเทียบระหว่างทัศนะ หากมีหลายทัศนะ ผู้วิจัยจะยึดหลักการตรึงหุของอิมามชาฟีอีคือยึดทัศนะที่มีเหตุผลที่สอดคล้องกับนัส (หลักฐานจากอัลกุรอานและหะดีษ) แต่ถ้าหากมีเพียงทัศนะเดียวผู้วิจัยจะพิจารณาความเชี่ยวชาญของอุละมาอ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับตัสลีรมาเป็นที่ตั้ง.

5.1 สรุปผลการวิจัย

ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนามาจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ 3 แหล่งด้วยกันคือ 1. อัลกุรอานและอัลหะดีษ 2. หนังสืออธิบายอัลกุรอานที่ขยายความอายะฮ์อัลกุรอานอธิบายหะดีษและตัสลีรหรือเอกสารต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหัวข้อ 3. หนังสือพจนานุกรมอธิบายศัพท์ภาษาอาหรับทั้งที่เป็นภาษาอาหรับมลายูและภาษาไทยและหนังสือการใช้ศัพท์เทคนิคต่างๆในทางวิชาตัสลีร ซึ่งผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยสังเขป

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็นลูกสาวของท่านอับดุลมุฏ็อบ อัสซิดดีก อิบนุ อับดุลมุฏ็อบ บิดาของท่านหญิง ชื่ออับดุลลอฮ์ อิบนุ อับดุลมุฏ็อบหรือที่รู้จักกันว่า ท่านอับดุลมุฏ็อบ อัสซิดดีก เป็นชายคนแรกที่เข้ารับอิสลามกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และเป็นคนแรกที่สืบตำแหน่งหลังจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ส่วนมารดาของท่านหญิง ชื่อ อุมมุรุมาน เบนตุ อามิร อิบนุ อุัยมีร มารดาของท่านหญิง ได้แต่งงานกับอับดุลมุฏ็อบหลังจาก อัลฮาริษ เป็น สือกรอส เสียชีวิต และได้เข้ารับอิสลามที่มักกะฮ์ ทั้งบิดาและมารดาเป็นชาวกุรอซุฮ์ สืบเชื้อสายจากเผ่า(ตัยม)ของชาวอาหรับ

ฉายาของท่านหญิงอาอิชะฮ์ คือ อุมมุอับดุลลอฮ์ ซึ่งท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ตั้งฉายานี้ให้กับท่านหญิง และท่านหญิงเกิดที่มักกะฮ์ ประมาณสี่หรือห้าปี หลังการแต่งตั้งท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งท่านหญิงเกิดมาในครอบครัวที่มีพ่อแม่ที่ดีเป็นมุอิมินที่นับถือศาสนาอิสลาม ครอบครัวของท่านหญิงมีความผูกพันและใกล้ชิดกันอย่างลึกซึ้งกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

ความประเสริฐของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها มีมากมายพบได้ในหนังสือหะดีษต่างๆ เช่น 1. ท่านหญิงเป็นผู้ที่เหนือกว่าบรรดาสตรีทั้งหลาย 2. ท่านหญิงเป็นภรรยาที่ท่านนบีรักมากที่สุด 3. ไม่มีหญิงใดที่เป็นสาวบริสุทธิ์ที่ท่านนบี ﷺ แต่งงานด้วยนอกจากท่านหญิง 4. อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทาน

อัลกุรอานแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ของท่านหญิงจากการถูกใส่ร้าย

5. ท่านมลาอิกะฮ์ญิบรีล ﷺ ได้นำภาพของท่านหญิงซึ่งบรรจุอยู่ในห่อผ้าไหม มาให้ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แล้วท่านกล่าวแก่ท่านนบี ﷺ ว่า แท้จริงเธอคือภรรยาของท่าน 6. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เลิกบ้านของท่านหญิงเพื่อรักษาอาการป่วยและเสียชีวิตในบ้านของนางอีกทั้งยังฝังในบ้านของนาง 7. อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ทรงประทานอัลกุรอานในขณะที่ท่านเราะสูล ﷺ อยู่กับภรรยาอื่นนอกจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ

8. มลาอิกะฮ์ญิบรีล ﷺ ผากสลามแก่ท่านเราะสูล ﷺ ให้กับท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ 9. ท่านหญิงได้ 2 วัน 2 คืนกับการแบ่งของท่านเราะสูล ﷺ ไม่เหมือนกับภรรยาอื่น เนื่องจาก เสาเดาะสุภรรยาของท่านนบีอีกคนหนึ่ง ได้ให้สิทธิ์คืนของเขาแก่ท่านหญิง 10. ท่านหญิงเป็นผู้มีความรู้กว่าผู้หญิงท่านอื่นๆ และเป็นผู้ที่รายงานหะดีษมาก

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ได้ศึกษาและมีความรู้ในทุกๆด้านเช่น อัลกุรอาน หะดีษ และ ฟิกฮ ส่วนสาเหตุที่ทำให้ท่านหญิงมีการศึกษาและมีความรู้ที่เหนือกว่าผู้อื่นมีสาเหตุที่สำคัญคือ มีความฉลาดและความจำที่ยอดเยี่ยมได้แต่งงานกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ในขณะที่ยังอายุน้อย และชีวิตของท่านหญิงก็อยู่ในความดูแลของท่านนบี โดยท่านนบีจะให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษามาก มีวะฮยูประทานลงมาแก่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ มากมาย จนได้ฉายาว่าเป็นพื้นที่ของการประทานวะฮยู ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ชอบถามท่านนบีเมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องต่างๆที่ได้ฟังและได้เห็น ซึ่งจะถามอย่างละเอียดจากสาเหตุดังกล่าวทำให้ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ ถูกเผยแพร่ในทุกพื้นที่ และมีนักศึกษาที่ต้องการความรู้มาหาท่านหญิงและได้ศึกษากับท่านหญิง ซึ่งนับได้ว่าเป็นครูคนแรกที่สอนในเรื่องอิสลาม จนทำให้มีนักศึกษามากมายที่จบจากการศึกษาในครั้งนี้ แม้กระทั่งคนใหญ่คนโตของบรรดาศาหะบะฮ์เมื่อมีข้อสงสัยใดๆในเรื่องของศาสนา ท่านก็จะไปพบกับท่านหญิงและจะทำการฟัตวาบรรดาศาหะบะฮ์ก็สามารถรับความรู้ในส่วนนั้น

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ เป็นอะลมะฮัดฟัสริศคนหนึ่งในบรรดาศาหะบะฮ์ของท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ซึ่งท่านหญิงได้ฟังอัลกุรอานจากพ่อของเธอคืออับบ์กรุตั้งแต่ยังเล็กเมื่อโตขึ้นท่านหญิงก็ชอบอ่านอัลกุรอานมาก และชอบถามท่านนบีมากในเรื่องความหมายของอายะฮ์อัลกุรอานและความต้องการของอัลลอฮ์ ﷻ การอธิบายอายะฮ์อัลกุรอานของท่านหญิงนั้นจะอยู่บนพื้นฐานของหลักอิสลาม(อุศูล)ทั้งสิ้น

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ﷺ เสียชีวิตในวันอังคาร ที่ 17 เดือนรอมฎอน ฮ.ศ. 58 และนางมีอายุ ได้ 63 ปี ศพของนางได้ฝังในสุสาน บะกือ(มะดีนะฮ์) ในเวลากลางคืน

5.1.2 ความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์

สุเราะฮ์อันนิสาฮ์เป็นสุเราะฮ์ที่สี่ตามลำดับสุเราะฮ์ในอัลกุรอานและมีจำนวนอายะฮ์คือหนึ่งร้อยเจ็ดสิบหกอายะฮ์เป็นสุเราะฮ์สุมาดานียะฮ์และได้ถูกเรียกด้วยชื่อนี้เพราะมีหุคุมของผู้หญิงมากกว่าหุคุมในเรื่องอื่นๆ ส่วนสาเหตุในการประทานสุเราะฮ์อันนิสาฮ์นั้นมีหลายอายะฮ์เช่นบันทึกโดยอิบน์อบีหะดีษจากอบีศอและกล่าวว่า: ส่วนใหญ่ผู้ที่เป็นพ่อเมื่อลูกผู้หญิงของเขาแต่งงานเขาจะรับและจะใช้สินสอดของลูกเขาโดยไม่มีการขออนุญาตหลังจากนั้นอายะฮ์ที่ 4 ก็ประทานลงมา

สุเราะฮ์อันนิสาฮ์มีความประเสริฐมากมาย ส่วนหนึ่งคือ 1. อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะแจกแจงแก่พวกเจ้าและแนะนำพวกเจ้าซึ่งแนวทางต่างๆของบรรดาผู้ที่มาก่อนพวกเจ้าและจะทรงอภิเษกให้แก่พวกเจ้า 2. อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะอภิเษกให้แก่พวกเจ้า และบรรดาผู้ที่ปฏิบัติตามความใคร่ใฝ่ต่ำนั้นปรารถนาที่จะให้พวกเจ้าเอนเอียงออกไปอย่างมากมาย 3. อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะผ่อนผันให้แก่พวกเจ้า และมนุษย์นั้นถูกบังเกิดขึ้นในสภาพที่อ่อนแอ 4. แท้จริงอัลลอฮ์จะไม่ทรงอธรรมแม้เพียงน้ำหนักเท่าผงธุลี และถ้ามันเป็นเป็นสิ่งที่คืออย่างหนึ่งอย่างใด พระองค์ก็ทรงเพิ่มพูนความดีนั้นเป็นทวีคูณ 5. หากพวกเจ้าปลีกตัวออกจากบรรดาบาปใหญ่ๆ ของสิ่งที่พวกเจ้าถูกห้ามให้ละเว้นมันแล้ว เราก็จะลบล้างบรรดาความผิดเล็กๆน้อยๆของพวกเจ้า ออกจากพวกเจ้า

ส่วนความสัมพันธ์ของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์กับสุเราะฮ์ก่อนและหลังจากนั้นคือ 1. สุเราะฮ์อาละอิมรอนจบสุเราะฮ์ด้วยกับอายะฮ์ที่สั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ส่วนสุเราะฮ์อันนิสาฮ์จะเปิดสุเราะฮ์ด้วยกับอายะฮ์ที่สั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์เหมือนกันในสุเราะฮ์อาละอิมรอนจะบรรยายโดยละเอียดเกี่ยวกับการทำสงครามอุฮุด ส่วนสุเราะฮ์อันนิสาฮ์จะบรรยายการทำสงครามอุฮุดเพียงสั้นๆเท่านั้น 2. ในสุเราะฮ์ทั้งสองมีการโต้เถียงกันเกี่ยวกับอะฮ์ลุลกิตาบบรรยายเกี่ยวกับสภาพของมุนาฟิกันและจะบรรยายโดยละเอียดในเรื่องหุคุมของการฆ่าคน

ความสัมพันธ์ระหว่างอายะฮ์ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ เช่น อายะฮ์ที่ 6 มีความสัมพันธ์กันคือ การให้ทรัพย์สินแก่เด็กกำพร้า การให้สินสอดแก่ฝ่ายหญิง อายะฮ์ที่ 23 มีความสัมพันธ์กันคือ หุคุมการแต่งงานของผู้ที่กำพร้า และในหลายๆเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงโดยมีเงื่อนไขคือต้องยุติธรรมและให้ค่าใช้จ่าย การอยู่ร่วมกันในครอบครัว อายะฮ์ที่ 36 มีความสัมพันธ์กันคือ การจัดระบบหรือความสัมพันธ์ของครอบครัว เช่นทดสอบเด็กกำพร้าและปกป้องจากความโกงเล่า อายะฮ์ที่ 43 มีความสัมพันธ์กันคือ การห้ามมิกาตี และการสนับสนุนการทำความดีและห้ามการทำชั่ว การห้ามละหมาดในยามที่มึนเมาและยามที่มีเพศสัมพันธ์ อายะฮ์ที่ 48 มีความสัมพันธ์กันคือ หลังจากที่ สัญญาของอัลลอฮ์ที่ให้แก่อะฮ์ลุลกิตาบ และสัญญาพวกกาไฟร์ที่ยังไม่อีมาน อายะฮ์ที่ 79 มีความสัมพันธ์กัน

คือ หลังจากที่ การสั่งให้เตรียมความพร้อมในการต่อสู้ และให้มีความระมัดระวัง อายุษุที่ 101 มีความสัมพันธ์กันคือเรื่องญิฮาดและฮัจญ์เราะฮุ และการญิฮาดนั้นจำเป็นที่จะต้องเดินทาง หลังจากนั้นได้กล่าวถึงการละหมาดนั้นไม่เสียเนื่องจากการเดินทาง และไม่เสียเนื่องจากญิฮาด(ต่อสู้กับศัตรู) และสามารถละหมาดกอศร์ในยามที่เดินทาง และละหมาดเพราะกลัวในยามญิฮาดอายุษุที่ 123 มีความสัมพันธ์กันคือ ชัยฏอนที่ได้โยนความเพ้อฝันที่ผิดๆ ทำให้มีผลต่อพวกอะฮลุลกีตาบ และบางส่วนของพวกมุสลิมินที่อ่อนแอเอิมาน อายุษุที่ 127 มีความสัมพันธ์กันคือเกี่ยวกับหุกุมของผู้หญิง เด็กกำพร้า เครื่องญาติ มรดกอะฮลุลกีตาบ มุนาฟิเกิน และการต่อสู้ และได้กำหนดถึงความสัมพันธ์ของสามภรรยา ด้วยการประณีประนอม และมีความยุติธรรมกับภรรยาในสภาพที่มีภรรยาหลายคนอายุษุที่ 149 มีความสัมพันธ์กันคือ ในเรื่องของมุนาฟิเกิน กาฟิรชาวอะฮลุลกีตาบ

ภาษาของสุเราะฮุอันนิสาอ์นั้นเป็นภาษาอาหรับ ซึ่งในสุเราะฮุต่างๆมักจะแฝงความหมายอยู่ในคำของอายุษุ ทำให้เข้าใจบริบทอายุษุได้ง่ายยิ่งขึ้น เช่นสุเราะฮุอันนิสาอ์ จะเริ่มต้นอายุษุด้วยคำที่เป็นการชักชวน คือ *يا أيها الناس* ซึ่งครอบคลุมทุกคนที่เป็นมุกลัลฟ (ผู้รับผิดชอบ) ส่วนคำว่า *واحدة* หมายถึง ท่านนบีอาดัม เมื่อรวมอายุษุแล้วจะให้ความหมายของอายุษุความว่า “มนุษย์ชาติทั้งหลาย ! จงยำเกรงพระเจ้าของพวกเจ้า ด้วยการเชื่อฟังพระเจ้าโดยไม่ฝ่าฝืน และด้วยการขอบคุณโดยไม่มีการปฏิเสธ ซึ่งพระเจ้าคือผู้ที่บังเกิดพวกเจ้าจากชีวิตหนึ่ง นั่นก็คือ นบีอาดัม *عليه السلام* ”

เนื้อหาของสุเราะฮุอันนิสาอ์โดยรวมนั้นสามารถอธิบายดังนี้ ส่วนแรกจะเป็นการเปิดอายุษุด้วยการสั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮุและตามหลังด้วยการสั่งให้ทำความดีต่อผู้ที่กำพร้าส่วนที่สองจะบรรยายเกี่ยวกับการแบ่งทรัพย์สินให้แก่ครอบครัวเมื่อมีผู้ตายหนึ่งคนและการแบ่งทรัพย์สินนั้นก็ เป็นหุกุมที่สำคัญและเป็นขอบเขตที่อัลลอฮุได้กำหนดไว้ซึ่งไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงมันได้ส่วนที่สามจะบรรยายเกี่ยวกับผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงานและสิทธิของเขาและได้ชี้แจงว่าผู้ชายเป็นผู้ที่แข็งแกร่งกว่าผู้หญิงและได้ยกตัวอย่างการสั่งสอนของผู้ชายต่อภรรยาของเขาโดยไม่มีการทำร้ายและการกระทำที่เกินขอบเขตเพื่อไม่ให้เกิดการทะเลาะหรือแตกแยกภายในครอบครัวส่วนที่สี่จะบรรยายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบ่าวกับผู้ทรงสร้าง(อัลลอฮุ) โดยที่บาวนั้นต้องมีความบริสุทธิ์ใจในการทำอิบาดะฮุต่างๆเสมือนกับมุสลิมที่มีความผูกพันกับพ่อแม่ญาติพี่น้องเด็กกำพร้าและคนจนของเขาส่วนที่ห้าจะบรรยายเกี่ยวกับพื้นฐานของหุกุมในอิสลามนั้นก็คือความยุติธรรมและความซื่อสัตย์และได้ชี้แจงต่อเกี่ยวกับการญิฮาดในหนทางของอัลลอฮุส่วนที่หกมีการสั่งให้มุอุมินทำการสู้รบในหนทางของอัลลอฮุและบอกข่าวดีแก่ผู้ที่ตายในสนามรบว่าเป็นสิ่งที่ดีส่วนที่เจ็ดจะบรรยายเกี่ยวกับมุนาฟิเกิน โดยพูดถึงการกระทำของเขาและเปิดเผยอารมณ์(ธรรมชาติ)ที่ชั่วร้ายและมารยาทที่น่าเกลียดและห้ามให้มุอุมินนำ

พวกเขาเป็นผู้นำและผู้ช่วยเหลือส่วนที่แปดพูดเกี่ยวกับผู้ที่อิญเราะฮ์ในหนทางของฮัลลอฮ์และค่าตอบแทนที่มากมายส่วนที่เก้าพูดเกี่ยวกับการช้อนกับคำพูดกับการกระทำของท่านเราะฮ์สุลลอลฮ์มากซึ่งไม่เป็นสิ่งที่ดี

5.1.3 วิเคราะห์การอธิบายอายัตกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

การอธิบายอายัตกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์ อันนิสาอ์มี 15 อายะฮ์จาก 176 อายะฮ์โดยมีวิธีการอธิบาย 5 วิธีการด้วยกัน ได้แก่

1. วิธีการอธิบายโดยการอัญญัติฮาดคือการใช้ความพยายามจากตัวบทหลักฐานเพื่อวิเคราะห์และวินิจฉัยกำหนดบทบัญญัติเช่น การอธิบายอายะฮ์ที่ 43 ในสุเราะฮ์ อันนิสาอ์

ท่านอิบनुกะษีรได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษรายงานจากอูเราะฮ์จากอาอิชะฮ์ท่านหญิงกล่าวว่าท่านเราะฮ์สุลลอลฮ์ ﷺ ได้อาบน้ำละหมาดหลังจากนั้นท่านได้หอมแก้มหลังจากนั้นท่านก็ละหมาดโดยไม่ได้อาบน้ำละหมาดใหม่

ท่านอิบनुกะษีรได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษรายงานจากอูเราะฮ์จากอาอิชะฮ์ท่านเราะฮ์สุลลอลฮ์ ﷺ ได้หอมแก้มหนึ่งในภรรยาของท่านหลังจากนั้นท่านก็ออกไปละหมาดโดยไม่ได้อาบน้ำละหมาดใหม่ อูเราะฮ์ถามว่า:ภรรยาท่านไหนนอกจากท่าน ? ท่านหญิงก็ยิ้ม

ท่านอิบनुกะษีรได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการรายงานของอบูดาวูดจากหะดีษอัฟลัดเป็นคอลีฟะฮ์อัลอามิรีย์จากญัสเราะฮ์เป็นคณานูชะฮ์จากอาอิชะฮ์ท่านหญิงกล่าวว่า:ท่านเราะฮ์สุลลอลฮ์ ﷺ นั้น ไม่ยอมให้ผู้มีประจำเดือนและผู้มีญะนาบะฮ์เข้าใกล้มีสญูด

เช่นเดียวกันอายะฮ์ 101

ท่านอัลบะฆะเราะวีได้้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยรายงานจากอาอิชะฮ์ رضي الله عنها แท้จริงท่านหญิงกล่าวว่า:การละหมาดแรกๆนั้นได้กำหนด 2 รอกะอ์ตหลังจากนั้นได้กำหนด 2 รอกะอ์ตสำหรับผู้เดินทางไกลและ 4 รอกะอ์ตสำหรับผู้ไม่เดินทางไกล

ท่านอัชชะมค์ชารีได้้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการบันทึกของอัลชาฟีอีย์และอิบนูอับีษะฮ์และอัลบักซารและอัลดาเราะฮ์กุนนีและอัลบัย

บาปใดๆแก่ทั้งสองที่จะตกลงประนีประนอมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง และการประนีประนอมนั้นเป็นสิ่ง ดีกว่า” อาอิชะฮ์กล่าวว่า : นี่สำหรับผู้หญิงช่วงเวลาอยู่กับผู้ชาย ก็คืออาจจะเป็นเวลาที่ไม่มากนักสำหรับ เธอ และปราศจากลูกและเขาสามารถเป็นเพื่อนกับนางได้ทำให้นางกล่าวว่า เจ้าอย่าหย่าฉัน ซึ่งเจ้าอยู่ ในช่วงการทำงานให้กับฉัน

ท่านอิบน์ กะษีร ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษ จากเศาะหิหฺบุคอรีห์และมุสลิม จากหะดีษอีซาม เบน อูรวะฮ์ จากพ่อของเขา จากอาอิชะฮ์กล่าวว่า เมื่อ ท่านหญิงเสาะเคาะฮ์ เบนดี ชัมอะฮ์ เริ่มมีอายุมากขึ้น เขาก็ได้แบ่งปันวันของเขาที่อยู่กับท่านนบี ให้แก่ ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ซึ่งท่านนบีได้มีวันของท่านหญิงเสาะเคาะฮ์”

ท่านอัลญะฮีย์ ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจาก การรายงานจากอัคริมะฮ์ จากอิบน์ อับบาส กล่าวว่าสาเหตุของการประทานอายะฮ์นี้ว่า แท้จริงท่านหญิง เสาะเคาะฮ์แล้วท่านนบีหย่านาง นางจึงกล่าวว่า :ท่านอย่าหย่าฉัน จงเก็บฉัน ฉันจะเอาวันของฉันให้กับ ท่านหญิงอาอิชะฮ์ หลังจากนั้นอายะฮ์นี้ก็ประทานลงมา

4. วิธีการอธิบายแบบวัศฟีคือการอธิบายลักษณะของสิ่งต่างๆเช่น การ อรรถาธิบาย อายะฮ์ 103

ท่านอัลคอเซิน ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจาก การรายงานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ท่านหญิงกล่าวว่าท่าน เราะฮ์ฮุคูลอฮ์ رضي الله عنه ได้ระลึกถึงอัลลอฮ์ทุกๆเวลา และมีคำกล่าวอื่นอีกว่าการระลึกคือการละหมาดกล่าวคือยืนละหมาดในยามที่แข็งแรงและนั่งในยามที่ ป่วย

ท่านอัลบะฆะวะวีย์ ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยรายงาน จากอูรวะฮ์จากอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ท่านหญิงกล่าวว่า:ท่านเราะฮ์ฮุคูลอฮ์ رضي الله عنه ได้ระลึกถึงอัลลอฮ์ทุกๆเวลาเมื่อมี ความสงบและปลอดภัยก็จงดำรงการละหมาดให้สมบูรณ์ 4 รอกะฮ์

เช่นเดียวกันอายะฮ์ 123

ท่านอัญญาซะบะรียีย์ ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างจาก การรายงานของอับดุลลอฮ์ เบน อิบิชีฮาดเล่าแก่ฉันและอะฮ์มัด เบน มันศูร ทั้งสองได้กล่าวว่า: พวกฉัน ทั้ง สองได้บอกแก่ซัยด์ เบน อัลหุบบาบ อับดุลมุลค เบน อัลฮาสน์ อัลมหาริบี เล่าแก่เรามุฮัมมัด เบน ซัยด์ เบน กอนฟียะ เล่าแก่เราจากอาอิชะฮ์ จากออบีบักรกล่าวว่า: “ครั้นเมื่อประทานอายะฮ์ความว่า: “ผู้ใดที่

กระทำชั่วเขาก็ถูกตอบแทนด้วยความชั่วนั้น ”อะบูบักร์กล่าวว่า: โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮ์ทุกอย่างที่เรากระทำเราจะได้รับผลตอบแทนนั้นหรือ ? ท่านเราะสูลตอบว่า: โอ้ อะบูบักร์นี่มิใช่บางสิ่งบางอย่างที่ประสบแล้วจะมีบางสิ่งมาชดเชย ”

ท่านอัลนบัยสาวูรียได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างจากการรายงานของอะหมัดอิบน์อัลฮานาฟีฮ์อัลกอศีย์เล่าแก่ฉันมุฮัมมัดเป็นยะอฺูบเล่าแก่ฉันนะหฺรูเป็นนัศรเล่าแก่ฉันอิบน์วาฮบเล่าแก่ฉันอัมรฺูเป็นอัลฮาริษเล่าแก่ฉันจากบักร์เป็นเสาะอะฮฺจากอูบัยดฺเป็นอุมัยรฺจากอาอิชะฮ์ رضي الله عنها แท้จริงมีชาย 2 คนอ่านอายะฮ์อัลลอฮ์ตรัสว่า: “ผู้ใดที่กระทำชั่วเขาก็ถูกตอบแทนด้วยความชั่วนั้น”กล่าวว่า:ฉันจะถูกตอบแทนด้วยการกระทำของฉันแต่ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวว่า: ไซ้ถูกตอบแทนบนโลกด้วยความสุญญะฮ์เกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน

5. วิธีการอธิบายแบบนักลี้คือการตีฟีรที่เอามาจากหรือนำจากท่านหญิง เช่น การอธิบายอายะฮ์ 4

ท่านอิบน์ กะษีร ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ซึ่งอาลีเป็นอะบีฏอลหะฮฺกล่าวว่าจากอิบน์อับบาส: คำว่าอัลนิฮฺละฮฺคือมะฮฺรและ มุฮัมมัดเป็นอิสหากกล่าวว่า จากอับซุฮฺรียฺจากอูรวะฮฺจากอาอิชะฮ์: อัลนิฮฺละฮฺคือฟิรฎูและมะกอดิลเกาะตาดะฮฺ อิบน์ ญุรยญ์กล่าวว่า : อัลนิฮฺละฮฺคือฟิรฎู

ท่านอัลเชกานียได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ซึ่งบันทีกโดยอิบน์ญะรียร์และอิบน์อะบีหาคิมจากอิบน์อับบาสอัลลอฮ์ ﷺ ตรัสว่า: นิสฺลาตันในอายะฮ์กล่าวว่ามะฮฺรและบันทีกโดยอิบน์อะบีหาคิมจากอาอิชะฮ์: อัลนิฮฺละฮฺของท่านหญิงกล่าวว่า: วาญิบ

เช่นเดียวกัน อายะฮ์ 149

ท่านอิบน์ กะษีร ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากอบูคาวคฺกล่าวว่า อับดุลลอฮ์ เป็น มุอาหมฺ เล่าแก่เรา อบี เล่าแก่เรา สุฟยานเล่าแก่เรา จากฮาบีบ จากอาฏอฮ์ จากอาอิชะฮ์ กล่าวว่า : เธอได้ถูกขโมยของ หลังจากนั้นเธอได้สาปแช่งผู้ที่ขโมยของ ท่านนบี ﷺ กล่าวว่า : บาปของผู้ที่ขโมยจะไม่ลดเลย

จากวิธีการอธิบายอายะฮ์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์จะใช้สำนวนหลายสำนวน เช่น สำนวนอิคมะฮฺ จะเป็นการแสดงถึงการอธิบายที่ตั้งอยู่บนหลักของความรู้ผู้อธิบายและ

การใช้สำนวน สำนวนฮิกมะฮฺเป็นสำนวนที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง เพราะเป็นการแสดงถึงมีความรู้ในสิ่งที่เป็นจริงมีประโยชน์ และเป็นการกระทำสิ่งที่ดี จะนำไปสู่การตัดทวนต่ออัลลอฮฺ สำนวนฮิกมะฮฺยังแสดงถึงความสำคัญต่อการอธิบายอัลกุรอาน ซึ่งมีหลายรูปแบบด้วยกัน เช่นสำนวนที่สอดคล้องกับความเป็นจริง สำนวนเมอฮิเสาะฮฺเป็นสำนวนที่จะแสดงถึงการเตือนสติที่จะช่วยให้หัวใจไม่กระทำสิ่งที่ผิด โดยกระทำสิ่งที่ดี สิ่งที่อัลลอฮฺให้กระทำเท่านั้น เช่นสำนวนที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ สำนวนกุดวะฮฺสาสนะฮฺเป็นสำนวนที่เกิดจากผู้ปฏิบัติกระทำโดยเป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้ผู้ตามอาจเลียนแบบโดยไม่รู้ ซึ่งง่ายต่อการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้เผยแพร่ เช่นรูปแบบสำนวนที่เกิดจากการกระทำอิบาดะฮฺ

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เป็นเศาะหาบะฮฺที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ของศาสนาโดยเฉพาะด้านการอธิบายอัลกุรอาน ดังการยืนยันจากหะดีษอิบนุ อับิษัยบะฮฺ

((مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَعْلَمَ بِكِتَابِ اللَّهِ وَلَا بَسْتَنَّةٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَلَا بِشَعْرٍ، وَلَا فَرِيضَةٍ مِنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا))

(أخرجه ابن أبي شيبة، 1420 : 395)

ความว่า: “ไม่มีผู้ใดที่เห็นผู้ที่มีความรู้กับคัมภีร์ของอัลลอฮฺ และหะดีษของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ บทกวี และวิชามรดกนอกเหนือจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها”

(บันทึกโดย Ibn Abi Shaibah, 1420 : 395)

มีหะดีษอื่นที่กล่าวสนับสนุนอีกว่า:

((لَوْ جُمِعَ عِلْمُ نِسَاءِ هَذِهِ الْأُمَّةِ فِيهِنَّ أَزْوَاجُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ عِلْمُ عَائِشَةَ أَكْثَرَ مِنْ عِلْمِهِنَّ))

(أخرجه الطبراني، 1415 : 299)

ความว่า: “หากมีการรวบรวมความรู้ของสตรีในประชาชาตินี้ทั้งหมดรวมถึง บรรดาภรรยาของท่านบีﷺ ด้วยแน่นอน ความรอบรู้ของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ มีมากกว่าความรู้ของพวกนางเหล่านั้น”

(บันทึกโดย al-Ṭabarānī, 1415 : 299)

จากชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ ﷺ สามารถที่จะยืนยันได้ว่า มุสลิมะฮฺสามารถที่จะเป็นอุละมาอ์เฉพาะทางเมื่อครบคุณสมบัติ เช่นมีความรู้ วารู ด้กัว เป็นต้น

5.2.2 สุเราะฮฺอันนิสาอฺ

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับสุเราะฮฺอันนิสาอฺมีประเด็นที่สำคัญ คือ หุกมที่เกี่ยวกับ ผู้หญิง เด็กกำพร้า การห้ามมีภาคีต่ออัลลอฮฺ และการตะขัมมูม เป็นต้น

5.2.2.1 หุกมที่เกี่ยวกับผู้หญิง

1) การให้มะฮฺร(สินสอด) มีความจำเป็นที่จะต้องให้สินสอดแก่สตรีอัลลอฮฺﷻตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدَقَاتِنَ نَخْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَّرِيئًا﴾

(النساء : الآية 4)

ความว่า: “และจงให้แก่บรรดาหญิงซึ่งมะฮฺรของนาง ด้วยความเต็มใจ แต่ถ้านางเห็นชอบที่จะให้สิ่งหนึ่งแก่พวกเจ้าจากมะฮฺรนั้นแล้ว ก็จงบริโภคสิ่งนั้นด้วยความเอร็ดอร่อยและโอชา”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 4)

ตามบทบัญญัติของอิสลาม หากไม่จ่ายสินสอดให้กับสตรีการแต่งงานนั้นถือเป็นโมฆะ (Mustafa, 1413 : 4/75) และมีหะดีษที่กล่าวสนับสนุนอีกว่า จากสะฮฺลเบิน สะอูด กล่าววว่า:

((جَاءَتِ امْرَأَةٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَتْ: إِنِّي وَهَبْتُ مِنْ نَفْسِي، فَقَامَتْ طَوِيلًا، فَقَالَ رَجُلٌ: زَوْجِنِيهَا إِنْ لَمْ تَكُنْ لَكَ بِهَا حَاجَةٌ، قَالَ: «هَلْ عِنْدَكَ مِنْ شَيْءٍ تُصَدِّقُهَا؟» قَالَ: مَا عِنْدِي إِلَّا إِزَارِي، فَقَالَ: «إِنْ أُعْطِيَتْهَا إِيَّاهُ جَلَسَتْ لَا إِزَارَ لَكَ، فَالْتَمِسْ شَيْئًا» فَقَالَ: مَا أَجِدُ شَيْئًا، فَقَالَ: «الْتَمِسْ وَلَوْ خَاتَمًا مِنْ حَدِيدٍ» فَلَمْ

يَجِدُ، فَقَالَ: «أَمَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ شَيْءٌ؟» قَالَ: نَعَمْ، سُورَةٌ كَذَا،
وَسُورَةٌ كَذَا، لِسُورٍ سَمَّاهَا، فَقَالَ: «قَدْ زَوَّجْنَاكَهَا بِمَا مَعَكَ مِنَ
الْقُرْآنِ»

(أخرجه البخارى، 1422: 5135)

ความว่า: “มีสตรีคนหนึ่งได้เข้ามาหาท่านนบี และได้มอบชีวิตให้กับ
ท่านนบี และได้ยื่น หลังจากนั้น มีชายคนหนึ่งกล่าวกับท่านนบีว่า ฉัน
ต้องการแต่งงานกับหญิงคนนั้น ท่านนบีกล่าวว่า ท่านมีสิ่งของที่
จะมอบเป็นมะฮัรให้กับนางไหม? ไม่มี ท่านนบีกล่าวอีกว่า จงหาคำมะฮัร
ถึงแม้จะเป็นแหวนเหล็กเพียงวงหนึ่งก็ตาม ชายคนนั้นตอบว่า ไม่มี ท่าน
นบีจึงแต่งงานด้วยการให้ชายคนนั้นสอนบางสุเราะฮ์ในอัลกุรอาน
ให้แก่สตรีที่จะแต่งงานด้วย”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1414 : 5132)

2) ผู้ที่ไม่สามารถแต่งงานด้วยอัลลอฮ์ได้กำหนดในอัลกุรอานผู้ที่ไม่
อนุญาตให้แต่งงานด้วย เช่นมารดาของคุณ ลูกผู้หญิง พี่น้องหญิง เป็นต้น ดังอัลลอฮ์ตรัสไว้ใน
อัลกุรอานว่า:

﴿ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ
وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ أَلْتِي
أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ ﴾

(النساء : الآية 23)

ความว่า: “ที่ได้ถูกห้ามแก่พวกเจ้านั้นคือมารดาของพวกเจ้า ลูกหญิง
ของพวกเจ้า พี่น้องหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงแห่งบิดาของพวกเจ้า
และพี่น้องหญิงแห่งมารดาของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องชาย
ของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องหญิงของพวกเจ้า และมารดา
ของพวกเจ้าที่ให้นมแก่พวกเจ้าและพี่น้องหญิงของพวกเจ้า”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 23)

หากไปแต่งงานกับผู้ที่ไม่อนุญาตให้แต่งงานด้วยนั้น ตามบทบัญญัติของอิสลามการแต่งงานนั้นจะถือเป็นโมฆะ(Mustafa, 1413 : 4/27) ส่วนผู้ที่แต่งงานกับลูกพี่ลูกน้องต้องตรวจสอบให้ละเอียดถึงการให้นม เพราะถ้าหากแต่งงานกับผู้ที่ให้นมแล้วการแต่งงานถือเป็นโมฆะทันที ดังหะดีษที่ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวว่า :

((إِنَّ الرِّضَاعَةَ تُحَرِّمُ مَا يَحْرُمُ مِنَ الْوِلَادَةِ))

(أخرجه البخاري، 1422: 2646)

ความว่า: “แท้จริงแล้วการห้ามของผู้ให้นมเหมือนกับห้ามของผู้ให้กำเนิด”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 2646)

3) ความสัมพันธ์ของสามีภรรยาเมื่อมีการแต่งงานระหว่างสามีภรรยา ถูกต้องตามบทบัญญัติผ่านมัจลิสอียาบและกอบูล ทั้งสองคนจะต้องเข้าใจซึ่งกันและกัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน พுகุยกุอย่างตรงไปตรงมา ดังอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَإِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاصًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾

(النساء : الآية 128)

ความว่า: “และหากหญิงใดเกรงว่าจะมีการป่งชา หรือมีการผินหลังให้จากสามีของนางแล้วก็ไม่มีบาปใดๆแก่ทั้งสองที่จะตกลงประนีประนอมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง และการประนีประนอมนั้นเป็นสิ่งดี และจิตใจคนนั้นถูกให้มีความตระหนี่มาด้วย และหากพวกเขากระทำความดี และมีความยำเกรงแล้ว แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงรู้อย่างถ่องถ้วนในสิ่งที่พวกเขากระทำกัน”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 128)

สามีภรณามีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อกันกล่าวคือ สามีมีหน้าที่รับผิดชอบทุกสิ่งทุกอย่างในครอบครัวเช่น ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน เครื่องแต่งกายเป็นต้นและภรรยาที่เช่นกันต้องทำหน้าที่เป็นภรรยาให้ดีเช่นกันคือ ต้องเคารพสามี ดูแลทรัพย์สินของสามี มีอามานะฮ์และการอยู่ร่วมกันใน

ครอบครัวว(al-Zuhailiy,1422: 9/6850) หน้าที่ความรับผิดชอบของทั้งสองดังที่ปรากฏในหะดีษ จากอิบน์ อุมร์ رضي الله عنه กล่าวว่าท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ได้กล่าวว่า :

((كُلُّكُمْ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالْإِمَامُ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ فِي أَهْلِ هَيْئَتِهِ، وَالْمَرْأَةُ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا رَاعِيَةٌ وَمَسْئُولَةٌ عَنْ رَعِيَّتِهَا، وَالْخَادِمُ فِي مَالِ سَيِّدِهِ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ))

(أخرجه البخارى، 1422: 2751)

ความว่า:“ทุกคนเป็นผู้มีหน้าที่ต้องดูแลรับผิดชอบ และทุกคนจะถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบของเขา ผู้นำก็มีความหน้าที่ต้องดูแลรับผิดชอบ และเขาจะต้องถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบของเขา ผู้ชายมีหน้าที่ดูแลสมาชิกในครัวเรือนของเขา และเขาจะต้องถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบของเขา สตรีมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องภายในบ้านของสามีและลูก และนางจะต้องถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบของนาง และคนใช้มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในทรัพย์สินของเจ้านาย และเขาจะต้องถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบของเขาพวกท่านทุกคนมีหน้าที่ต้องดูแลรับผิดชอบ และพวกท่านจะต้องถูกสอบสวนถึงความรับผิดชอบต่างๆ ของพวกท่าน”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy,1422 :2751)

ความรับผิดชอบดังที่ปรากฏในหะดีษเป็นไปในลักษณะทั่วไป(อุมุม) แต่มีเจตนารมณ์เฉพาะเจาะจงกับเรื่องที่สำคัญ เช่นอะกีดะฮ์ อิบาคะฮ์ เป็นต้น

5.2.2.2 หุกมที่เกี่ยวกับเด็กกำพร้า

การมอบทรัพย์สินให้แก่เด็กกำพร้า เป็นการมอบทรัพย์สินของเด็กจากผู้ดูแลเด็ก โดยต้องผ่านการทดสอบ ดังอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَابْتَلُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَى النِّكَاحِ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا

فَلْيَسْتَعْفِفْ^ط وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ^ع فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
 أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ^ع وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا^٦

(النساء : الآية 6)

ความว่า: “และจงทศอบบรรดาเด็กกำพร้าคุณกระทั่งพวกเขาบรรด
 วยสมรสถ้าพวกเขาเห็นว่าในหมู่พวกเขานั้นมีไหวพริบรู้ผิดรู้ถูกแล้ว
 ก็จงมอบทรัพย์ของพวกเขาให้แก่พวกเขาไปและจงอย่ากินทรัพย์นั้น
 โดยฟุ่มเฟือยและรีบเร่งก่อนที่พวกเขาจะเติบโตและผู้ใดเป็นผู้มั่งมีก็
 จงควั่นเสียดและผู้ใดเป็นผู้ยากจนก็จงกินโดยชอบธรรมครั้งเมื่อพวก
 เขาได้มอบทรัพย์ของพวกเขาให้แก่พวกเขาไปแล้วก็จงให้มีพยาน
 ยืนยันแก่พวกเขาและเพียงพอแล้วที่อัลลอฮ์เป็นผู้ทรงสอบสวน”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 6)

ผู้ดูแลเด็กกำพร้าหากเขานั้นอุปการะเด็กเป็นอย่างดี เขานั้นก็จะได้รับผลตอบแทน
 จากอัลลอฮ์ﷻ คือเข้าสวรรค์ ดังหะดีษสะฮฺดี เป็น สะอฺ กล่าวว่:

((قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ كَهَاتَيْنِ فِي
 الْجَنَّةِ وَأَشَارَ بِالسَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى وَفَرَّقَ بَيْنَهُمَا قَلِيلًا))

(أخرجه البخارى، ت. د. 21754)

ความว่า: “ท่านเราะสูลุลลอฮฺ กล่าวว่ “ฉันกับผู้ให้การอุปถัมภ์เด็ก
 กำพร้าจะอยู่ด้วยกันในสวรรค์ดังเช่นนี้” แล้วท่านก็ชูนิ้วชี้และ
 นิ้วกลางขึ้นห่างกันเล็กน้อย”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, n.d. :21754)

และถ้าหากผู้ดูแลเด็กกำพร้ากินทรัพย์ของเด็กกำพร้า เขานั้นก็จะได้รับโทษจากอัลลอฮ์
 ดังอัลลอฮ์ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ
 نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا^ط﴾

(النساء : الآية 10)

ความว่า: “แท้จริงบรรดาผู้ที่กินทรัพย์สินของเด็กกำพร้าด้วยความอธรรม
นั้น แท้จริงเขากินไฟเข้าไปในท้องของพวกเขาต่างหาก และพวกเขา
ก็จะเข้าสู่เปลวไฟ”

(อันนิสาอฺอายะฮฺ 10)

5.2.2.3 หุกมที่เกี่ยวกับการห้ามมีภาคีต่ออัลลอฮฺ การตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ เป็น
เรื่องใหญ่ที่สุดที่มุสลิมต้องระวัง การยึดเหนี่ยวกับภาคีนั้น อัลลอฮฺทรงเปรียบว่า เหมือนกับการยึดเอาใบ
แมงมุมเป็นที่กำบังคุ้มภัย ที่ไม่สามารถช่วยเหลือหรือป้องกันอะไรได้เลย ทำให้คนเราพ้นสภาพจากการ
เป็นมุสลิม ทำลายผลบุญทั้งหมดที่เคยทำมา อัลลอฮฺตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ
الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾

(النساء : الآية 36)

ความว่า: “และจงเคารพสักการะอัลลอฮฺเถิด และอย่าให้มีสิ่งหนึ่งสิ่ง
ใดเป็นภาคีกับพระองค์ และจงทำดีต่อผู้บังเกิดเกล้าทั้งสองและต่อผู้
เป็นญาติที่ใกล้ชิด และเด็กกำพร้าและผู้ขัดสน และเพื่อนบ้าน
ใกล้ชิดและเพื่อนที่ห่างไกล และเพื่อนเคียงข้าง และผู้เดินทาง และ
ผู้ที่มีมือขวาของพวกเจ้าครอบครอง แท้จริงอัลลอฮฺ ไม่ทรงชอบผู้
ยะโส ผู้โอ้อวด”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 36)

การตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ จะได้รับผลตอบแทนที่สาหัสดังหะดีษญาบิร กล่าวว่:

((أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا
الْمُوجِبَاتُ؟ فَقَالَ: «مَنْ مَاتَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَمَنْ
مَاتَ يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ النَّارَ»))

(أخرجه مسلم ، ت. د. : 151)

ความว่า “มีชายคนหนึ่งมาหาท่านนบี ศ็อดลัดลอฮฺอะลัยฮิอะสลัม และถามว่า โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮฺ อะไรคือความแน่นอนสองประการล่ะ?” ท่านตอบว่า “ผู้ใดสิ้นชีวิตโดยที่ไม่มีภาคีใดๆ กับอัลลอฮฺ แน่แน่นอนเขาจะจะได้เข้าสวนสวรรค์ และผู้ใดสิ้นชีวิตในสภาพที่มีสิ่งใดเป็นภาคีเทียบเคียงกับอัลลอฮฺ แน่แน่นอนเขาจะต้องเข้านรก”

(บันทึกโดย Muslim,n.d. :151)

ผู้ที่มีภาคีกับอัลลอฮฺ อัลลอฮฺจะทรงไม่ให้อภัยอัลลอฮฺﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ٤٨ ﴾

﴿ ٤٨ ﴾

(النساء : الآية 48)

ความว่า:“แท้จริงอัลลอฮฺจะไม่ทรงอภัยโทษให้แก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูกให้มีภาคีขึ้นแก่พระองค์และพระองค์ทรงอภัยให้แก่สิ่งอื่นจากนั้น สำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์และผู้ใดให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮฺแล้ว แน่แน่นอนเขาก็ได้อุปโลกน์บาปกรรมอันใหญ่หลวงขึ้น”

(อันนิสาอายะฮ์ 48)

5.2.2.4 หุกมที่เกี่ยวกับการตะขัมมม

การตะขัมมมคือการใช้มือทั้งสองข้างคบบนดินฝุ่น โดยตั้งเจตนาเพื่อได้รับอนุโลมให้ใช้ทำการละหมาดได้ ซึ่งจะใช้สำหรับผู้ที่จะละหมาดในยามป่วย ในยามเดินทางและในยามที่ไม่มีน้ำ อัลลอฮฺﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า:

﴿ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ٤٣ ﴾

﴿ ٤٣ ﴾

(النساء : الآية 43)

ความว่า:“และหากพวกเจ้าป่วยหรืออยู่ในการเดินทาง หรือคนหนึ่งคนใดในพวกเจ้ามาจากที่ถ่ายทุกข์ หรือพวกเจ้าสัมผัสผู้หญิง แล้ว

พวกเจ้าไม่พบน้ำ ก็จงมุ่งสู่น้ำที่ดี แล้วจงลูบใบหน้าของพวกเจ้าและ
มือของพวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงยกโทษเสมอ”

(อนนิสาอฺ อายะฮฺ 43)

ส่วนวิธีการตะยัมมฺคือ ให้ตั้งใจตาเพื่อทำตะยัมมฺ แล้วใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลงบนฝ่า
หลังจากนั้นใช้ฝ่ามือทั้งสองนั้น ลูบใบหน้าแล้วลูบมือทั้งสอง โดยการลูบหลังมือขวาโดยใช้ฝ่ามือซ้าย
และลูบหลังมือซ้ายโดยใช้ฝ่ามือขวา ดังปรากฏในหะดีษจากอับดุลเราะฮฺมาน อิบน์ อับซาร์ จากบิดาของ
ท่านได้กล่าวว่า:

((جَاءَ رَجُلٌ إِلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، فَقَالَ: إِنِّي أَجَبْتُ فَلَمْ أُصِبِ الْمَاءَ،
فَقَالَ عَمَّارُ بْنُ يَاسِرٍ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ: أَمَا تَذْكُرُ أَنَّ كُنَّا فِي سَفَرٍ أَنَا
وَأَنْتَ، فَأَمَّا أَنْتَ فَلَمْ تُصَلِّ، وَأَمَّا أَنَا فَتَمَعَّكَتُ فَصَلَّيْتُ، فَذَكَرْتُ لِلنَّبِيِّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا كَانَ
يَكْفِيكَ هَكَذَا» فَضَرَبَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِكَفِّهِ الْأَرْضَ،
وَنَفَخَ فِيهِمَا، ثُمَّ مَسَحَ بِهِمَا وَجْهَهُ وَكَفَّيْهِ))

(أخرجه البخارى، 1422 : 338)

ความว่า:“มีชายคนหนึ่งไปหาท่านอุมร์อิบน์ค็อฎฏอบเราะฮฺฎิยัลลอฮุ
อันฮุแล้วกล่าวว่าครั้งหนึ่งฉันมีญะนาบะฮฺและฉันหาน้ำที่จะใช้ชำระ
ไม่ได้แล้วอัมมารอิบน์ยาสีร์ก็ได้กล่าวแก่ท่านอุมร์อิบน์ค็อฎฏอบ
เราะฮฺฎิยัลลอฮุอันฮุว่าท่านยังจำได้มั้เมื่อตอนที่เรารเดินทางไปด้วยกัน
ซึ่งท่านนั้นมิได้ทำละหมาด ส่วนฉันใช้วิธีเก็ลือกกลิ้งร่างกายกับ
พื้นดินแล้วก็ทำละหมาด ฉันได้เล่าพฤติกรรมดังกล่าวให้ท่านนบี
คือลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม ฟัง แล้วท่านก็บอกว่า ความจริงแล้ว
ท่านเพียงแค่ว่าอย่างนี้ก็เป็นพอแล้ว (หลังจากนั้นท่านนบีได้
สาธิตวิธีทำตะยัมมฺ ให้ดู) และท่านนบี ได้ใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลงบน
พื้นดิน แล้วก็เป่าฝ่ามือทั้งสองแล้วจึงใช้มือทั้งสองลูบใบหน้า
และมือทั้งสองข้าง”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 338)

5.2.3 การอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

การตีฟิรหรือการอธิบายอัลกุรอานเป็นวิชาที่ช่วยให้เข้าใจคัมภีร์ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ถูกประทานลงมาให้แก่ท่านนบีมุฮัมมัด การอธิบายความหมาย การรับहुุ้มจากอายะฮฺ และการแจกแจง หิกมะฮฺของอัลกุรอาน เป็นต้น บางท่านกล่าวว่า วิชาที่ว่าด้วยการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับ วิธีการกล่าวถึงอัลกุรอาน เพื่อจะได้รู้ถึงจุดประสงค์ของอัลกุรอานตามความสามารถของแต่ละคน

5.2.3.1 ผู้ศึกษาการอธิบายอัลกุรอานนั้นจะช่วยให้เข้าใจความหมายของอัลกุรอาน ทั้งที่เป็นอายะฮฺหุุ้มะมาตและอายะฮฺมุ้ะซาบิฮาดและช่วยให้สามารถนำคำสั่งใช้ของอัลลอฮ์ ﷻ มาใช้ได้อย่างถูกต้องท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เป็นอะลมะอ์ตีฟลิรคนหนึ่งที่ทุ่มเททั้งแรงกายและใจเพื่อศึกษาตีฟิรจากท่านนบี จนสุดท้ายคนใหญ่คนโตของบรรดาเศาะหาบะฮฺเมื่อมีข้อสงสัยใดๆ ในเรื่องของศาสนา ท่านก็จะไปพบกับท่านหญิง ท่านหญิงก็จะทำการฟัตวา และบรรดาเศาะหาบะฮฺก็สามารถรับความรู้ในส่วนนั้น อะบู มูซา อัลอัหะรียฺ ได้อธิบายว่า:

((مَا أَشْكَلَ عَلَيْنَا أَصْحَابَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدِيثُ قَطُّ فَسَأَلْنَا عَائِشَةَ إِيَّاهُ وَحَدَّثَنَا عِنْدَهَا مِنْهُ عِلْمًا))
(أخرجه الترمذي، 1395 : 3883)

ความว่า: “ไม่มีสิ่งใดที่ทำให้พวกเราในฐานะเป็นเศาะหาบะฮฺของท่านเราะสูลิลลาฮ์ ﷺ เกิดความสงสัยในหะดีษแม้แต่บทเดียวท่านนั้นแล้วพวกเราได้ถามท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها นอกจากพวกเราจะได้รับทราบว่าคุณมีความรู้เกี่ยวกับหะดีษนั้นๆ”

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy, 1395 : 3883)

ความรู้ของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ถูกเผยแพร่ในทุกพื้นที่ ทำให้มีนักศึกษาที่ต้องการความรู้มาหาท่านหญิงและได้ศึกษากับท่านหญิง ซึ่งนับได้ว่าเป็นครุคนแรกที่สอนในเรื่องอิสลาม จนทำให้มีนักศึกษามากมายที่จบจากการศึกษาในครั้งนี้ (Tahmaz, 1415: 178)

5.2.3.2 ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้รรรดาธิบายอายะฮฺต่างๆที่มีอยู่ในสุเราะฮฺ เช่นสุเราะฮฺ อันนิสาอ์ สุเราะฮฺอันนิสาอ์เป็นสุเราะฮฺที่มีหุกมของผู้หญิงมากกว่าในเรื่องอื่นๆ เช่น เรื่อง มะฮัร(สินสอด)ที่ฝ่ายชายต้องให้แก่ฝ่ายหญิงเมื่อต้องการแต่งงาน อัลลอฮฺ ﷻ ครัสไว้ว่าในอัลกุรอานว่า :

﴿وَأَنوَأُالنِّسَاءَ صَدَقْتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِن طِبْنَ لَكُمْ عَن شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ

هِنَا مَرِيئًا ﴿٤﴾

(النساء : الایة 4)

ความว่า:“และจงให้แก่บรรดาหญิงซึ่งมะฮัรของนาง ด้วยความเต็มใจ แต่ถ้านางเห็นชอบที่จะให้สิ่งหนึ่งแก่พวกเจ้าจากมะฮัรนั้นแล้ว ก็จงบริโภคสิ่งนั้นด้วยความเอร็ดอร่อยและโอชา”

(อันนิสาอ์ อายะฮฺ 4)

เรื่องผู้ที่ไม่สามารถแต่งงานด้วยคือ มารดาของคุณ ลูกผู้หญิง พี่น้องหญิง เป็นต้น อัลลอฮฺ ﷻ ครัสไว้ว่าในอัลกุรอานว่า:

﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي

أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَعَةِ ﴿٢٣﴾

(النساء : الایة 23)

ความว่า:“ที่ได้ถูกห้ามแก่พวกเจ้านั้นคือมารดาของพวกเจ้า ลูกหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงแห่งบิดาของพวกเจ้า และพี่น้องหญิงแห่งมารดาของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องชายของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องหญิงของพวกเจ้า และมารดาของพวกเจ้าที่ให้นมแก่พวกเจ้าและพี่น้องหญิงของพวกเจ้า”

(อันนิสาอ์ อายะฮฺ 23)

และในเรื่องของหญิงที่กำพร้าอัลลอฮฺ ﷻ ครัสไว้ว่าในอัลกุรอานว่า:

﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ ۗ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ

عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتِمَى النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُنَّ

لَهُنَّ وَرَعِبُونَ أَنْ تَكْحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ
وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ ۚ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ
عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

(النساء : الآية 127)

ความว่า: “ และพวกเขาจะขอให้เจ้าชี้ขาดในเรื่องของบรรดาหญิงจก
กล่าวเถิดว่าอัลลอฮ์จะทรงชี้ขาดให้แก่พวกท่านในเรื่องของนาง
เหล่านั้นและสิ่งที่ถูกอ่านให้พวกท่านฟังซึ่งอยู่ในคัมภีร์นั้น)และใน
เรื่องของหญิงกำพร้าที่พวกท่านไม่ได้ให้แก่พวกนางซึ่งสิ่งที่ถูก
กำหนดขึ้นแก่พวกนางและพวกท่านปรารถนาจะแต่งงานกับพวกนาง
และในเรื่องของบรรดาผู้อ่อนแอในหมู่เด็กๆและในการที่พวกท่านจะ
ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมแก่บรรดาเด็กกำพร้าและความดีใดๆที่พวก
เจ้ากระทำไปนั้นแท้จริงอัลลอฮ์ทรงรู้ในความดีนั้น”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 127)

ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วนั้นแล้วต้องประสบกับการใช้ชีวิตในแต่ละวัน

5.2.3.3 อายะฮฺอัลกุรอานที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้บรรยายไว้ว่าส่วนใหญ่

จะมีวิธี การอรรถาธิบาย 5 วิธีด้วยกันคือ

1) วิธีการอรรถาธิบายโดยการอิจญ์ติฮาดมีความสำคัญเพราะไม่สามารถนำ
อายะฮฺอัลกุรอานไปปฏิบัติโดยยึดตัวบทเป็นหลักแต่ต้องมีการอิจญ์ติฮาดกับบางเรื่องที่เป็นเนื้อหาของ
อายะฮฺดังกล่าวอิจญ์ติฮาดอิมามอัลกุฎฎีบีย์ อิบุนอษูร ดูหน้าที่ (58)

2) วิธีการอรรถาธิบายจากรายงานของท่านนบี ﷺ เป็นวิธีการที่สามารถนำการ
อรรถาธิบายไปปฏิบัติได้โดยไม่ต้องตรวจสอบสายรายงานดังกล่าวรายงานของอัลบาเฆาะวี อิมามอัล
กุฎฎีบีย์ ดูหน้าที่ (62)

3) วิธีการอรรถาธิบายแบบอาตีฟีย์ เป็นวิธีที่สำคัญอีกวิธีหนึ่ง ที่จะช่วยให้
เข้าใจในเรื่องการอรรถาธิบาย เพราะเป็นการอรรถาธิบายที่ตั้งอยู่บนหลักจิตสำนึกของบริบทและสภาพ
จึงจะสามารถกำหนดบทบัญญัติ ดังการอรรถาธิบายของอิบนุกะษีร ดูหน้าที่ (65)

4) วิธีการอธิบายแบบวัศฟีย์ มีความสำคัญเพราะจะช่วยในเรื่องการจำแนกลักษณะของสิ่งต่างๆเพื่อง่ายต่อการนำไปปฏิบัติใช้ ดังการอธิบายของอัลศินอานีย์ อัลยะอฺลาบีย์ ดูหน้าที่ (66)

5) วิธีการอธิบายแบบนัคลีย์เป็นวิธีที่นำมาจากท่านหญิงโดยมีความสำคัญเพราะศัพท์ที่ท่านหญิงได้อธิบายนั้นสามารถนำไปเป็นหลักฐานของการยืนยันสิ่งต่างๆ ดังการอธิบายของอิบุนกะษีร อัลเซากานีย์ ดูหน้าที่ (69)

ซึ่งทั้ง 5 วิธีการนี้เราสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปเป็นวิธีการสอนได้เช่นกันส่วนวิธีการอธิบายที่ท่านหญิงใช้นั้น มีรูปแบบสำนวนที่ต่างกัน มีทั้งสำนวนอิคมะฮฺ สำนวนเมาอีเศาะฮฺ และสำนวนกุวะฮฺสาซานะฮฺ โดยทั้ง 3 สำนวนนี้จะแอบแฝงอยู่ในการอธิบายของท่านหญิง เมื่อเราอ่านเราก็สามารถรู้ถึงสำนวนของการใช้ในอธิบายนั้นๆและเมื่อเราทราบสำนวนแล้วเราก็สามารถรับบทเรียนที่ได้จากการอธิบาย มีทั้งบทเรียนโดยตรง และบทเรียนในทางอ้อม

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในสุเราะฮฺอันนิสาฮฺ” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะและเห็นสมควรทำการวิจัยในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลอะกีดะฮฺของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในสุเราะฮฺอันนิสาฮฺ
2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การอธิบายฟิสิกฮฺของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها
3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การอธิบายการปฏิบัติสัมพันธ์และการเข้าสังคมของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

บรรณานุกรม

หนังสือ

- สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ .1419.พระมหาคัมภีร์อัล-กุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย.ชาวคูดีอารเบีย:
ศูนย์กษัตริย์พะฮัดเพื่อการพิมพ์อัลกุรอานแห่งนครมะดีนะฮฺ.
- Ahmad, Abū Abdullah Ahmad Bin Muhammad Bin Hanbal.1421. **Musnad al-Imam Ahmad Bin Ahmad**.Bairūt : Mu’assasah al-Risālah.
- Ibn ‘Āshūr, Muhammad al-Ṭahir Bin Muhammad. 1984. al-Tahrir Wa Tanwir. Tūnis :
Dāral-Tūnisīyah.
- al-Asqālaniy, Abū al-Faḍl Ahmad Bin Aliy.1415 .**al-Iṣābah fī Tamyīz al-Ṣahābah** .
Bairūt: Dār al-Kutub al-Ilmiyah.
- al-Athīr, Abū al-Hasan Aliy Bin Abi al-Karim Muhammad Bin Muhammad. 1415.
Asaddu al-Ghabah fī Ma’rifah al-Ṣahabah. Bairūt : Dār al-Kutub
al-Ilmiyah.
- al-Baghawiy, Abū Muhammad al-Husen Bin Masūd Bin Muhammad.1420. **Maālimu al-
Altanzīl Tafsīr al- Baghawiy**. Bairūt: Dār Ihya’ al-Turāṣ al-Arabiyy.
- al-Bukhāriyy, Muhammad Bin Ismaīl. 1422. **al-Jāmi’ al-Musnad al-Ṣahīh
al-Mukhtasar Min Umūr Rasūlullāh ﷺ Wa Sunanuhu Wa Iyamīhi =
Ṣahīh al-Bukhāriyy**. Mesr : Dār Tūq al-Najāh.
- al-Daraqutniyy, Abū al-Hasan Ali Bin Umar Bin Ahmad Bin Mahdi .1424. **Sunan
al-Daraqutniyy**. Bairūt : Mu’assasah al-Risālah.
- al-Dārimiy, Abū Muhamad Abdullah Bin Abdurahman. 1412. **Musnad al-Darimiy**. al-
Mamlakah al-Arabiyyah al-Su‘ūdiyyah : Dār al-Mughnī.
- al-Dhahabiy , Shamsuddin Abū Abdullah Muhammad Bin Ahmad. 1405. **Sīr A’lam
al-Nubala’**. Bairūt : Mu’assasah al-Risālah.
- Abū Dāud, Sulaiman Bin al-Ashath Bin Ishāq. n.d.**Sunan Abi Dāwūd**.Bairūt : al-
Maktabah al-Asriyyah.
- Fairūzabādiyy, Majuddin AbūṬahir Muhammad Bin Ya’qūb. 1426. **al-Qāmus al-
Muhīt**.Bairūt : Mu’assasah al-Risālah.
- al-Ḥaithamiyy, Abū al-Ḥasan Nūr al-Dīn Aliy Bin Abī Bakr . 1414. **Majma’
al-Zawāid Wa Manba’ al-fawāid**. Al-Qāhirah : Maktabah al-Kudsi.
- al-Ḥakim, Muhammad Bin Abdullah Bin Muhammad.1411. **al-Mustadrak
Alā al-Ṣahīḥain**. Bairūt : Dār al-Kutub al-Ilmiyah.
- al-Ḥamdi, Muhammad Bin Ibrahim. 1424. **Adab al-Mauizah**. . al-Riyad :Mu’assasah al-
Ḥaramain al-Khairiyah.

- Ibn Ḥamid, Sālih Bin Abdullah. n.d. **al-Qudwah Mabadi'Wa Namūdhaj**. al-Su'ūdiyyah: Wazaratul Auqaf.
- Ibn Ḥibban, Muhammad Bin Ḥibban Bin Ahmad.1408. **al-Ihsan fi Taqrib Sahih Ibn Ḥibban**. Bairūt : Mu'assasah al-Risālah.
- Abū al-Ḥusen, Ahmad Bin Paris Bin Zakariya'.1406. **Mujmal allughah Liibnu Faris**. Bairūt : Mu'assasah al-Risālah.
- Ishaq, Abū Ya'qub Bin Ishaq Bin Ibrahīm.1412. **Musnad Ishaq Bin Rahawaih**. al-Maditul Munawarah :Maktabah al-Iman.
- al-Jauziy, Jamaluddīn Abu al-Farj Abdulrahman Bin Aliy Bin Muhammad. 1422. **Zāda al-Masīr fi Ilmi al-Tafsīr**. Bairūt: Dār al-Kitab al-Arabiyy.
- Ibn Kathīr, Abū al-Fidā' Ismaīl Bin Umar. 1419. **Tafsīr al-Qur'ān al-Azīm**. al-Su'ūdiy : Dār al-Ṭaiyibah.
- _____. 1420. **Tafsīr al-Qur'ān al-Azīm**. al-Su'ūdiy : Dār al-Ṭaiyibah.
- al-Khāzin, Alaudīn Aliy Bin Muhammad Bin Ibrahīm . 1415. **Libab al-Ta'wīl fī Maāni al-Tanzīl**. Bairūt:Dār al-Kutub al-Ilmiyah.
- Mannā ' al-Qattān. 1410. **Mabahith fi Ulum al-Qur'ān**. Bairūt : Mu'assasah al-Risālah.
- Muslim, Muslim Bin al-Hujaj Abū al-Hasan. n.d. **al-Musnad al-Ṣhahīh al-Muktaṣar binakli al-Adli An al-Adli Ila Rasulilah Ṣallalahu Alaihiwaṣallam**. Bairūt: Dār al-Kutub al-'Arabiyyah.
- Mustafa, Dr.Mustafa al-Khin. 1413. **al-Fiqh al-Manhaji Ala Mazhab al-Imam al-Shafii Rahimahullahu Taala**. Dimashq : Dār Qalam.
- al-Muḥzariy, Muhammad Thna' Allah .1412.**Tafsīr al- al-Muḥzariy**. al-Bakistān : Maktabah al-Rushdiyyah.
- al-Naisabūriy, Abū al-Ḥasan Aliy Bin Ahmad Bin Muhammad. 1415. **al-Wasīt fī Tafsīr al-Qur'ān al-Majid**. Bairūt:Dār al-Kutub al-Ilmiyah.
- al-Qahtāniy, Said Bin Ali Bin Wahap. n.d.**Mafhūm al-Ḥikmah fī al-Da'Wah Ilallahutaala fī Dawi al-Kitab wasunnah**. al-Riyad :Mu'assasah al-Jārisiy.
- al-Qurtubiy, Abū Abdullah Muhammad Bin Ahmad. 1384. al-Jami'liahkami al-Qur'ān. al-Qahirah :Dār al-Kutub al-Misriyyah.
- Ibn Sa'd, Abū Abdullah Muhammad Bin Sa'd Bin Mani' al-Ḥāshimiy. 1968. **al-Ṭabaqāt al-Kubrā**. Bairūt : Dār Sādir.
- Ibn Abī Shaibah, Abū Bakr Bin Abi Shaibah Abdullah Bin Muhammad.1420. **al-Adab Li Ibn Abi Shaibah**. Lubnan : Dār al-Bashair al-Islamiyyah.
- al-Samarqondi, Abū al-Laithi Nasr Bin Muhammad Bin Ahmad. n.d. **Bahr al-Ulūm**.
- al-Shaukaniy, Muhammad Bin Aliy Bin Muhammad Bin Abdullah. 1414. **Fathu al-Qadīr**. Dimashq:Dār al-Kalim al-Taiyib.

- al-Sharbiniy, Shamsuddīn Muhammad Bin Ahmad al-Khatib. 1285. **al-Siraju al-Munir fī al-Ianah Ala Ma‘arifah Ba‘ad Maani Kalam Rabbina al-Ḥakīm al-Khabir**. al-Qāhirah: Matbaah Bolaq al-Ameriyah.
- al-Sin‘aniy, Abū Bakr Abdurrazāq Bin Hamam Bin Nafi’. 1419. **Tafsir Abdulrazāq**. Bairūt: Dār al-Kutub al-Ilmiyah.
- al-Suyūtiy, Abdulrahman Bin Abī Bakr Jalāluddīn. 1394. **al-Itqān fī Ulūm al-Qur’ān**. Mesr : al-Haiyah al-Misriyah al-Āmmah Lī al-Kutub .
_____. n.d. **al-Durr al-Manthūr**. Bairūt : Dār al-Fikr .
- al-Ṭabarāniy, Sulaimān Bin Ahmad. 1415. **al-Mu’jam al-Kabīr**. al-Qāhirah: Maktabah Ibn Taimiyah.
- al-Ṭabariy, Muhammad Bin Jarīr Bin Yazīd. 1420. **Jāmi’ al-Bayān fī Ta’wīl al-Qur’ān**. Bairūt : Mu’assasah al-Risālah.
_____. 1422. **Tafsīr al-Ṭabariy =Jāmi’ al-Bayān fī Ta’wīl al-Qur’ān**. Bairūt : Dār Hijr.
- al-Ṭaḥḥān, Abū Hafṣ Mahmūd Bin Ahmad. 1425. **Taīsir Muṣṭalah al-Ḥadīth**. al-Riyād : Maktabat al-Ma‘ārif.
- Ṭahmaz, Abdul Ḥamid Mahmud Ṭahmaz. 1415. **al-Sayyidah Ā’isah Ummu al-Mu’minin Waālimat Nisa al-Islam**. Dimashq: Dār al-Qalam.
- al-Tayalisiy, Abū Dawūd Sulaiman Bin Dawūd. 1419. **Musnad Abī Dawūd al-Ṭayālisiy**. Mesr : Dār Hijr.
- al-Ṭha’labiy, Ahmad Bin Muhamad Bin Ibrahim. 1422. **al-Kashf Wa al-Bayān An Tafsīr al-Qur’ān**. Bairūt : Dār Ihya’ al-Turāṣ al-Arabiyy.
- al-Tirmidhīy, Muhammad Bin Isā. 1395. **Sunan al-Tirmidhīy**. Mesr : Sharikah Maktabah Wa Maṭba‘ah Mustāfa al-Babīy al-Ḥalabīy.
- al-Wasīt, Ibrahim Mustafa Ahmad al-Ziyat Hamed Abdulkadir Muhammad al-Najar. n.d. **al-Mu’jam al-Wasit**. al-Qāhirah : Dār al-Da’wah.
- Yasīn al-Khalīfah al-Ṭayyibah al-Mahjūb. 1432. **Ijlā’ al-Ḥakīkah fī sīrah Ā’ishah al-Siddīqah**. al-Mamlakah al-Arabiyyah al-Su‘ūdiyyah al-Zahraniyyah : Mu’assasah al-Dūr al-Sunniyyah
- al-Zamakh Shariy, Abū al-Qāsim Mahmud Bin ‘Amrū. 1407. **al-Kashaf ‘An Haqa’id Ghawamed al-Tanzil**. Bairūt: Dār al-Kitab al-Arabiyy.
- al-Zarkashiy, Badr al-Dīn Muhammad Bin Abdullah. 1376. **al-Burhān fī Ulūm al-Qur’ān**. Bairūt : Dār Ihya’ al-Kutub al-Arabiyyah.
_____, Muhammad Bin Abdullah. n.d. **al-Burhān fī Ulūm al-Qur’ān**. Bairūt : al-Maktabah al-‘Asriyyah.
- al-Zarqāniy, Muhammad Abd Azīm. n.d. **Manāhil al-Irfān fī Ulūm al-Qur’ān**. Bairūt : Isā al-Bābiyy al-Ḥalabīy.
- al-Zuhailiy, Wahbah Bin Mustāfa al-Zuhailiy. 1422. **al-Tafsir al-Wasit Lil Zuhailiy**. Dimashq: Dār al-Fikr

วิทยานิพนธ์

พาดิเม๊าะหงะหงอ.2547.บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮะฮ์เป็นตูปีบักกรุ ๕๐๐ ในด้านสังคมการเมืองและ
วิชาการ.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เฟาซีญีฮานรีฟาต) Fawzi Jihan Rifat.1421 .(**al-Sayyidah Ā'ishah Wa TawthīqūhāLī al-Sunnah**(السيدة عائشة وتوثيقها للسنة).วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา
อิสลามศึกษามหาวิทยาลัยอัลอัสฮาร.

นาฟีซะห์ ฮารูนมะซารี.1423.**Personality Saiyidah Ā'ishah Binti Abī Bakr Radiyalahu Anhuma Merupakan Satu Kudwah Hasanah.**สารนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาอุศูลุดดีนมหาวิทยาลัยอิสลามยะลา

มารีซัม จาปากียา.2545.**al-Marāh Fī Daui Surat An-Nisā'**(المرأة في ضوء سورة النساء).สาร
นิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาอุศูลุดดีนมหาวิทยาลัยอิสลามยะลา

อนัส แอหลุย .1428 .**บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮะฮ์: กรณีศึกษาด้านวิชาความรู้** .สารนิพนธ์ศิลปศาสตร
บัณฑิตสาขาอุศูลุดดีนมหาวิทยาลัยอิสลามยะลา.

ภาคผนวก ก

อายุษัฒ์กรอาน

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ก

หน้า	ศุเราะฮ์	อายะฮ์อัลกุรอาน
5	البقرة: الآية 158	﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ .....﴾
24	النور: الآية 11, 26	﴿إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ .....﴾
39/52/63/78/102	النساء : الآية 48	﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَعْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِء .....﴾
100	النساء : الآية 10	﴿إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ آلَيْتَمَىٰ ظُلْمًا .....﴾
8	الأحزاب: الآية 33	﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ .....﴾
42	الحجر: الآية 9	﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ .....﴾
81/70/41/56	النساء : الآية 149	﴿إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ .....﴾
40/54/69	النساء : الآية 117	﴿إِنْ يَدْعُونَكَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنْتًا .....﴾
2	النحل : الآية 44	﴿بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ .....﴾
43	النساء: الآية 13	﴿تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ .....﴾
20	التوبة : الآية 40	﴿ثَانِيكَ أَتَيْنَ إِذْ هُمَا فِي .....﴾

หน้า	สุเราะฮ์	อายะฮ์อัลกุรอาน
29	يوسف : الآية 110	﴿ حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا ..... ﴾
40/54/66/79	النساء : الآية 103	﴿ فَإِذَا فَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ فِيمَا ..... ﴾
40/54/67/80	النساء : الآية 123	﴿ لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ ..... ﴾
39/53/63/78	النساء : الآية 79	﴿ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ..... ﴾
39/53/60/77	النساء : الآية 101	﴿ وَإِذَا صَرَيْتُمْ فِي الْأَرْضِ ..... ﴾
4	الأحزاب : الآية 34	﴿ وَأَذْكُرَنَّ مَا بُيِّنَ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ ..... ﴾
34	آل عمران : الآية 121-125	﴿ وَإِذْ عَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقْلَعِدَ الْقِتَالِ ..... ﴾
37/50/68/80/96	النساء : الآية 4	﴿ وَءَاتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً ..... ﴾
37/50/58/76/99	النساء : الآية 6	﴿ وَابْتَلُوا الْيَتِيمَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا ..... ﴾
38/51/62/77/101	النساء : الآية 36	﴿ وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ..... ﴾
52/59/76/102	النساء : الآية 43	﴿ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ ..... ﴾
29/37/50/65	النساء : الآية 3	﴿ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتِيمِ ..... ﴾

หน้า	สุเราะฮ	อายะฮ์อัลกุรอาน
41/55/64/78/98	النساء : الآية 128	﴿وَإِنَّ أُمَّرَأَةً خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُورًا أَوْ إِعْرَاضًا.....﴾
44	النساء: الآية 35	﴿وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا.....﴾
33	آل عمران: بعض من آية 200	﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ.....﴾
36	النساء : الآية 92 – 93	﴿وَمَا كَانَتْ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً.....﴾
44	النساء: الآية 74	﴿وَمَنْ يُقْتَلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.....﴾
7	البقرة: الآية 228	﴿وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ.....﴾
28	المؤمنون: الآية 60	﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ.....﴾
35	النساء: الآية 104	﴿وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ.....﴾
46	الفرقان: الآية 33	﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا.....﴾
40/54/69/80/105	النساء : الآية 127	﴿وَسْتَغْفِرُونَكَ فِي النَّسَاءِ.....﴾
30	النساء : الآية 19	﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ.....﴾
7	المائدة : الآية 90	﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ.....﴾

หน้า	สุเราะฮ์	อายะฮ์อัลกุรอาน
35	النساء: الآية 136-139	﴿يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ.....﴾
34	النساء: بعض من آية 1	﴿يَتَّيِبُهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَجِلَدٍ.....﴾
7	الأحزاب: الآية 32	﴿يُنِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ.....﴾
28	إبراهيم: الآية 48	﴿يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ.....﴾
1	آل عمران: الآية 7	﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ ءَايَاتٌ مُحْكَمَاتٌ.....﴾

ภาคผนวก ข

อัลหะดีษ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ข

หน้า	หะดีษ
5	((أَرَأَيْتَ قَوْلَ اللَّهِ: {إِنَّ الصِّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنَ شَعَائِرِ.....})) (أخرجه ابن حبان، 1406 : 3840)
24	((أَنْ جِبْرِيلَ جَاءَ بِصُورَتِهَا.....)) (أخرجه اسحاق، 1412 : 1237)
98	((إِنَّ الرِّضَاعَةَ تُحَرِّمُ مَا يَحْرُمُ .....)) (أخرجه البخاري، 1422: 2646)
23	((أَيُّ النَّاسِ أَحَبُّ إِلَيْكَ؟.....)) (أخرجه البخاري، 1422 : 3662 ومسلم، ت.د : 2384)
101	((أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ فَقَالَ:.....)) (أخرجه مسلم، ت.د. : 151)
96	((جَاءَتْ امْرَأَةٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَتْ.....)) (أخرجه البخاري، 1414 : 3840)
103	((جَاءَ رَجُلٌ إِلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، فَقَالَ.....)) (أخرجه البخاري، 1422 : 833)
23	((فَضُلُّ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ،.....)) (أخرجه البخاري، 1422 : 3770 ومسلم، ت.د : 2446)

หน้า	หะดีษ
23	((فِي الَّذِي لَمْ يُرْتَعِ مِنْهَا.....)) (أخرجه البخارى، 1422 : 5077)
100	((قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَا وَكَافِلُ.....)) (أخرجه البخارى، ت. د. : 21754)
8	((كَانَتْ عَائِشَةُ، أَفْقَهُ النَّاسِ.....)) (أخرجه الحاكم، 1411 : 6748)
99	((كُلُّكُمْ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ.....)) (أخرجه البخارى، 1422 : 2751)
3/25/95	((لَوْ جُمِعَ عِلْمُ نِسَاءِ هَذِهِ الْأُمَّةِ.....)) (أخرجه الطبرانى، 1415 : 299)
10	((لَقَدْ أُنزِلَ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.....)) (أخرجه البخاري، 1432 : 4993)
22	((لَمْ أَعْقِلْ أَبَوَيَّ قَطُّ.....)) (أخرجه البخارى، 1422 : 6079)
27	((لَقَدْ رَأَيْتُ مَشِيخَةً.....)) (أخرجه الدارمي، 1412 : 2901)

หน้า	หะดีษ
3/9/104	<p>((مَا أَشْكَلَ عَلَيْنَا أَصْحَابَ.....)) (أخرجه الترمذی، 1395 : 3883)</p>
27/95	<p>((مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَعْلَمَ بِكِتَابِ اللَّهِ.....)) (أخرجه ابن أبي شيبة، 1420 : 395)</p>
20	<p>((وَلَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا خَلِيلًا.....)) (أخرجه البخاري، 1422 : 3654 ومسلم، ت.د. : 2382)</p>
31	<p>((وَمَا نَزَلَتْ سُورَةُ الْبَقَرَةِ وَالنِّسَاءِ.....)) (أخرجه البخاري، 1432 : 4993)</p>
21	<p>((يَا رَسُولَ اللَّهِ، كُلُّ صَوَاحِبِي لَهَا كُنْيَةٌ غَيْرِي.....)) (أخرجه ابوداود، ت.د. : 4970)</p>
25	<p>((يَا عَائِشَ، هَذَا جِبْرِيلُ يُقْرَأُكَ السَّلَامَ)) (أخرجه البخاري، 1422 : 3768)</p>

ภาคผนวก ค
นิพนธ์ต้นฉบับ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ก

นิพนธ์ต้นฉบับ

ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์

รุสนานี คอเลาะ⁴⁴ ดร.อิลยาส ลีเคะ⁴⁵

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยสังเขป ความเป็นมาของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ และวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นต้นและชั้นรองวิเคราะห์ข้อมูลใช้หลักการอุศูลุดดีฟตีร์ อุลุมอัลหะดีษ และหลักการตรึงหุของอิมามชาฟีอีฮ์

ผลการวิจัย พบว่า ท่านหญิงอาอิชะฮ์เป็นสตรีท่านหนึ่งที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการอธิบายอายะฮ์ และเป็นที่ยอมรับกันในบรรดาสะหะบะฮ์ สุเราะฮ์อันนิสาฮ์เป็นสุเราะฮ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิงซึ่งล้วนแล้วมีความสำคัญและมีประโยชน์ต้องปฏิบัติใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน วิธีการที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ใช้ในการอธิบายอายะฮ์คือ 1) วิธีการอธิบายโดยการอิจญ์ติฮาด 2) วิธีการอธิบายจากรายงานของท่านนบี ﷺ 3) วิธีการอธิบายแบบอาดีฟีฮ์ 4) วิธีการอธิบายแบบบาศฟีฮ์ 5) วิธีการอธิบายแบบนัคลีฮ์ ในแต่ละวิธีการอธิบายอายะฮ์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้ใช้รูปแบบสำนวนที่ต่างกัน คือ 1) สำนวนอิคมะฮ์ 2) สำนวนเมอาฮีเศาะฮ์ 3) สำนวน กุวะฮ์ฮะฮ์ และในแต่ละอายะฮ์ที่กล่าวในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ มีบทเรียนในลักษณะทางตรง และในลักษณะทางอ้อม.

⁴⁴ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี

⁴⁵ อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี

Manuscript

Analytical Study of the Qur'anic Commentary by Sayyidah Ā'ishah رضي الله عنها in the
Sūrat al-Nisā'

Rusnanee Doloh⁴⁶ Ilyas Sideh⁴⁷

ABSTRACT

The objective of this research is to study The autobiography of Sayyidah Ā'ishah رضي الله عنها, the background of Sūrat al-Nisā', and analyze Qur'anic Commentary by Ā'ishah رضي الله عنها. The data used in the study are collected from primary and secondary sources. The analysis of the data uses Usūl Tafsīr, Ulūm al-Hadīs and Imam shafie's Tarjīh methods.

The research found that Sayyidah Ā'ishah was a woman who knew Qur'anic Commentary very well and hence recognized by the companions. Surat al-Nisā is related to women and is important and useful for practical use in daily life. The ways that Ā'ishah used in explaining the Qur'anic verses are; 1) Commentary by Ijtihad 2) Clarification from Prophet Muhammad's Traditions, 3) Commentary method of *Ātifee*, 4) Method of clarification of *Wasfi*, 5) Commentary method of *Naklee*. In each method commentary, Sayyidah Ā'ishah رضي الله عنها had used a similar phrase, namely 1) Hikmah phrase, 2) Mauesoh phrase, and 3) Kudwah Hasanah phrase. And every Ayat mentioned in Sūrat al-Nisā' has direct and indirect lessons.

---

⁴⁶ Graduate Master of Arts in Islamic Studies, Prince of Songkla University.

⁴⁷ Advisors in Islamic Studies, Prince of Songkla University.

1. บทนำ

อายะฮ์อัลกุรอานที่ถูกประทานลงมาแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ มีหลายรูปแบบด้วยกัน มีทั้งอายะฮ์อัลกุรอานที่มีความหมายชัดเจนเข้าใจง่ายหรือเรียกว่าอายะฮ์ซอฮีเราะฮ์และมีอายะฮ์อัลกุรอานที่มีข้อความเป็นนัยหรือเรียกว่าอายะฮ์บาฏินะฮ์ โดยเป็นอายะฮ์ที่ไม่สามารถแปลไปตามความหมายตามตัวอักษรของอายะฮ์อัลกุรอานได้

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่าแท้จริงในอัลกุรอานมีทั้งอายะฮ์ที่มีความหมายชัดเจน กล่าวคือไม่มีความหมายเป็นนัย และมีทั้งอายะฮ์ที่มีความหมายเป็นนัย (Ibn Kathīr, 1420 : 2/6) ทั้งสองความหมายหรือลักษณะของอายะฮ์จำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจให้แจ่มแจ้ง เพราะทั้งสองเป็นบทบัญญัติของอิสลาม ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ทำการอธิบายอายะฮ์อัลกุรอานไว้อย่างชัดเจนนับตั้งแต่เริ่มประทานวะฮยูจนถึงวะฮยูสุดท้ายในช่วงเวลา 23 ปี (al-Zarqāniy, n.d.: 1/51)

บรรดาเศาะหาบะฮ์ มีความรู้ความเข้าใจในการอธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน โดยบางท่านมีความเชี่ยวชาญด้านการตะอวีลหรือการตีความอายะฮ์ เช่น अबดุลลอฮ์ เป็น अबباس (al-Zarkashiy, n.d. : 2/172) และบางท่านมีความเชี่ยวชาญในการอธิบายอายะฮ์และเรื่องสาเหตุของการประทาน โดยเฉพาะเศาะหาบะฮ์รุ่นอาวุโส เช่น อนุบักร์ อัศศิดดีคฺ อุมร์ อิบน์ อัลค็อฏฏอบ อะลียฺ อิบน์ อับีฏอลิบ अबดุลลอฮ์ เป็น อุมร์ अबดุลลอฮ์ เป็น มัสอูด และท่านอื่นๆ (al-Suyūtiy, 1394 : 1/127) ดังนั้น เมื่ออายะฮ์อัลกุรอานที่ไม่สามารถเข้าใจตามตัวบทหรือแปลตามความหมายได้ จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยการอธิบายอายะฮ์ โดยยึดหลักความสำคัญของลำดับคือ เริ่มแรกจากการอธิบายของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เศาะหาบะฮ์ และเศาะหาบียะฮ์⁴⁸ ตาบิอิน⁴⁹ ตาบิอุตาบิอิน และอัคบาอฺ ตาบิอุตาบิอิน⁵⁰ สตรีท่านหนึ่งที่เชี่ยวชาญในการอธิบายอายะฮ์ คือ ท่านหญิงอาอิชะฮ์

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เป็นผู้ที่ได้รับความรู้จากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ มากที่สุดเพราะท่านมีฐานะเป็นภรรยาของท่านทำให้ท่านหญิงมีโอกาสเรียนรู้ถามและรับฟังคำตอบโดยตรงจากท่านเมื่อมีเศาะหาบะฮ์มาถามเกี่ยวกับการอธิบายอายะฮ์ การเรียนรู้และการรับความรู้ของท่านหญิงในลักษณะดำรงอยู่นี้จนถึงวาระที่ท่านนบิเสียชีวิตขณะนั้นนางจึงได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความรู้มาก อาจมีความรู้เหนือกว่าเศาะหาบะฮ์อีกหลายท่าน

⁴⁸ เศาะหาบะฮ์และเศาะหาบียะฮ์ คือ ผู้ที่พบเห็นท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ในช่วงเวลาที่ท่านมีชีวิตอยู่ โดยเข้ารับอิสลามและเสียชีวิตในสภาพที่เป็นอิสลาม (al-Asqalāniy, 1415 : 1/8)

⁴⁹ ตาบิอิน คือ ผู้ที่พบเห็นเศาะหาบะฮ์ โดยเข้ารับอิสลามและเสียชีวิตในสภาพที่เป็นอิสลาม (al-Tahān, 1425 : 1/247)

⁵⁰ ตาบิอุตาบิอิน และอัคบาอฺ ตาบิอุตาบิอิน คือ กลุ่มคนที่เรียกกันหลังจากตาบิอิน เข้ารับอิสลามและเสียชีวิตในสภาพที่เป็นอิสลาม

ความเชี่ยวชาญในการอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها พบได้ในหลายสุเราะฮ์ เช่น สุเราะฮ์อันนิสาฮ์ซึ่งผู้วิจัยเลือกเป็นหัวข้อในการทำวิจัยก็เนื่องจากว่าสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ เป็นสุเราะฮ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิงซึ่งล้วนแล้วมีความสำคัญและมีประโยชน์ต้องปฏิบัติใช้ การดำเนินชีวิตประจำวันและในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์มีการอธิบายอายะฮ์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها จึงสมควรเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อจะได้เรียนรู้ว่าท่านเราะฮ์สุลลอลอฮ์ ﷺ ได้ให้ความสำคัญต่อสตรีเพศที่เกี่ยวกับอัลกุรอานและความเข้าใจ อัลกุรอานมากน้อยเพียงใด จนสามารถมีบทบาทหน้าที่ต่ออัลกุรอาน โดยเฉพาะการอธิบายอัลกุรอานที่ไม่จำเป็นจะต้องดำเนินการโดยมุสลิมหรือเพศชายเท่านั้นผลของการศึกษาเรื่องดังกล่าวจะทำให้ได้รับทราบวิธีในการอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها และสามารถนำวิธีการไปประยุกต์ใช้ด้านการเรียน การสอน การอบรมศาสนาให้แก่สังคมมุสลิม

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดแรงจูงใจ และมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะศึกษาค้นคว้าการอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยศึกษาจากหนังสือ ตำรา งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกหัวข้อการวิจัยเรื่อง “ ศึกษาวิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ ” เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็นสตรีท่านหนึ่งที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการอธิบายอัลกุรอานซึ่งยากที่จะหาบุคคลอื่นมาเทียบกันนางได้ โดยมีคำถามวิจัยนำในการศึกษาวิเคราะห์ได้แก่ 1.ชีวประวัติท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها มีความสำคัญอย่างไร? 2. สุเราะฮ์ อันนิสาฮ์มีความเป็นมาอย่างไร? 3. การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها มีวิธีการและสำนวนอย่างไร?

2.อัลกุรอาน อัลหะดีษ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 อัลกุรอานที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها พบว่าท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็นผู้ที่มิบทบาทมาก ทั้งทางด้านการเรียนรู้สิ่งต่างๆและการท่องจำ ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها มีความสามารถสร้างวิธีการในการอธิบายอัลกุรอาน เช่น

1. ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها อาศัยสาเหตุในการประทานอายะฮ์อัลกุรอาน(อัลสับอุนนุศูล) มาใช้ในการอธิบายอัลลอลอฮ์ ﷺ ตรัสว่า :

﴿ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴾
(البقرة: الآية 158)

ความว่า : “ แท้จริงภูเขาสะเอะฟา และภูเขามัรวะฮ์นั้นเป็นส่วนหนึ่งจากบรรดาเครื่องหมายของอัลลอฮ์ ดังนั้นผู้ใดประกอบพิธีฮัจญ์หรืออุมเราะฮ์ ณ บัยตุลลอฮ์ก็ไม่มีบาปใด ๆ แก่เขาที่จะเดินวนเวียนไปมา ณ ภูเขาทั้งสองนั้น และผู้ใดประกอบความดีโดยสมัครใจแล้ว แน่นอนอัลลอฮ์นั้นคือผู้ทรงขอบใจ และผู้ทรงรอบรู้ ”

(อัลบาคอเราะฮ์ อายะฮ์ 158)

2. ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها อธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน โดยการใช้ความรู้ทางภาษาในการอธิบายอายะฮ์ อัลลอฮ์ عز وجل ดังนี้ว่า :

﴿ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَرْزِقْنَ بَأْنَفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ ﴾

(البقرة: الآية 228)

ความว่า : “ และบรรดาหญิงที่ถูกหย่าร้าง พวกนางจะต้องรอกอวยตัวของตนเองสามกูรอ ”

(อัลบาคอเราะฮ์ อายะฮ์ 228)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ได้อธิบายคำว่า “ กูรอ ” หมายถึง สะอาดปลอดจากการมีเลือดประจำเดือน (al-Tabariy, 1422: 4/96 , Fawzi Jihān Rifat, 1421 : 51)

3. ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ได้อธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน โดยการวินิจฉัยอัลลอฮ์ عز وجل ดังนี้ว่า :

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾

(المائدة : الآية 90)

ความว่า : “ ผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! ที่จริงสุราและการพนันและแท่นหินสำหรับเชือดสัตว์บูชายัญ และการเสี่ยงตัว นั้นเป็นสิ่งโสมนมอันเกิดจากการกระทำของชัยฏอน ดังนั้นพวกเจ้าจงห่างไกลจากมันเสียเพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับความสำเร็จ ”

(อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺ 90)

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้วินิจฉัยว่า “ كل مسكر حرام ” “ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้มึนเมา เป็นสิ่งที่ไม่อนุมัติ ดังนั้นเครื่องดื่มทุกชนิดเมื่อดื่มแล้วทำให้มึนเมา แสดงว่าเป็นสิ่งที่ไม่อนุมัติ การห้ามไม่ให้ดื่มเหล้ามิได้ห้ามที่ชื่อของมัน แต่ห้ามเพราะผลที่ตามมาจากการดื่มนั้นคืออาการมึนเมา (al-Tha’labiy, 1422: 4/107 , Fawzi Jihān Rifat, 1421 : 51)

2.2 อัลหะดีษที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการอธิบายอายะฮฺอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها พบว่า ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาศาสนบัญญัติและมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ไปที่ดี ดังหะดีษที่กล่าวว่า :

قال عطاء⁵¹ رحمه الله: ((كَانَتْ عَائِشَةَ، أَفْقَهُ النَّاسِ وَأَعْلَمَ النَّاسِ وَأَحْسَنَ النَّاسِ رَأْيًا فِي الْعَامَّةِ))

(أخرجه الحاكم، 1411: 6748)

ความว่า : “ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เป็นผู้ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาศาสนบัญญัติมากที่สุดและมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ไปที่ดีที่สุด”

(บันทึกโดย al-Hākim, 1411: 6748)⁵²

ความรู้ ความสามารถของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในการอธิบายอายะฮฺอัลกุรอานถูกต้อง แม่นยำ และดีเยี่ยมจนได้รับการยกย่องเป็นนักอธิบายอายะฮฺอัลกุรอาน

มีหะดีษที่กล่าวอีกว่า :

قالت رضي الله عنها: ((لَقَدْ أَنْزَلَ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَكَّةَ وَإِنِّي لَجَارِيَةٌ أَلْعَبُ، {بَلِ السَّاعَةَ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذْهَى وَأَمْرٌ}، وَمَا نَزَلَتْ سُورَةُ الْبَقَرَةِ وَالنِّسَاءِ إِلَّا وَأَنَا عِنْدَهُ))

⁵¹ อะฏอฮ์ เป็น อาบี เราะบาศู : อัศลัม อัลกอริชี อัลมัคกี เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นผู้มีรู้ความเข้าใจในบัญญัติศาสนาและเป็นผู้ท่องจำ อัลกุรอาน เสียชีวิตในปี ฮ.ศ. 114 (Yasīn, 1432 : 1/74)

⁵² อัยษะฮะบีษ์ ไม่ได้กล่าวถึงระดับของหะดีษ

(أخرجه البخاري، 1422 : 4993)

ความว่า : “ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้กล่าวว่า “แท้จริงอัลลอฮฺทรง
ประทานอัลกุรอานสู่เราะซูลอัลบากอเราะฮฺและอันนินสาอ์ให้แก่ท่านน
บีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งท่านอยู่ที่มักกะฮฺและในขณะที่ท่านหญิงยังเล็กซึ่ง
กำลังเล่นอยู่”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422: 4993)

หะดีษนี้แสดงให้เห็นว่า สุเราะฮฺอันนินสาอ์เป็นสุเราะฮฺที่ประทานลงมาในขณะที่ท่านหญิงอยู่
กับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

2.3 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารที่เป็นวิทยานิพนธ์พบว่ามีการศึกษา หัวข้อ ดังนี้

2.3.1 นางพาตีเมาะ หงะหงอ ได้ศึกษาหัวข้อ บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮฺ เป็นตุ อิบิบักร์
رضي الله عنه ในด้านสังคม การเมืองและวิชาการ ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่า ท่านหญิงอาอิชะฮฺมีความรอบรู้ใน
สาขาวิชาอัลกุรอาน อรรถาธิบายอัลกุรอาน อัลหะดีษ ศาสนบัญญัติ ชีวประวัติของท่านนบี เป็นต้น
ท่านเป็นแบบฉบับและแหล่งความรู้ของบรรดาศาสนิกชน บทบาทของท่าน เช่น ด้านสังคมโดยการอบรม
สั่งสอนบรรดาผู้หญิงในเรื่องการแต่งกาย มารยาทในครอบครัว รู้รักสามัคคีตามแบบฉบับของท่านเราะ
ซูล ﷺ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแต่งงาน การหย่าร้างและการได้รับสิทธิในมรดก และ ด้านการเมือง
โดยการเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับเคาะลีฟะฮฺ อุษมาน رضي الله عنه ที่ถูกฆาตกรรม

2.3.2 เฟาซี ญีฮาน ริฟาต (Fawzī Jihān Rifat) ได้ศึกษาหัวข้อ al-Sayyidah Ā'ishah Wa
Tawthiquha Lī al-Sunnah ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในการอรรถาธิบายอัล
กุรอานมีหลายวิธีและการรวบรวมอัลหะดีษมีหลายชนิด

2.3.3 นาฟีซะห์ ฮารูน มะซารี ได้ศึกษาหัวข้อ (Personality Saiyidah Ā'ishah binti Abī Bakr
Radiyah Anhuma Merupakan Satu Kudwah Hasanah)ชีวประวัติของท่านหญิง อาอิชะฮฺ رضي الله عنها กับ
แบบอย่างที่ดี ผลการศึกษาพบว่า 1)ชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เกิดขึ้นก่อนและหลังอิญเราะฮฺ
2)บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ต่อครอบครัวและสังคม 3) คุณลักษณะและความรู้ของท่านหญิง

อาอิชะฮ์ رضي الله عنها ถูกแพร่หลายจนได้ขนานนามว่า อุมมุลมุมีนีน 4)ชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ทำให้สังคมเกิดการยอมรับอิสลาม

2.3.4 มารีย์ม จาปาเกีย ได้ศึกษาหัวข้อ (Al-Marah Fī Dauī Surat An-Nisa') สตรีที่กล่าวถึงในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ ผลการศึกษาพบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสตรีที่มีอยู่ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์ กล่าวคือ ปัญหาความเท่าเทียมกันทั้งชายและหญิง หุกมของครอบครัว สิทธิของผู้หญิงที่มีต่อสินสอดและสมบัติ ประเพณีที่มีต่อผู้หญิงในสมัยญาฮิลียะห์ เช่น การแต่งงานระหว่างลูกชายกับแม่เลี้ยงพี่กับน้อง หน้าที่ของสามีภรรยาที่มีต่อครอบครัว และสามีเรียกได้ว่าเป็นผู้ที่แข็งแกร่งกว่าผู้หญิงสุดท้ายจะมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาครอบครัวและวิธีทางในการแก้ปัญหา

2.3.5 อนัส แอหลุย ได้ศึกษาหัวข้อ บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها : กรณีศึกษาด้านวิชาความรู้ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนแรกของสารนิพนธ์เล่มนี้มีศึกษาถึงความสำคัญทางการศึกษาในอิสลาม โดยกล่าวถึงความประเสริฐของความรู้ ตลอดจนการศึกษาตามระบอบอิสลาม และกล่าวถึงหน้าที่ของสตรีในด้านการศึกษาและความสำคัญของการศึกษาต่อสตรี ตลอดจนขอบเขตและวิธีศึกษาหาความรู้ของสตรีตามหลักการศาสนาอิสลาม ส่วนที่สองศึกษาถึงชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยเริ่มศึกษาถึงเชื้อสายของนาง วันเกิดของนาง ชีวิตในวัยเด็ก การแต่งงาน รวมไปถึงแบบอย่างอันดีงามในด้านต่างๆ ตลอดจนการเสียชีวิตของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ส่วนที่สามศึกษาถึงความเจิดยวฉาดทางด้านสติปัญญาของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها และบทบาทในด้านต่างๆ เช่น จำนวนหะดีษที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها รายงานการอธิบายอัลกุรอาน ตลอดจนการศึกษาถึงความรู้ในด้านการแพทย์ และวรรณกรรมอาหรับของท่านหญิง อาอิชะฮ์ رضي الله عنها

ดังนั้นการวิจัยเล่มนี้มีความแตกต่างกับงานวิจัยที่ผ่านมามีหลายด้าน เช่น เนื้อหา วิธีการอธิบาย โดยมุ่งศึกษาวิธีการอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها จะเป็นวิธีการอธิบายและสำนวนที่ใช้ในการอธิบาย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าไม่พบงานวิจัยอื่นที่ศึกษาเหมือนกับที่ผู้วิจัยจะศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์

3.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยหัวข้อเรื่อง “ ศึกษาวิเคราะห์การรณธธาธิบายอัลกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ในสุเราะฮฺอันนิสาฮฺ ” มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها โดยสังเขป
2. เพื่อศึกษาความเป็นมาของสุเราะฮฺ อันนิสาฮฺ
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การรณธธาธิบายอัลกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

4. ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ามีความสำคัญและประโยชน์ดังนี้

1. ได้เรียนรู้ถึงชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها
2. ได้เรียนรู้ถึงความเป็นมาของสุเราะฮฺ อันนิสาฮฺ
3. ได้เรียนรู้ถึงการรณธธาธิบายอัลกรอานของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها
4. ได้เพิ่มประสบการณ์ด้านการวิจัยแก่ผู้วิจัยเอง
5. ได้เป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลต่อผู้ค้นคว้าและผู้สนใจในโอกาสต่อไป

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเป็นวิจัยเอกสารที่ยึดการบรรยายเป็นสำคัญ โดยจำกัดขอบเขตการศึกษาเฉพาะ มีดังนี้ :

- 5.1 จำนวนอายุฮฺในสุเราะฮฺอันนิสาฮฺ 176 อายุฮฺ ส่วนอายุฮฺที่จะศึกษาวิเคราะห์ 15 อายุฮฺจากสุเราะฮฺอันนิสาฮฺซึ่งเป็นอายุฮฺที่ดำเนินการรณธธาธิบายโดยท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها
- 5.2 เนื้อหาที่จะศึกษา ประกอบด้วย ชิวประวัติท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ความเป็นมาของสุเราะฮฺ อันนิสาฮฺ และวิธีการและสำนวนที่ใช้ในการรณธธาธิบายอายุฮฺของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

6. ข้อตกลงเบื้องต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้

6.1 การแปลความหมายอายะฮ์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยใช้คัมภีร์อัลกุรอานฉบับแปลเป็นภาษาไทยของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับที่จัดพิมพ์ขึ้นโดยศูนย์กษัตริย์ฟาอัดเพื่อการพิมพ์คัมภีร์อัลกุรอานแห่งนครมะดีนะฮ์ปี 1419 ฮิจญ์เราะฮ์

6.2 การอ้างอิงตัวบทอัลกุรอานจะใช้มาตรฐานการอ้างอิงโดยระบุชื่อซูเราะฮ์และลำดับอายะฮ์ไว้ด้านหลังของตัวบทในเนื้อหา และหากอายะฮ์ใดผู้วิจัยนำมากล่าวเพียงส่วนหนึ่ง ก็ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นส่วนหนึ่งของอายะฮ์

6.3 การอ้างอิงหะดีษ ผู้วิจัยจะอ้างตัวบทหะดีษและคำแปลพร้อมระบุชื่อผู้รายงานปีพิมพ์ เล่มที่ และเลขหน้า หากหะดีษบันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม ผู้วิจัยจะไม่ระบุระดับของหะดีษแต่หากเป็นหะดีษที่บันทึกโดยอิมามอื่น ผู้วิจัยจะระบุระดับของหะดีษ

6.4 การเขียนประวัติของบุคคลต่างๆที่ปรากฏในงานวิจัย ผู้วิจัยจะเขียนประวัติมาพอสังเขปเท่านั้น

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

ศึกษาวิเคราะห์ หมายถึง การแยกข้อมูลเป็นรายข้อ เป็นหมวดหมู่จัดเป็นกลุ่ม

การอธิบาย หมายถึง การตีฟิร กล่าวคือ เป็นการอธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน

อัลกุรอาน หมายถึง คัมภีร์อันศักดิ์สิทธิ์ ที่ถูกประทานลงมายังท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งเป็นนบีท่านสุดท้ายของพระองค์ ถูกรายงานด้วยกับสายรายงานที่ต่อเนื่องกันโดยไม่ขาดตอนและไม่มีข้อขัดแย้ง (มุตะวาติร) เริ่มต้นด้วยซูเราะฮ์อัลฟาติฮะฮ์สิ้นสุดด้วยซูเราะฮ์อันนาศ

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ คือ ภรรยาคนที่สองของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ หรือมารดาแห่งศรัทธาชน และท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็นที่อ้างอิงหรือเป็นตำราต้นฉบับแก่บรรดาเศาะฮาบะฮ์และผู้รายงานอัลหะดีษอีกหลายท่าน เช่น อิบุนุรอัยเราะฮ์ رضي الله عنه เป็นต้น

ซูเราะฮ์ หมายถึง การแบ่งตัวบทอัลกุรอานออกเป็นตอนๆ กล่าวคือเป็นบทหรือเป็นส่วน โดยแยกจากตัวบทที่อยู่ก่อนหน้าและตามหลังกัน ซึ่งคัมภีร์อัลกุรอานมีทั้งหมด 114 ซูเราะฮ์ด้วยกันแต่

ละสุเราะฮ์ที่มีความยาวไม่เท่ากัน สุเราะฮ์ที่ยาวที่สุดมี 286 อายะฮ์และสุเราะฮ์ที่สั้นที่สุดจะมี 3 อายะฮ์ และทั้ง 114 บทได้แบ่งเป็น 30 ภาค(ญุซ)ที่เท่าๆกัน

อันนิสาอ์ หมายถึง สุเราะฮ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับหุกมต่างๆมากมายของผู้หญิง เป็นสุเราะฮ์ที่ยาวในอัลกุรอานหลังจากสุเราะฮ์อัลบาคอเราะฮ์ อยู่ในลำดับที่ 4 ของสุเราะฮ์ และมี 176 อายะฮ์

8. วิธีดำเนินการวิจัย

8.1 รูปแบบการวิจัย เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนาโดยเก็บข้อมูลจากเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมกันในเวลาเดียวกัน

8.2 แหล่งข้อมูล งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนามาจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ 3 แหล่งด้วยกันคือเอกสารปฐมภูมิ เอกสารทุติยภูมิ และเอกสารตติยภูมิ

8.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเองแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนบันทึกข้อมูลหนังสือหรือเอกสาร ส่วนบันทึกเนื้อหาของแต่ละหัวข้อ และส่วนบันทึกข้อมูล ก็ตามและบาท

8.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

8.4.1 รวบรวมอายะฮ์ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์ที่เกี่ยวข้องกับการอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยการรวบรวมอายะฮ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

8.4.2 รวบรวมอัลกุรอานจากฉบับที่มีความหมายภาษาไทย โดยคัดเลือกส่วนที่เกี่ยวข้องกับท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

8.4.3 รวบรวมหะดีษที่ขยายความหรืออธิบายอายะฮ์โดยยึดหนังสือหะดีษ 9 เล่ม (กุดุบติสอะฮ์) ได้แก่ เศาะหิหฺบุคอรีฮ์ เศาะหิหฺมุสลิม สุนันอบิดาหวุด สุนันอัตติรมิซีย สุนันอันนะสาอีย์ สุนันอิบนุมะญะฮ์ มุสนัดอะหมัด อัลมุวัฏฏะฮ์ และสุนันอัลดารีมีฮ์

8.4.4 รวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องจากหนังสือที่เป็นผลงานของอุละมาอ์มุกตะบะรีน⁵³ สายอะฮ์ลิสสุนนะฮ์วัลญะมาอะฮ์ ทั้งมุกตะก้อคคิมูน) อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่ในช่วง 300 ปี

⁵³ อุละมาอ์มุกตะบะรีน บรรดาอุละมาอ์ที่ยอมรับกันในสังคมมุสลิม เช่นอิมามอันนาวาวีฮ์ เป็นต้น

แรกแห่งอิญเราะฮ์ศักราช (อุละมาอ์มุตะอัคคิรูน) อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่หลังจาก 300 ปีแห่งอิญเราะฮ์ศักราช (ตลอดจนอุลามาย์ปัจจุบัน)

8.4.5 รวบรวมข้อมูลตามลำดับของแต่ละหัวข้อตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

8.5 การจัดการกระทำกับข้อมูล หลังจากได้รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะกระทำกับข้อมูลมีดังนี้

8.5.1 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและความสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง

8.5.2 แยกแยะข้อมูลตามประเด็นของแต่ละหัวข้อเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล

8.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลของแต่ละประเด็นจะใช้หลักการในการวิเคราะห์มีดังนี้

8.6.1 หลักการอุศูลุดดีฟตีร์ เช่น มันทุกูและมัพฮูม อุมุมและคุดศุมมุกฏักและมุกอัยยัด

8.6.2 หลักการอุลุม อัลหะดีษ เช่น หลักการมุศฎาะละหุอัลหะดีษ และหลักการอัลญูรหุวะ อัลตะอะดีล ยกเว้นหะดีษบันทึกโดยอัลบุกอริย์และมุสลิม

8.6.3 หลักการวิพากษ์วิจารณ์ โดยวิพากษ์ภายในและวิพากษ์ภายนอก ดังการปฏิบัติของอุละมาอ์ดีฟตีร์และอุละมาอ์หะดีษ

8.6.4 หลักการตัจญีหฺ โดยยึดทัศนะอุลามาย์ที่ได้อธิบายอายะฮ์อัลกุรอานโดยการเปรียบเทียบระหว่างทัศนะ หากมีหลายทัศนะ ผู้วิจัยจะยึดหลักการตัจญีหฺของอิมามชาฟีฮ์คือยึดทัศนะที่มีเหตุผลที่สอดคล้องกับนัส (หลักฐานจากอัลกุรอานและหะดีษ) แต่ถ้าหากมีเพียงทัศนะเดียวผู้วิจัยจะพิจารณาความเชี่ยวชาญของอุละมาอ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับดีฟตีร์มาเป็นที่ตั้ง.

สรุปผลการวิจัย

1. ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยสังเขป

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็นลูกสาวของท่านอับบักร์ อัศคีดีก อิบน์ อับิฏฮาฟะฮ์ บิดาของท่านหญิง ชื่ออับดุลลอฮ์ อิบน์ อับิฏฮาฟะฮ์ หรือที่รู้จักกันว่า ท่านอับบักร์ อัศคีดีก ฉายาของท่านหญิงอาอิชะฮ์ คือ อุมมุลอับดุลลอฮ์ ซึ่งท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ตั้งฉายานี้ให้กับท่านหญิง ท่านหญิงเกิดมาในครอบครัวที่มีพ่อแม่ที่ดีเป็นมุอ์มินที่นับถือศาสนาอิสลาม ครอบครัวของท่านหญิงมีความผูกพันและใกล้ชิดกันอย่างยิ่งกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ได้ศึกษาและมีความรู้ในทุกๆด้านเช่น อัลกุรอาน หะดีษ และฟิกฮ์ ส่วนสาเหตุที่ทำให้ท่านหญิงมีการศึกษาและมีความรู้ที่เหนือกว่าผู้อื่นมีสาเหตุที่สำคัญคือ มีความ

ฉลาดและความจำที่ยอดเยี่ยม ท่านชอบถามท่านบีเมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องต่างๆที่ได้ฟังและได้เห็น ซึ่ง จะถามอย่างละเอียด นับได้ว่าเป็นครูคนแรกที่สอนในเรื่องอิสลาม ท่านเป็นอุลาม่าอ์ตฟัซริรคนหนึ่งใน บรรดาสะหะหาบะฮะฮ์ของท่านเราะฮ์ลุลลอฮ์ ﷺ การอธิบายอายะฮ์อัลกุรอานของท่านหญิงนั้นจะอยู่ บนพื้นฐานของหลักอิสลาม(อุศูล)ทั้งสิ้น และท่านเสียชีวิตในวันอังคาร ที่ 17 เดือนรอมฎอน ฮ.ศ. 58 และนางมีอายุ ได้ 63 ปี ศพของนางได้ฝังในสุสาน บะกียะฮ์(มะดีนะฮ์) ในเวลากลางคืน

2. ความเป็นมาของสุเราะฮ์ อันนิสาฮ์

สุเราะฮ์อันนิสาฮ์เป็นสุเราะฮ์ที่สี่ตามลำดับสุเราะฮ์ในอัลกุรอาน และมีจำนวนอายะฮ์ คือหนึ่งร้อยเจ็ดสิบหกอายะฮ์ เป็นสุเราะฮ์มาคานียะฮ์ ส่วนสาเหตุในการประทานสุเราะฮ์อันนิสาฮ์นั้นมี หลาย อายะฮ์ เช่น บันทึกลงโดย อิบน์ อับีหะดีม จากอบีศอและ กล่าวว่า : ส่วนใหญ่ผู้ที่ที่เป็นพ่อเมื่อ ลูกผู้หญิงของเขาแต่งงานเขาจะรับและจะใช้สินสอดของลูกเขาโดยไม่มี การขออนุญาต หลังจากนั้น อายะฮ์ที่ 4 ก็ประทานลงมา

สุเราะฮ์อันนิสาฮ์มีความประเสริฐมากมาย อาทิ 1) อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะแจกแจง แก่พวกเจ้า และแนะนำพวกเจ้าซึ่งแนวทางต่างๆของบรรดาผู้ที่มาก่อนพวกเจ้า และจะทรงอภิบาล โภช ให้แก่พวกเจ้า 2) อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะอภิบาลให้แก่พวกเจ้า และบรรดาผู้ที่ปฏิบัติตามความใคร่ ใฝ่ต่ำนั้นปรารถนาที่จะให้พวกเจ้าเอนเอียงออกไปอย่างมากมาย 3) อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะผ่อนผัน ให้แก่พวกเจ้า และมนุษย์นั้นถูกบังเกิดขึ้นในสภาพที่อ่อนแอ 4) แท้จริงอัลลอฮ์จะไม่ทรงอธรรมแม้เพียง น้ำหนักเท่าผงธุลี และถ้ามันเป็นเป็นสิ่งที่คืออย่างหนึ่งอย่างใด พระองค์ก็ทรงเพิ่มพูนความดีนั้นเป็น ทวีคูณ และ 5) หากพวกเจ้าปลื้มตัวออกจากบรรดาบาปใหญ่ๆ ของสิ่งที่พวกเจ้าถูกห้ามให้ละเว้นมันแล้ว เราก็จะลบล้างบรรดาความผิดเล็กๆน้อยๆของพวกเจ้า ออกจากพวกเจ้า

ส่วนความสัมพันธ์ของสุเราะฮ์อันนิสาฮ์กับสุเราะฮ์ก่อนและหลังจากนั้นคือ 1) สุเราะฮ์อาละอิมรอนจบสุเราะฮ์ด้วยกับอายะฮ์ที่สั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ส่วนสุเราะฮ์อันนิสาฮ์จะเปิด สุเราะฮ์ด้วยกับอายะฮ์ที่สั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์เหมือนกันในสุเราะฮ์อาละอิมรอนจะบรรยายโดย ละเอียดเกี่ยวกับการทำสงครามอุซูด ส่วนสุเราะฮ์อันนิสาฮ์จะบรรยายการทำสงครามอุซูดเพียงสั้นๆ เท่านั้น และ 2) ในสุเราะฮ์ทั้งสอง มีการโต้เถียงกันเกี่ยวกับอะฮ์ลุลกีตาบ บรรยายเกี่ยวกับสภาพของ มุนาฟิกัน และจะบรรยายโดยละเอียดในเรื่องหุคุมของการฆ่าคน

ความสัมพันธ์ระหว่างอายะฮ์ในสุเราะฮ์ อันนิสาฮ์ เช่น อายะฮ์ที่ 6 มีความสัมพันธ์กัน คือ การให้ทรัพย์สินแก่เด็กกำพร้า การให้สินสอดแก่ฝ่ายหญิง อายะฮ์ที่ 23 มีความสัมพันธ์กันคือหุคุม การแต่งงานของผู้ที่กำพร้า และในหลายๆเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงโดยมีเงื่อนไขคือต้องยุติธรรมและ

ให้ค่าใช้จ่าย การอยู่ร่วมกันในครอบครัว อายุสุทธิ 36 มีความสัมพันธ์กันคือ การจัดระบบหรือความสัมพันธ์ของครอบครัว เช่นทดสอบเด็กกำพร้าและปกป้องจากความ โง่เขลา อายุสุทธิ 43 มีความสัมพันธ์กันคือ การห้ามมิภาคี และการสนับสนุนการทำความดีและห้ามการทำชั่ว การห้ามละหมาดในยามที่มีเมฆและยามที่มีเพศสัมพันธ์ อายุสุทธิ 48 มีความสัมพันธ์กันคือ หลังจากที่สัญญาของอัลลอฮ์ที่ให้แก่อะฮ์ลุลกิตาบ และสัญญาพวกกาไฟร์ที่ยังไม่อีมาน อายุสุทธิ 79 มีความสัมพันธ์กันคือ หลังจากที่ การสั่งให้เตรียมความพร้อมในการต่อสู้ และให้มีความระมัดระวัง อายุสุทธิ 101 มีความสัมพันธ์กันคือ เรื่องญิฮาดและอิญญ์เราะฮ์ และการญิฮาดนั้นจำเป็นที่จะต้องเดินทาง หลังจากนั้นได้กล่าวถึงการละหมาดนั้นไม่เสียเนื่องจากการเดินทาง และไม่เสียเนื่องจาก ญิฮาด (ต่อสู้กับศัตรู) และสามารถละหมาดกอสร์ในยามที่เดินทาง และละหมาดเพราะกลัวในยาม ญิฮาด อายุสุทธิ 123 มีความสัมพันธ์กันคือ ชัยฏอนที่ได้โยนความเพ้อฝันที่ผิดๆ ทำให้มีผลต่อพวกอะฮ์ลุลกิตาบ และบางส่วนของพวกมุสลิมินที่อ่อนแออีมาน อายุสุทธิ 127 มีความสัมพันธ์กันคือ เกี่ยวกับหุกุมของผู้หญิง เด็กกำพร้า เครื่องญาติ มรดก อะฮ์ลุลกิตาบ มุนาฟิกิน และการต่อสู้ และได้กำหนดถึงความสัมพันธ์ของสามีภรรยาด้วยการประนีประนอม และมีความยุติธรรมกับภรรยาในสภาพที่มีภรรยาหลายคน อายุสุทธิ 149 มีความสัมพันธ์กันคือ ในเรื่องของมุนาฟิกิน กาไฟร์ชาวอะฮ์ลุลกิตาบ

เนื้อหาของสุเราะฮ์อันนิสาอ์โดยรวมนี้สามารถอธิบายดังนี้ ส่วนแรกจะเป็นการเปิดอายุฮ์ด้วยการสั่งให้ยำเกรงต่ออัลลอฮ์และตามหลังด้วยการสั่งให้ทำความดีต่อผู้ที่กำพร้า ส่วนที่สองจะบรรยายเกี่ยวกับการแบ่งทรัพย์สินให้แก่ครอบครัวเมื่อมีผู้ตายหนึ่งคน และการแบ่งทรัพย์สินนั้นก็เป็นหุกุมที่สำคัญ และเป็นขอบเขตที่อัลลอฮ์ได้กำหนดไว้ซึ่งไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงมันได้ ส่วนที่สามจะบรรยายเกี่ยวกับผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงานและสิทธิของเขา และได้ชี้แจงว่าผู้ชายเป็นผู้ที่แข็งแกร่งกว่าผู้หญิงและได้ยกตัวอย่างการสั่งสอนของผู้ชายต่อภรรยาของเขาโดยไม่มีกรทำร้ายและการกระทำที่เกินขอบเขต เพื่อไม่ให้เกิดการทะเลาะหรือแตกแยกภายในครอบครัว ส่วนที่สี่จะบรรยายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบ่าวกับผู้ทรงสร้าง (อัลลอฮ์) โดยที่บาวนั้นต้องมีความบริสุทธิ์ใจในการทำอิบาดะฮ์ต่างๆ เสมือนกับมุสลิมที่มีความผูกพันกับพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เด็กกำพร้า และคนจนของเขา ส่วนที่ห้าจะบรรยายเกี่ยวกับพื้นฐานของหุกุมในอิสลามนั่นก็คือความยุติธรรมและความซื่อสัตย์ และได้ชี้แจงต่อเกี่ยวกับการญิฮาดในหนทางของอัลลอฮ์ ส่วนที่หกมีการสั่งให้มุอฺมินทำการสู้รบในหนทางของอัลลอฮ์ และบอกข่าวดีแก่ผู้ที่ตายในสนามรบว่าเป็นสิ่งที่ดี ส่วนที่เจ็ดจะบรรยายเกี่ยวกับมุนาฟิกิน โดยพูดถึงการกระทำของเขา และเปิดเผยอารมณ์(ธรรมชาติ)ที่ชั่วร้ายและมารยาทที่น่าเกลียด และห้ามให้มุอฺมินนำพวกเขาเป็นผู้นำและผู้ช่วยเหลือ ส่วนที่แปดพูดถึงกับผู้อิญญ์เราะฮ์ในหนทางของอัลลอฮ์

และคำตอบแทนที่มากมาย ส่วนที่เกี่วข้องเกี่ยวกับการช้อนกับคำพูดกับการกระทำของท่านเราะฮูล ๐ มากซึ่งไม่เป็นสิ่งที่ดี

3. วิเคราะห์การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ๐

การอธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ๐ ในสุเราะฮ์ อันนิสาอ์มี 15 อายะฮ์ จาก 176 อายะฮ์ โดยมีวิธีการอธิบาย 5 วิธีการด้วยกัน ได้แก่

1. วิธีการอธิบายโดยการอิจญ์ติฮาด คือการใช้ความพยายามจากตัวบทหลักฐานเพื่อวิเคราะห์และวินิจฉัยกำหนดบทบัญญัติ เช่น การอธิบายอายะฮ์ที่ 43 ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์

ท่านอิบน์ กะษีร ได้อธิบายการตีฟิรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ๐ โดยอ้างหะดีษรายงาน จากอุรวะฮ์ จากอาอิชะฮ์ ท่านเราะฮูลุลลอฮ์ ๐ ได้หอมแก้มหนึ่งในภรรยาของท่าน หลังจากนั้นท่านก็ออกไปละหมาด โดยไม่ได้อาบน้ำละหมาดใหม่ อุรวะฮ์ถามว่า : ภรรยาท่านไหนนอกจากท่าน ? ท่านหญิงก็ยิ้ม

ท่านอิบน์ กะษีร ได้อธิบายการตีฟิรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ๐ โดยอ้างหะดีษจากรายงานของอบูคาวูด จากหะดีษอัฟลักัต เป็น คอลีฟะฮ์ อัลอามีรีย์ จากญัสเราะฮ์ เป็น คณูญะฮ์ จากอาอิชะฮ์ ท่านหญิงกล่าวว่า : ท่านเราะฮูลุลลอฮ์ ๐ ฉันไม่ยอมให้ผู้มีประจำเดือนและผู้มีญะนาบะฮ์ เข้าใกล้มัดญูด

2. วิธีการอธิบายจากรายงานของท่านนบี ๐ คือการตีฟิรโดยการนำมาจากรายงานของท่านนบี เช่น การอธิบายอายะฮ์ที่ 36 ท่านอัลซุบัยนีฮ์ ได้อธิบายการตีฟิรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ๐ โดยรายงานจากอาอิชะฮ์ ๐ แท้จริงท่านหญิงกล่าวว่า โอ้ท่านเราะฮูลุลลอฮ์ แท้จริงฉันมีเพื่อนบ้านอยู่สองบ้าน แล้วฉันจะเลือกให้เพื่อนบ้านอันไหนก่อน ท่านนบีตอบว่า : เลือกให้กับผู้ที่ใกล้ชิดกับบ้านของท่านก่อน

3. วิธีการอธิบายแบบอาดีฟีย์ คือการตีฟิรอยู่บนหลักจิตสำนึกต่อสภาพและบริบทในการกำหนดบทบัญญัติ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของอิสลาม เช่นการอธิบายอายะฮ์ 128 ท่านอิบน์ กะษีร ได้อธิบายการตีฟิรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ๐ โดยอ้างหะดีษจาก อิบน์ ญุร็ร กล่าวว่า : อิบน์วาเก็ลเล่าแก่เราว่า อบี เล่าแก่เรา จากฮิซาม เป็น อุรวะฮ์ จากพ่อของเขา จาก อาอิชะฮ์ :“ และหากหญิงใดเกรงว่าจะมีการบั้งชา หรือมีการผินหลังให้จากสามีของนางแล้วก็ไม่มีบาปใดๆ แก่ทั้งสองที่จะตกลงประนีประนอมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง และการประนีประนอมนั้นเป็นสิ่งดีกว่า ”อาอิชะฮ์กล่าวว่า : นี้

สำหรับผู้หญิงช่วงเวลาอยู่กับผู้ชาย ก็คืออาจจะเป็นเวลาที่ไม่มากนักสำหรับเธอ และปราศจากลูกและเขาสามารถเป็นเพื่อนกับนางได้ทำให้นางกล่าวว่า เจ้าอย่าหย่าฉัน ซึ่งเจ้าอยู่ในช่วงการทำงานให้กับฉัน

4. วิธีการอธิบายแบบวัศพีย์ คือ การอธิบายลักษณะของสิ่งต่างๆ เช่นการอธิบายอายะฮ์ 103 ท่านอัลคอเซ็นได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها โดยอ้างหะดีษจากการรายงานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ ท่านหญิงกล่าวว่า ท่าน เราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ได้ระลึกถึงอัลลอฮ์ทุกๆเวลา และมีคำกล่าวอื่นอีกว่า การระลึก คือการละหมาด กล่าวคือ ยืนละหมาดในยามที่แข็งแรง และนั่งในยามที่ป่วย

5. วิธีการอธิบายแบบนักลิย คือการตีฟีรที่เอามาจากหรือนำจากท่านหญิง เช่นการอธิบายอายะฮ์ 4 ท่านอัลเชกานีย์ ได้อธิบายการตีฟีรของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ซึ่งบันทึกโดยอิบน์ ญะร็ร และอิบน์ อะบีฮาติม จากอิบน์ อับบาซ อัลลอฮ์ رضي الله عنه ตรัสว่า : นิสฺลาตัน ในอายะฮ์กล่าวว่า มะฮัร และบันทึกโดยอิบน์ อะบีฮาติม จากอาอิชะฮ์ : อัลนิฮฺละฮ์ ท่านหญิงกล่าวว่า : วาญิบ

อภิปรายผล

1. ชีวิตประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها เป็นเศาะหาบะฮ์ที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆของศาสนา โดยเฉพาะด้านการอธิบายอัลกุรอาน ดังการยืนยันจากหะดีษอิบน์ อับีชัยบะฮ์

((مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَعْلَمَ بِكِتَابِ اللَّهِ وَلَا بِسُنَّةِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَلَا بِشَعْرٍ، وَلَا فَرِيضَةٍ مِنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا))
(أخرجه ابن أبي شيبة، 1420 : 395)

ความว่า : “ไม่มีผู้ใดที่เห็นผู้ที่มีความรู้กับคัมภีร์ของอัลลอฮ์ และ หะดีษของท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ บทกวี และวิชามรดกนอกเหนือจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها”

(บันทึกโดย Ibn Abi Shaibah, 1420 : 395)

จากชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها สามารถที่จะยืนยันได้ว่า มุสลิมะฮ์สามารถที่จะเป็นอุละมาอ์เฉพาะทางเมื่อครบคุณสมบัติ เช่นมีความรู้ วารุอ์ ตักวา เป็นต้น

2. สุเราะฮ์อันนิสาอ์

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับสุเราะฮ์อันนิสาอุมิประเด็นที่สำคัญ คือ หุกมที่เกี่ยวกับผู้หญิง เด็กกำพร้า การห้ามมิภาคีต่ออัลลอฮ์ และการตะฮัมมัม เป็นต้น

2.1 หุกมที่เกี่ยวกับผู้หญิง

1) การให้มะฮัร(สินสอด) มีความจำเป็นที่จะต้องให้สินสอดแก่สตรี อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِن طِبْنَ لَكُمْ عَن شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ﴾

هِنَا مَرِيَا

(النساء : الآية 4)

ความว่า :“ และจงให้แก่บรรดาหญิงซึ่งมะฮัรของนาง ด้วยความเต็มใจ แต่ถ้านางเห็นชอบที่จะให้สิ่งหนึ่งแก่พวกเจ้าจากมะฮัรนั้นแล้ว ก็จงบริโภคสิ่งนั้นด้วยความเอร็ดอร่อยและโอชา”

(อันนิสาอู อายะฮ์ 4)

ตามบทบัญญัติของอิสลาม หากไม่จ่ายสินสอดให้กับสตรีการแต่งงานนั้นถือเป็นโมฆะ (Mustafa, 1413 : 4/75) และมีหะดีษที่กล่าวสนับสนุนอีกว่า จากสะฮุล เบิน สะฮุค กล่าวว่ :

((جَاءتِ امْرَأَةٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَتْ: إِنِّي وَهَبْتُ مِنْ نَفْسِي، فَقَامَتْ طَوِيلًا، فَقَالَ رَجُلٌ: زَوَّجْنِيهَا إِنْ لَمْ تَكُنْ لَكَ بِهَا حَاجَةٌ، قَالَ: «هَلْ عِنْدَكَ مِنْ شَيْءٍ تُصَدِّقُهَا؟» قَالَ: مَا عِنْدِي إِلَّا إِزَارِي، فَقَالَ: «إِنْ أُعْطِيَتْهَا إِيَّاهُ جَلَسَتْ لَا إِزَارَ لَكَ، فَالْتَمَسْتُ شَيْئًا» فَقَالَ: مَا أَجِدُ شَيْئًا، فَقَالَ: «الْتَمَسْتُ وَلَوْ خَاتَمًا مِنْ حَدِيدٍ» فَلَمْ يَجِدْ، فَقَالَ: «أَمَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ شَيْءٌ؟» قَالَ: نَعَمْ، سُورَةُ كَذَا، وَسُورَةُ كَذَا، لِسُورٍ سَمَّاهَا، فَقَالَ: «قَدْ زَوَّجْنَاكَهَا بِمَا مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ»

(أخرجه البخارى، 1422 : 5135)

ความว่า :“ มีสตรีคนหนึ่งได้เข้ามาหาท่านนบี และได้มอบชีวิตให้กับท่านนบี และได้ยื่น หลังจากนั้น มีชายคนหนึ่งกล่าวกับท่านนบีว่า ฉันต้องการแต่งงานกับหญิงคนนั้น ท่านนบีกล่าวว่า ท่านมีสิ่งของที่

จะมอบเป็นมะฮัรให้กับนางไหม ? ไม่มี ท่านนะบีกกล่าวอีกว่า จงหาค่ามะฮัรถึงแม้จะเป็นแหวนเหล็กเพียงวงหนึ่งก็ตาม ชายคนนั้นตอบว่า ไม่มี ท่านนะบีกจึงแต่งงาน ด้วยการให้ชายคนนั้นสอนบางสูเราะฮฺในอัลกุรอานให้แก่สตรีที่จะแต่งงานด้วย”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 5135)

2) ผู้ที่ไม่สามารถแต่งงานด้วย อัลลอฮฺได้กำหนดในอัลกุรอานผู้ที่ไม่อนุญาตให้แต่งงานด้วย เช่นมารดาของคุณ ลูกผู้หญิง พี่น้องหญิง เป็นต้น ดังอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ
وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ
وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ ﴾ (٢٣)

(النساء : الآية 23)

ความว่า : “ ที่ได้ถูกห้ามแก่พวกเจ้านั้นคือมารดาของพวกเจ้า ลูกหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงแห่งบิดาของพวกเจ้า และพี่น้องหญิงแห่งมารดาของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องชายของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องหญิงของพวกเจ้า และมารดาของพวกเจ้าที่ให้นมแก่พวกเจ้าและพี่น้องหญิงของพวกเจ้า”

(อันนิสาฮฺ อายะฮฺ 23)

หากไปแต่งงานกับผู้ที่ไม่อนุญาตให้แต่งงานด้วยนั้น ตามบทบัญญัติของอิสลามการแต่งงานนั้นจะถือเป็นโมฆะ(Mustafa, 1413 : 4/27) ส่วนผู้ที่แต่งงานกับลูกพี่ลูกน้องต้องตรวจสอบให้ละเอียดถึงการให้นม เพราะถ้าหากแต่งงานกับผู้ที่ให้นมแล้วการแต่งงานถือเป็นโมฆะทันที ดังหะดีษที่ท่านเราะฮ์ลุลลอฮฺ ﷻ กล่าวว่า :

((إِنَّ الرِّضَاعَةَ تُحَرِّمُ مَا يَحْرُمُ مِنَ الْوِلَادَةِ))

(أخرجه البخاری، 1422 : 2646)

ความว่า : “แท้จริงแล้วการห้ามของผู้ให้นมเหมือนกับห้ามของผู้ให้กำเนิด”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 2646)

3) ความสัมพันธ์ของสามีภรรยา เมื่อมีการแต่งงานระหว่างสามีภรรยาถูกต้องตามบทบัญญัติผ่านมัจญลีสอิญาบและกอบูล ทั้งสองคนจะต้องเข้าใจซึ่งกันและกัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน พุดคุยอย่างตรงไปตรงมา สามีภรรยาไม่หน้าที่ความรับผิดชอบต่อกันกล่าวคือ สามีมีหน้าที่รับผิดชอบทุกสิ่งทุกอย่างในครอบครัวเช่น ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน เครื่องแต่งกายเป็นต้นและภรรยาก็เช่นกันต้องทำหน้าที่เป็นภรรยาให้ดีเช่นกันคือ ต้องเคารพสามี ดูแลทรัพย์สินของสามี มีอารมณ์สุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัว (al-Zuhailiy, 1422 : 9/6850) หน้าที่ความรับผิดชอบของทั้งสองดังที่ปรากฏในหะดีษจากอิบน์ อุมร์ رضي الله عنه (บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 2751)

ความรับผิดชอบดังที่ปรากฏในหะดีษเป็นไปในลักษณะทั่วไป(อุมม) แต่มีเจตนารมณ์เฉพาะเจาะจงกับเรื่องที่สำคัญ เช่นอะกีดะฮ์ อิบาเดฮ์เป็นต้น

2.2 หุกมที่เกี่ยวกับเด็กกำพร้า การมอบทรัพย์สินให้แก่เด็กกำพร้า เป็นการมอบทรัพย์สินของเด็กจากผู้ดูแลเด็กโดยต้องผ่านการทดสอบ ดังอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَن يَكْبَرُوا وَمَن كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَن كَانَ فَتِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

(النساء : الآية 6)

ความว่า :“ และจงทดสอบบรรดาเด็กกำพร้าดู จนกระทั่งพวกเขาบรรลุนิติสมรส ถ้าพวกเขาเห็นว่าในหมู่พวกเขานั้นมีไหวพริบรู้ผิดรู้ถูกแล้ว ก็จงมอบทรัพย์สินของพวกเขาให้แก่พวกเขาไป และจงอย่ากินทรัพย์สินนั้นโดยฟุ่มเฟือย และรีบเร่ง ก่อนที่พวกเขาจะเติบโต และผู้ใดเป็นผู้มั่งมีก็จงงดเว้นเสีย และผู้ใดเป็นผู้ยากจนก็จงกินโดยชอบธรรม ครั้นเมื่อพวกเขาได้มอบทรัพย์สินของพวกเขาให้แก่พวกเขาไปแล้ว ก็จงให้มีพยานยืนยันแก่พวกเขา และเพียงพอแล้วที่อัลลอฮ์เป็นผู้ทรงสอบสวน”

(อันนิสาฮ์ อายะฮ์ 6)

ถ้าหากผู้ดูแลเด็กกำพร้ากินทรัพย์สินของเด็กกำพร้า เขานั้นก็จะได้รับโทษจากอัลลอฮ์ ดังอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ آلِيَتَمَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا
وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾﴾

(النساء : الآية 10)

ความว่า : “แท้จริงบรรดาผู้ที่กินทรัพย์สินของเด็กกำพร้าด้วยความ
อธรรมนั้น แท้จริงเขากินไฟเข้าไปในท้องของพวกเขาต่างหาก และ
พวกเขาก็จะเข้าสู่เปลวไฟ”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 10)

2.3 หุคมที่เกี่ยวกับการห้ามมิภาคต่ออัลลอฮฺ การตั้งภาคต่ออัลลอฮฺ เป็นเรื่องใหญ่
ที่สุดที่มุสลิมต้องระวัง การยึดเหนี่ยวกับภาคินั้น อัลลอฮฺทรงเปรียบว่า เหมือนกับการยึดเอาไข่แมงมุม
เป็นที่กำบังคุ้มภัย ที่ไม่สามารถช่วยเหลือหรือป้องกันอะไรได้เลย ทำให้คนเราพ้นสภาพจากการเป็น
มุสลิม ทำลายผลบุญทั้งหมดที่เคยทำมา อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدِينَ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْجُنُبِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾﴾

(النساء : الآية 36)

ความว่า : “ และจงเคารพสักการะอัลลอฮฺเถิด และอย่าให้มีสิ่งหนึ่งสิ่ง
ใดเป็นภาคีกับพระองค์ และจงทำดีต่อผู้บังเกิดเกล้าทั้งสองและต่อผู้
เป็นญาติที่ใกล้ชิด และเด็กกำพร้าและผู้ขัดสน และเพื่อนบ้าน
ใกล้ชิดและเพื่อนที่ห่างไกล และเพื่อนเคียงข้าง และผู้เดินทาง และ
ผู้ที่มีมือขวาของพวกเจ้าครอบครอง แท้จริงอัลลอฮฺ ไม่ทรงชอบผู้ยะโส
ผู้โอ้อวด”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 36)

2.4 หุคมที่เกี่ยวกับการตะขัมมูม การตะขัมมูม คือการใช้มือทั้งสองข้างตบบนดิน
ฝุ่นโดยตั้งใจจนน่าเพื่อได้รับอนุโลมให้ใช้ทำการละหมาดได้ ซึ่งจะใช้สำหรับผู้ที่จะละหมาดในยามป่วย
ในยามเดินทางและในยามที่ไม่มีน้ำ อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا﴾

(النساء : الآية 43)

ความว่า : “ และหากพวกเจ้าป่วยหรืออยู่ในการเดินทาง หรือคนหนึ่งคนใดในพวกเจ้ามาจากที่ถ่ายทุกข์ หรือพวกเจ้าสัมผัสผู้หญิง แล้วพวกเจ้าไม่พบน้ำ ก็จงมุ่งสู่ดินที่ดี แล้วจงลูบใบหน้าของพวกเจ้าและมือของพวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงยกโทษเสมอ”

(อันนิสาอฺ อายะฮฺ 43)

ส่วนวิธีการตะยัมมฺคือ ให้ตั้งเจตนาเพื่อทำตะยัมมฺ แล้วใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลงบนฝุ่น หลังจากนั้นใช้ฝ่ามือทั้งสองนั้น ลูบใบหน้าแล้วลูบมือทั้งสอง โดยการลูบหลังมือขวาโดยใช้ฝ่ามือซ้าย และลูบหลังมือซ้ายโดยใช้ฝ่ามือขวา ดังปรากฏในหะดีษจากอับดุลเราะฮฺมาน อิบน์ อับซาร์ จากบิดาของท่าน ได้กล่าวว่า :

((جَاءَ رَجُلٌ إِلَىٰ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، فَقَالَ: إِنِّي أَحْبَبْتُ فَلَمْ أُصِبِ الْمَاءَ، فَقَالَ عَمَّارُ بْنُ يَاسِرٍ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ: أَمَا تَذَكُرُ أَنَّا كُنَّا فِي سَفَرٍ أَنَا وَأَنْتَ، فَأَمَّا أَنْتَ فَلَمْ تُصَلِّ، وَأَمَّا أَنَا فَتَمَعَّكْتُ فَصَلَّيْتُ، فَذَكَرْتُ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ هَكَذَا» فَضْرَبَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِكَفَيْهِ الْأَرْضَ، وَنَفَخَ فِيهِمَا، ثُمَّ مَسَحَ بِهِمَا وَجْهَهُ وَكَفَيْهِ))

(أخرجه البخارى، 1422 : 338)

ความว่า : “ มีชายคนหนึ่งไปหาท่านอุมร์ อิบน์ คือถูกออบเราะฎิยัลลอฮฺอันสุ แล้วกล่าวว่า ครั้งหนึ่งฉันมีธุฆะนาบะฮฺ และฉันหาน้ำที่จะใช้ชำระไม่ได้ แล้วอัมมารฺ อิบน์ ยาสิรฺ ก็ได้กล่าวแก่ท่านอุมร์ อิบน์ คือถูกออบเราะฎิยัลลอฮฺอันสุ ว่าท่านยังจำได้มั๊ยเมื่อตอนที่เราเดินทางไปด้วยกัน ซึ่งท่านนั้นมิได้ทำละหมาด ส่วนฉันใช้วิธีเก็ลือกกลิ้งร่างกายกับพื้นดินแล้วก็ทำละหมาด ฉันได้เล่าพฤติกรรมดังกล่าวให้ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลิม ฟัง แล้วท่านก็บอกวา

ความจริงแล้วท่านเพียงแค่ทำอย่างนี้ก็เป็นพอแล้ว (หลังจากนั้นท่านนบีได้สาธิตวิธีทำตะยัมมุม ให้ดู) และท่านนบี ได้ใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลงบนพื้นดิน แล้วก็เป่าฝุ่นที่ฝ่ามือทั้งสองแล้วจึงใช้มือทั้งสองลูบใบหน้าและมือทั้งสองข้าง”

(บันทึกโดย al-Bukhāriy, 1422 : 338)

3. การอรรถาธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها

การตบฝ่ามือหรือการอรรถาธิบายอัลกุรอาน เป็นวิชาที่ช่วยให้เข้าใจคัมภีร์ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ถูกประทานลงมาให้แก่ท่านนบีมุฮัมมัด

3.1 ผู้ศึกษาการอรรถาธิบายอัลกุรอานนั้นจะช่วยให้เข้าใจความหมายของอัลกุรอาน ทั้งที่เป็นอายะฮฺมุหะมาดและอายะฮฺมุตะซาบิฮฺและช่วยให้สามารถนำคำสั่งใช้ของอัลลอฮ์ ﷻ มาใช้ได้ถูกต้อง ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เป็นอุละมาอ์ตีฟสิรคนหนึ่ง ที่ทุ่มเททั้งร่างกายและใจเพื่อศึกษาตีฟสิรจากท่านนบี จนสุดท้ายคนใหญ่คนโตของบรรดาเศาะหาบะฮฺเมื่อมีข้อสงสัยใดๆในเรื่องของศาสนา ท่านก็จะไปพบกับท่านหญิง ท่านหญิงก็จะทำการตีฟ และบรรดาเศาะหาบะฮฺก็สามารถรับความรู้ในส่วนนั้น อะบู มุซา อัลอัซหะรียฺ ได้อธิบายว่า :

((مَا أَشْكَلَ عَلَيْنَا أَصْحَابَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدِيثَ قُطِّ فَسَأَلْنَا عَائِشَةَ إِيَّاهُ وَجَدْنَا عِنْدَهَا مِنْهُ عِلْمًا))

(أخرجه الترمذي ، 1395 : 3883)

ความว่า : “ไม่มีสิ่งใดที่ทำให้พวกเราในฐานะเป็นเศาะหาบะฮฺของท่านเราะสูลิลลาฮ์ ﷺ เกิดความสงสัยในหะดีษแม้แต่บทเดียวเท่านั้น แล้วพวกเราได้ถามท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها นอกจากพวกเราจะได้รับทราบว่าคุณมีความรู้เกี่ยวกับหะดีษนั้นๆ”

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy, 1395 : 3883)

ความรู้ของท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ถูกเผยแพร่ในทุกพื้นที่ ทำให้มีนักศึกษาที่ต้องการความรู้มาหาท่านหญิงและได้ศึกษากับท่านหญิง ซึ่งนับได้ว่าเป็นครุคนแรกที่สอนในเรื่องอิสลาม จนทำให้มีนักศึกษามากมายที่จบจากการศึกษาในครั้งนี้ (Tahmaz, 1415: 178)

3.2 ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้บรรยายอธิบายอายะฮ์ต่างๆที่มีอยู่ในสุเราะฮ์ เช่น สุเราะฮ์อันนิสาฮ์ สุเราะฮ์อันนิสาฮ์เป็นสุเราะฮ์ที่มีหุกมของผู้หญิงมากกว่าในเรื่องอื่นๆ เช่น เรื่องมะฮัร (สินสอด)ที่ฝ่ายชายต้องให้แก่ฝ่ายหญิงเมื่อต้องการแต่งงาน อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ใน อัลกุรอานว่า :

﴿وَأَتُوا النِّسَاءَ صِدْقَتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِن طِبَن لَكُمْ عَن شَيْءٍ مِّنْهُ فَاكْلُوهُ هَيْئًا مَّيْرًا

(النساء : الآية 4)

ความว่า :“ และจงให้แก่บรรดาหญิงซึ่งมะฮัรของนาง ด้วยความเต็มใจ แต่ถ้านางเห็นชอบที่จะให้สิ่งหนึ่งแก่พวกเจ้าจากมะฮัรนั้นแล้ว ก็จงบริโภคสิ่งนั้นด้วยความเอร็ดอร่อยและ โอชา”

(อันนิสาฮฺ อายะฮ์ 4)

เรื่องผู้ที่ไม่สามารถแต่งงานด้วยคือ มารดาของคุณ ลูกผู้หญิง พี่น้องหญิง เป็นต้น อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ ﴿١٣﴾

(النساء : الآية 23)

ความว่า :“ ที่ได้ถูกห้ามแก่พวกเจ้านั้นคือมารดาของพวกเจ้า ลูกหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงของพวกเจ้า พี่น้องหญิงแห่งบิดาของพวกเจ้า และพี่น้องหญิงแห่งมารดาของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องชายของพวกเจ้า บุตรหญิงของพี่หรือน้องหญิงของพวกเจ้า และมารดาของพวกเจ้าที่ให้นมแก่พวกเจ้า และพี่น้องหญิงของพวกเจ้า”

(อันนิสาฮฺ อายะฮ์ 23)

3.3 อายะฮ์อัลกุรอานที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้บรรยายอธิบายนั้นส่วนใหญ่จะมีวิธีการอธิบาย 5 วิธีด้วยกันคือ

1) วิธีการอรรถาธิบายโดยการอิจญ์ติฮาด มีความสำคัญเพราะไม่สามารถนำอายะฮ์อัลกุรอานไปปฏิบัติโดยยึดตัวบทเป็นหลักแต่ต้องมีการอิจญ์ติฮาดกับบางเรื่องที่เป็นเนื้อหาของอายะฮ์ดังกล่าว อิมามอัลกุฎอบี อิบนาซฮูร คูหน้าที (58)

2) วิธีการอรรถาธิบายจากรายงานของท่านนบี ﷺ เป็นวิธีการที่สามารถนำการอรรถาธิบายไปปฏิบัติได้โดยไม่ต้องตรวจสอบสายรายงานดังกล่าวของอัลบาเกาะวี อิมามอัลกุฎอบี คูหน้าที (62)

3) วิธีการอรรถาธิบายแบบอาดฟียฺ เป็นวิธีที่สำคัญอีกวิธีหนึ่ง ที่จะช่วยให้เข้าใจในเรื่องการอรรถาธิบาย เพราะเป็นการอรรถาธิบายที่ตั้งอยู่บนหลักจิตสำนึกของบริบทและสภาพจึงจะสามารถกำหนดคบทบัญญัติ ดังการอรรถาธิบายของอิบนุกะษีร คูหน้าที (65)

4) วิธีการอรรถาธิบายแบบวัศฟียฺ มีความสำคัญเพราะจะช่วยในเรื่องการจำแนกลักษณะของสิ่งต่างๆ เพื่อต่อการนำไปปฏิบัติได้ ดังการอรรถาธิบายของอัลคินอานี อัดชะอูลาบี คูหน้าที (66)

5) วิธีการอรรถาธิบายแบบนัคลียฺ เป็นวิธีที่นำมาจากท่านหญิงโดยมีความสำคัญเพราะศัพท์ที่ท่านหญิงได้อธิบายนั้นสามารถนำไปเป็นหลักฐานของการยืนยันสิ่งต่างๆ ดังการอรรถาธิบายของอิบนุกะษีร อัลเซกาเนีย คูหน้าที (69)

ซึ่งทั้ง 5 วิธีการนี้เราสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำและนำไปเป็นวิธีการสอนได้เช่นกัน ส่วนวิธีการอรรถาธิบายที่ท่านหญิงใช้นั้น มีรูปแบบสำนวนที่ต่างกัน มีทั้งสำนวนอิกมะฮ์ สำนวนเมาอิเศาะฮ์ และสำนวนกุดวะฮ์สาसानะฮ์

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์การอรรถาธิบายอัลกุรอานของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะและเห็นสมควรทำการวิจัยในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การอรรถาธิบายอัลอะกิละฮ์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ในสุเราะฮ์อันนิสาฮ์
2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การอรรถาธิบายฟิคุฮ์ของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها
3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การอรรถาธิบายการปฏิสัมพันธ์และการเข้าสังคมของท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها

บรรณานุกรม

หนังสือ

- สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ .1419.พระมหาคัมภีร์ อัล-กุรอาน พร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย .
 ชาอูดีอาร์เบีย : ศูนย์กษัตริย์พะฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน แห่งนครมะดีนะฮ์.
- al-Asqālanīy, Abū al-Faḍl Ahmad Bin Aliy .1415. **al-Iṣābah fī Tamyīz al-Ṣahābah** .
 Bairūt : Dār al-Kutub al-Ilmiyah.
- al-Bukhāriy, Muhammad Bin Ismaīl. 1422. **al-Jāmi' al-Musnad al-Ṣahīh al-Mukhtasar Min Umūr Rasūlullāh ﷺ Wa Sunanuhu Wa Iyamihī = Ṣahīh al-Bukhāriy**. Mesr : Dār Tūq al-Najāh.
- al-Ḥaithamiy, Abū al-Ḥasan Nūr al-Dīn Aliy Bin Abī Bakr . 1414. **Majma' al-Zawāid Wa Manba' al-fawāid**. Al-Qāhirah : Maktabah al-Kudsi.
- al-Ḥakim, Muhammad Bin Abdullah Bin Muhammad.1411. **al-Mustadrak Alā al-Ṣaḥīḥain**. Bairūt : Dār al-Kutub al-Ilmiyah.
- Ibn Kathīr, Abū al-Fidā' Ismaīl Bin Umar. 1420. **Tafsīr al-Qur'ān al-Azīm**.
 al-Su'ūdiy : Dār al-Ṭaiyibah.
- Mustafa, Dr.Mustafa al-Khin. 1413. **al-Fiqh al-Manhaji Ala Mazhab al-Imam al-Shafii Rahimahullahu Taala**. Dimashq : Dār Qalam.
- Ibn Abī Shaibah, Abū Bakr Bin Abi Shaibah Abdullah Bin Muhammad.1420. **al-Adab Li Ibn Abi Shaibah**. Lubnan : Dār al-Bashair al-Islamiyah.
- al-Suyūtiy, Abdulrahman Bin Abī Bakr Jalāluddīn.1394. **al-Itqān fī Ulūm al-Qur'ān**. Mesr : al-Haiyah al-Misriyah al- Āmmah Lī al-Kutub.
 _____ . n.d. **al-Durr al-Manthūr**. Bairūt : Dār al-Fikr.
- al-Ṭabarāniy, Sulaimān Bin Ahmad.1415. **al-Mu'jam al-Kabīr**. al-Qāhirah: Maktabah Ibn Taimiyah.
- al-Ṭabariy, Muhammad Bin Jarīr Bin Yazīd.1420. **Jāmi' al-Bayān fī Ta'wīl al-Qur'ān**.Bairūt : Mu'assasah al-Risālah.
 _____ . 1422. **Tafsīr al-Ṭabariy = Jāmi' al-Bayān fī Ta'wīl al-Qur'ān**. Bairūt : Dār Hijr.
- al-Ṭaḥḥān, Abū Hafṣ Mahmūd Bin Ahmad. 1425 . **Tafsīr Muṣṭlah al-Ḥadith**. al-Riyād : Maktabat al-Ma'ārif.
- Ṭahmaz, Abdul Ḥamid Mahmud Ṭahmaz. 1415. **al-Sayyidah Ā'isah Ummu al-Mu'minin Waālimat Nisa al-Islam**. Dimashq:Dār al-Qalam.
- al-Ṭha'labiy, Ahmad Bin Muhamad Bin Ibrahīm .1422 **al-Kashf Wa al-Bayān An Tafsīr al-Qur'ān**. Bairūt : Dār Ihya' al-Turāṣ al-Arabiyy.

- al-Tirmidhīy, Muhammad Bin Isā.1395. **Sunan al-Tirmidhīy**. Mesr : Sharikah Maktabah Wa Maṭba‘ah Mustāfa al-Babīy al-Halabīy.
- Yasīn al-Khalīfah al-Ṭayyibah al-Mahjūb.1432. **Ijlā’ al-Hakīkah fī sīrah Ā’ishah al-Siddīqah**. al-Mamlakah al-Arabīyah al-Su‘udīyah al-Zahraniyah : Mu’assasah al-Dūr al-Sunniyah.
- al-Zarkashīy, Badr al-Dīn Muhammad Bin Abdullah. 1376. **al-Burhān fī Ulūm al-Qur’ān**. Bairūt : Dār Ihyā’ al-Kutub al-Arabīyah.
- _____, Muhammad Bin Abdullah. n.d. **al-Burhān fī Ulūm al-Qur’ān**. Bairūt : al-Maktabah al-’Asriyah.
- al-Zarqāniy, Muhammad Abd Azīm. n.d. **Manāhil al-Irfān fī Ulūm al-Qur’ān**. Bairūt : Isā al-Bābiy al-Halabiy.
- al-Zuhaili, Wahbah Bin Mustafa al- Zuhaili. 1422. **al-Tafsir al-Wasit Lil Zuhailiy**. Dimashq: Dār al-Fikr.

วิทยานิพนธ์

- พาดิเม๊าะ หงะหงอ .2547. **บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮฺ เบ็นตุ อิบิบักรุ** ในด้านสังคม การเมือง และวิชาการ . วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ฟาซี ญีฮาน ริฟาต) Fawzi Jihan Rifat.1421. (**al-Sayyidah Ā’ishah Wa Tawthīquhā Lī al-Sunnah** (السيدة عائشة وتوثيقها للسنة)). วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยอัลอัสฮาร .
- นาฟีซะห์ ฮารูน มะซารี .1423. **Personality Saiyidah Ā’ishah Binti Abī Bakr Radiyalahu Anhuma Merupakan Satu Kudwah Hasanah**. สารนิพนธ์ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาอศุศุดดิน มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา.
- มารียัม จาปากียา.2545. **al-Marāh Fī Dāui Surat An-Nisā’** (المرأة في ضوء سورة النساء) . สารนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาอศุศุดดิน มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา.
- อนัส แอหลุย .1428. **บทบาทของท่านหญิงอาอิชะฮฺ : กรณีศึกษาด้านวิชาความรู้** .สารนิพนธ์ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาอศุศุดดิน มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นางสาวรุสนานี คอเลาะ

รหัสประจำตัวนักศึกษา 5520420014

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ศาสตราจารย์บัณฑิต(อสุลุคติน)	มหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร ประเทศอียิปต์	2554

ทุนการศึกษา

ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ครูสอนวิชาศาสนา โรงเรียนอัลอิสลามียะห์วิทยามูลนิธิ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 94160

การเผยแพร่ผลงาน

นางสาวรุสนานี คอเลาะ และอับดุลเลาะ การ์รีนา ได้เสนอบทความวิจัยเรื่อง “การตีพิมพ์ซีรอัลกุรอานโดยเสาะหาปะฮุ กรณศึกษาการตีพิมพ์ซีรของท่านหญิงอาอิชะฮะ” การประชุมนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ครั้งที่ 2 ประจำปี 2557 วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ณ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี